

Treball de fi de grau

Títol

Autor/a

Tutor/a

Departament

Grau

Tipus de TFG

Data

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:

Castellà:

Anglès:

Autor/a:

Tutor/a:

Curs:

Grau:

Paraules clau (mínim 3)

Català:

Castellà:

Anglès:

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:

Castellà:

Anglès:

*A la meva família per creure'm des de ben petita quan els hi deia que 'de gran
volia ser Periodista'*

*Al meu tutor, Francisco Martín, per ajudar-me a fer d'una inquietud un treball,
recolzar-me en tot moment i animar-me a seguir formant-me*

*A totes les dones que han lluitat i s'han fet un lloc en el Periodisme Esportiu.
Sense vosaltres aquest projecte no tindria sentit*

ÍNDEX

1. Introducció.....	8
2. Marc Teòric.....	10
2.1 La dona com a Periodista a Espanya.....	10
2.2 Les dones en els llocs de direcció dels mitjans espanyols.....	12
2.3 Els inicis del Periodisme Esportiu a Catalunya.....	13
2.4 La dona com a Periodista Esportiva a Espanya.....	16
2.5 La dona com a Periodista Esportiva al món.....	17
2.6 El consum d'informació esportiva.....	21
3. Metodologia.....	22
3.1 Objecte d'estudi.....	22
3.2 Hipòtesis i preguntes a investigar.....	23
3.3 Objectius.....	23
3.4 Criteris metodològics.....	24
4. Investigació de Camp.....	28
4.1 Introducció als mitjans analitzats.....	28
4.1.1 TV3 i Esport 3.....	28
4.1.2 Catalunya Ràdio.....	35
4.1.3 L'Esportiu.....	39
4.2 Programes analitzats.....	41
4.2.1 TV3 i Esport 3.....	41
4.2.1.1 Telenotícies.....	41
4.2.1.2 Tot l'Esport.....	41
4.2.1.3 Hat-Trick Barça.....	42
4.2.1.4 Hat-Trick Espanyol.....	42
4.2.1.5 Hat-Trick Total.....	43
4.2.1.6 Dakar.....	43
4.2.1.7 Futbol Cat.....	43
4.2.1.8 Esport Club.....	44
4.2.1.9 Efectivament.....	44
4.2.1.10 Zona UFEC.....	44
4.2.1.11 Retransmissions esportives.....	45
4.2.2 Catalunya Ràdio.....	45

4.2.2.1 El matí de Catalunya Ràdio.....	45
4.2.2.2 Catalunya Migdia Esports.....	45
4.2.2.3 Catalunya Vespre Esports.....	46
4.2.2.4 El Club de la Mitjanit.....	46
4.2.2.5 Tot Gira Migdia.....	47
4.2.2.6 La Transmissió d'en Puyal.....	47
4.2.2.7 La Transmissió de l'Espanyol.....	48
5. Resultats.....	49
5.1 TV3 i Esport 3.....	51
5.1.1 Dilluns 18 de Gener.....	51
5.1.2 Dimarts 19 de Gener.....	54
5.1.3 Dimecres 20 de Gener.....	55
5.1.4 Dijous 21 de Gener.....	55
5.1.5 Divendres 22 de Gener.....	57
5.1.6 Dissabte 23 de Gener.....	59
5.1.7 Diumenge 24 de Gener.....	61
5.2 Catalunya Ràdio.....	65
5.2.1 Dilluns 18 de Gener.....	65
5.2.2 Dimarts 19 de Gener.....	66
5.2.3 Dimecres 20 de Gener.....	68
5.2.4 Dijous 21 de Gener.....	69
5.2.5 Divendres 22 de Gener.....	71
5.2.6 Dissabte 23 de Gener.....	72
5.2.7 Diumenge 24 de Gener.....	74
5.3 L'Esportiu.....	76
5.3.1 Dilluns 18 de Gener.....	76
5.3.2 Dimarts 19 de Gener.....	77
5.3.3 Dimecres 20 de Gener.....	79
5.3.4 Dijous 21 de Gener.....	79
5.3.5 Divendres 22 de Gener.....	81
5.3.6 Dissabte 23 de Gener.....	81
5.3.7 Diumenge 24 de Gener.....	83
6. Conclusions.....	88
7. Bibliografia.....	93

8. Annexos.....	95
8.1 Entrevista Marta Cabré.....	95
8.2 Entrevista Olga Viza.....	101
8.3 Entrevista Amy von Arend.....	106

1. INTRODUCCIÓ

-¿Qué problemas pueden haber para llegar a esta situación y este fin de semana qué celebraste más la victoria del Real Madrid o la derrota del Barça en Liga?

-Normalmente no hablo para prensa catalana pero hago una excepción porque eres guapa

Després de molts anys de silenci amb la premsa catalana, Luis Figo va decidir respondre una pregunta només per un motiu; perquè Núria Casas, periodista de 8TV que li havia formulat la pregunta, era 'guapa'.

Avui en dia escrius 'periodista esportiva' a *Google* i és més provable que et surti el top10 de les periodistes esportives més sexys del planeta que no pas de les que tenen més repercussió, no a nivell físic sinó professional. Tothom té al cap la figura de Sara Carbonero i no pas perquè l'audiència es desfaci en elogis cap a ella, sinó pel seu atractiu físic o per les seves intervencions durant l'Eurocopa de 2012 que van originar tot tipus de mofa i van popularitzar el hashtag #GraciasSara a les xarxes socials.

Tant professionals del món de l'esport com els propis espectadors s'acaben fixant abans en el perfil físic de la dona que està donant la informació esportiva que no pas en el perfil professional. Tant és així que fins i tot Toni Padilla deia en un article al *Diari Ara* que ell coneix a la periodista de *BeIN Sports* Danae Boronat i es veu capaç d'opinar sobre la seva situació. Ella és molt popular entre els espectadors, bàsicament perquè resulta físicament atractiva. Padilla diu que, en el seu cas, el seu aspecte eclipsa el que de veritat importa que és el seu esforç diari per fer bé la seva feina. Ell comenta que "veu com es prepara els programes amb rigor, es documenta, mira futbol, aprenent i millorant", però la gent que segueix els seus programes el primer que pensa és "que guapa que és".

És per això que és urgent que analitzem quin és el paper que juga la dona en el periodisme esportiu, perquè tots tenim al cap una sèrie de idees i tòpics

sobre l'àmbit que hem de desglossar en base a dades reals i no a les suposicions i a la saviesa popular.

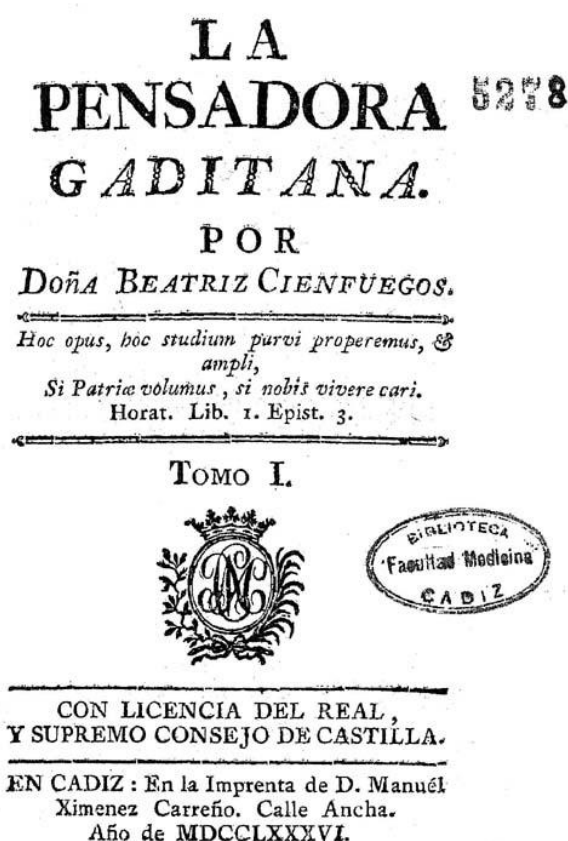
Cal saber si el problema comença des de la base, amb poques dones graduades en periodisme o bé si la selecció es produeix en les redaccions del mitjans, on prefereixen contractar homes en l'àmbit esportiu abans que les dones.

2. MARC TEÒRIC

2.1 La dona com a Periodista a Espanya:

Hi ha qui creu que la primera dona periodista a Espanya va ser Etheria, una dona gallega del segle IV que va explicar el seu pelegrinatge des de Galícia fins a Jerusalem.

Com que els escrits que va redactar eren més semblants a literatura de viatges que no pas a periodisme, els historiadors creuen que la primera dona periodista en aplicar el que coneixem com a periodisme en l'actualitat va ser Beatriz Cienfuegos. Entre els anys 1763 i 1764 va publicar *La Pensadora Gaditana*, la primera publicació de caràcter periòdic feta per dones i dirigida a un públic exclusivament femení.

Font: Biblioteca Miguel de Cervantes

Aquesta publicació es va desenvolupar en el marc del regnat de Carles III, on la reialesa volia que es millorés l'educació de les dones perquè podessin participar en la vida política i econòmica de la nació. També es va redactar una

lleï on tant dones com nens eren autoritzats a participar activament en el món laboral, amb l'objectiu d'abaratir costos de producció. No se sap massa cosa sobre Cienfuegos, perquè no figura en cap registre baptismal pel seu nom, tot i que se sap que era de Cadis i que havia nascut en una família burgesa. És per això que se sospita que era l'Església qui estava darrera el nom de la periodista, i que el nom de Beatriz Cienfuegos era un pseudònim que encobria l'entitat per tal que es podés redactar una revista feta per dones i dirigida a dones sota l'atenta mirada de l'Església.

Sí que es té constància de la figura de Carmen Burgos, coneguda també pel seu pseudònim Colombine. Ella és considerada la primera dona periodista d'Espanya. L'any 1903 va ingressar a la redacció del *Diario Universal* i va ser corresponsal de guerra. Va aportar una nova mirada dels conflictes bèl·lics, perquè feia especial èmfasi en l'absurditat de les guerres. Tot i això, el diari tan sols la va contractar perquè sabien que si tenien una dona a les seves files el nombre de lectors augmentaria, i així va ser. Burgos va aprofitar l'enrenou mediàtic que va generar la seva presència en el mitjà per lluitar pels drets de la dona mitjançant la seva columna diària sota el nom de "Lecturas para mujeres". Allà parlava sobre temes com el dret a votar de la dona, el divorci, l'avortament, ciència i literatura, entre altres, tot plegat per culturitzar a les dones i allunyar-les de la incultura en la qual es trobaven en aquella època.

Més tard va arribar el torn de Josefina Carabias, que va ser la primera dona que va fer informació política i parlamentària al país al diari *La Voz* a principis dels anys 30. Per culpa dels seus primers articles amb intencions progressistes va haver d'exiliar-se, malgrat anys després va poder escriure novament a la premsa en un context franquista. Carabias també va ser la primera dona a qui li assignaven una corresponsalia, i va estar vivint a Washington i a París. El seu cas és curiós perquè va fer de corresponsal mentre estava embarassada i, a més, se'n va anar sola perquè el seu marit es va quedar a Madrid. En aquella època una situació com aquesta era impensable, perquè els homes duïen les regnes de la família i havien d'autoritzar molts dels moviments que feien les seves dones.

La cronista de la Vanguardia i expresidenta de l'Associació de la Premsa de Madrid, Carmen del Riego, explica en un article titulat "*Mujeres y opinión en el periodismo*" que es va iniciar en el món del periodisme l'any 1982 a l'agència Europa Press. En aquella època va ser la primera dona que ingressava en el departament de notícies, perquè totes les noies que entraven a treballar-hi anaven directament a la secció de reportatges. Del Riego explica que "va haver-hi tant estupor per part d'alguns companys el primer dia que va arribar que un d'ells, Pedro Sorela, li va dir que s'havia equivocat i que la secció de reportatges estava en un altre lloc". Quan ella li va dir que començava a treballar al departament de notícies la seva resposta va ser "de qui ets filla?". Afortunadament aquest context va començar a canviar als anys 80 amb una incorporació massiva de dones en els mitjans de comunicació.

2.2 Les dones en els llocs de direcció dels mitjans espanyols:

Cap dels 20 diaris impresos més llegits de tot l'Estat espanyol està dirigit per una dona. D'entrada és una dada que sorprèn, però la situació va més enllà perquè si analitzem els diaris digitals més llegits ens trobem amb que només n'hi ha un on una dona duu les regnes, és el cas del *Huffington Post*, dirigit per Montserrat Domínguez.

En el cas de les televisions la situació no millora, perquè tan sols trobem una dona manant a *Antena 3*, on Gloria Lomana és la responsable d'informatius.

Es calcula que un 60% de l'alumnat en les Facultats de Comunicació és femení i, en general, un 51'8% de les periodistes amb contracte de feina també pertanyen al gènere femení. Tot i que normalment hi ha gairebé el mateix nombre d'homes que de dones a les redaccions, quan analitzem els llocs de direcció veiem que no hi ha una igualtat de gènere. Per tant, la desigualtat en els llocs de responsabilitat també s'acaba traduint en una desigualtat salarial.

Segons l'Informe Anual de la Professi3 Periodística de l'any 2015 es pot observar que existeix, segons cita el document, “una discriminaci3 salarial que perjudica tant a les periodistes com a les professionals del món de la comunicaci3” ja que veiem que els percentatges de dones que es troben en els nivells de distribuci3 m3s baixes s3n majors que en el cas dels homes, mentre que aquesta xifra es redueix quan observem els nivells salarials m3s elevats.

	Periodismo				Comunicaci3n			
	Aut3nomos		Contratados		Aut3nomos		Contratados	
	Hombre	Mujer	Hombre	Mujer	Hombre	Mujer	Hombre	Mujer
Sin remuneraci3n			0,8	4,2			2,8	-
Menos de 600	1,9	3,6	14,4	30,2	2,6	4,1	8,5	14,8
Entre 600 y 1.000	6,1	7,9	20,0	28,1	5,6	11,9	11,3	18,2
Entre 1.000 y 1.500	17,7	26,4	11,2	17,7	16,8	27,5	25,4	29,5
Entre 1.500 y 2.000	24,8	33,0	21,6	11,5	29,1	29,8	11,3	25,0
Entre 2.000 y 3.000	35,0	23,3	17,6	5,2	29,1	20,3	14,1	8,0
Entre 3.000 y 4.000	11,9	4,5	7,2	3,1	9,2	5,8	16,9	3,4
M3s de 4.000	2,6	1,2	7,2	-	7,7	0,7	9,9	1,1
Base	311	330	125	96	196	295	71	88

Font: Informe Anual de la Professi3 Periodística, 2015

Segons l'estudi *Women's Leadership* realitzat pel *Center for American Progress* amb el ritme que s'està duent actualment en els alts càrrecs dels mitjans, de la política, dels negocis i de les empreses en general, la dona no arribaria a la paritat amb l'home fins l'any 2085. Les dades de l'*Informe Mundial sobre la Condici3 de la Dona en els Mitjans d'informaci3* confirmen aquest fet, ja que després de fer entrevistes a 500 mitjans de comunicaci3 de 60 països diferents van poder comprovar que les dones ocupaven un 27% dels llocs de feina destinats a alts càrrecs. A m3s, actualment hi ha menys dones dirigint els principals mitjans dels Estats Units respecte les dades que es van registrar fa deu anys.

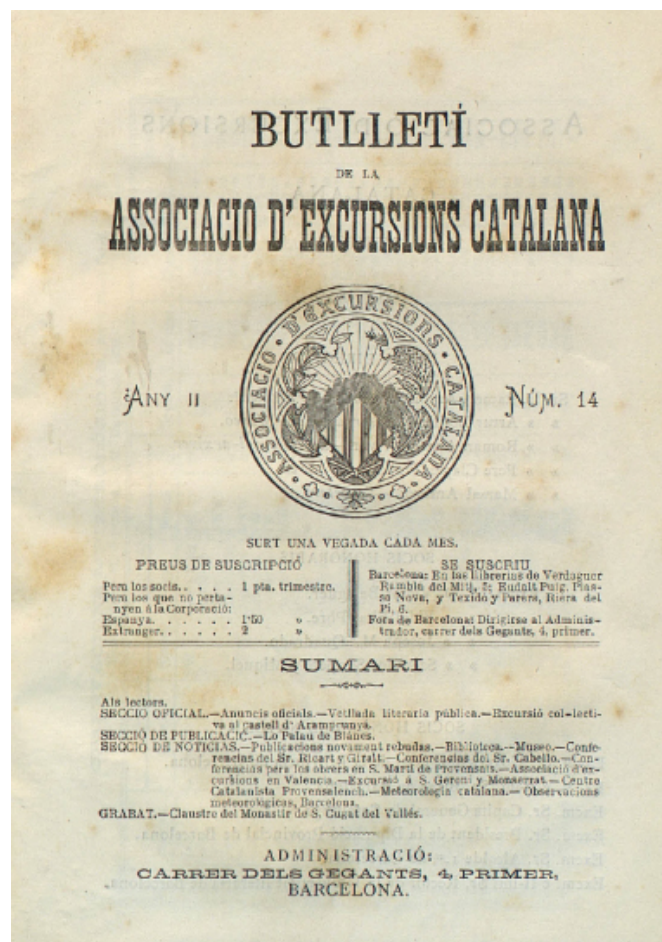
2.3 Els inicis del Periodisme Esportiu a Catalunya:

L'any 1856 apareixia a Catalunya la que es coneix com la primera capçalera esportiva catalana sota el nom d'*El Cazador*. Aquesta publicaci3 era un “diari de periodicitat quinzenal destinat a defensar els drets dels caçadors i reclamar

l'observança de les lleis de caça", segons defineixen els historiadors Xavier Pujadas i Carles Santacana. *El Cazador* pretenia agafar les regnes dels primers diaris esportius nascuts a Anglaterra i complir amb una doble missió: informar i educar.

Més tard l'excursionisme es va posar de moda a la Catalunya de l'últim terç del segle XIX i aquest va ser el motor que va impulsar publicacions com el Butlletí de l'Associació d'Excursions Catalana el 1878. Si bé és veritat que els butlletins no es podien considerar un mitjà de comunicació esportiu, sí que donaven informació esportiva i, com a tal, servien com a altaveu per a la societat.

Font: Jacint Verdaguer

Una dècada més tard la informació esportiva va patir un canvi i van començar a editar-se capçaleres com *Hipódromo Cómico* l'any 1883, o *El Sport Español* el 1885. Aquest tipus de publicacions va permetre introduir notícies sobre diferents esports com per exemple el futbol, el ciclisme o l'automobilisme.

[illegible][illegible]

15

En aquell moment el periodisme esportiu passava a formar part de la societat catalana, ja que aquests diaris en van impulsar d'altres que van començar a oferir un ampli ventall d'informació esportiva a l'abast de tothom, i no només a través d'*El Mundo Deportivo*, sinó també mitjançant altres diaris que van néixer i créixer durant l'època: *Sports. Revista catalana de educación física* (1908), *Catalunya Sportiva* (1916), *La Jornada Deportiva* (1921) o *Sports* (1923).

2.4 La dona com a Periodista Esportiva a Espanya:

Dins d'un model esportiu construït per i per a homes, les dones han tingut dificultats per introduir-s'hi i participar-ne activament. Els estereotips de gènere han posat barreres a la dona a l'hora d'adoptar un rol que fins el moment s'havia considerat que era per a un home.

Tot i que hi ha hagut una evolució en aquest sentit, la presència de la figura femenina en el periodisme esportiu serveix per explicar com ha canviat la dona en el món laboral. Si és veritat que hi ha hagut una evolució i que cada cop tenen més protagonisme, en molts casos la dona segueix sent invisible en els mitjans de comunicació.

Per norma general les periodistes esportives tenen més presència quan es tracta d'esports considerats 'femenins', com per exemple la gimnàstica o la dansa, i també quan s'ha de parlar sobre activitats per posar-se en forma com per exemple l'aeròbic o el fitness. Segons el Consell Audiovisual d'Andalusia, "de totes les persones que apareixen en notícies, programes i retransmissions esportives, només un 16% són dones".

Les primeres periodistes esportives que van aparèixer a Espanya van tenir protagonisme a finals dels anys setanta. La primera reportera esportiva reconeguda a l'Estat va ser Anna María Martínez Sagi. Tot i això, les dones que van suposar un abans i un després a la professió van ser Mari Carmen Izquierdo i Mercedes Milá. Izquierdo es va especialitzar en futbol i veure-la en uns informatius televisius representava un gran canvi per als espectadors. Milá va trencar els esquemes en diferents esports, però sobretot en motor, on destacava pels seus reportatges i entrevistes.

Anys més tard va aparèixer una segona tongada de periodistes esportives que lideraven Olga Viza i María Escario. Viza va debutar a Televisió Espanyola l'any 1978 amb el programa *Polideportivo*, i a mitjans dels anys vuitanta va donar a conèixer la seva feina gràcies al programa *Estadio 2*. Se la coneix per ser la cara visible de diversos Jocs Olímpics, haver presentat els informatius esportius de Televisió Espanyola i haver treballat en cadenes privades com Antena 3 i La Sexta, cobrint durant tota la seva carrera professional els esdeveniments esportius.

Encara que avui en dia el masclisme segueixi tenint presència en el món del periodisme esportiu, tot i que ho fa d'una forma més subtil, les dones han aconseguit fer-se un lloc en l'àmbit. El mitjà on això es fa més visible és la televisió, ja que han aparegut periodistes esportives com Sara Carbonero que no tan sols han jugat un paper molt important en la professió, sinó que han fet néixer debats sobre els estereotips de la dona i l'aparició de la figura femenina com a periodista esportiva, especialment a la televisió.

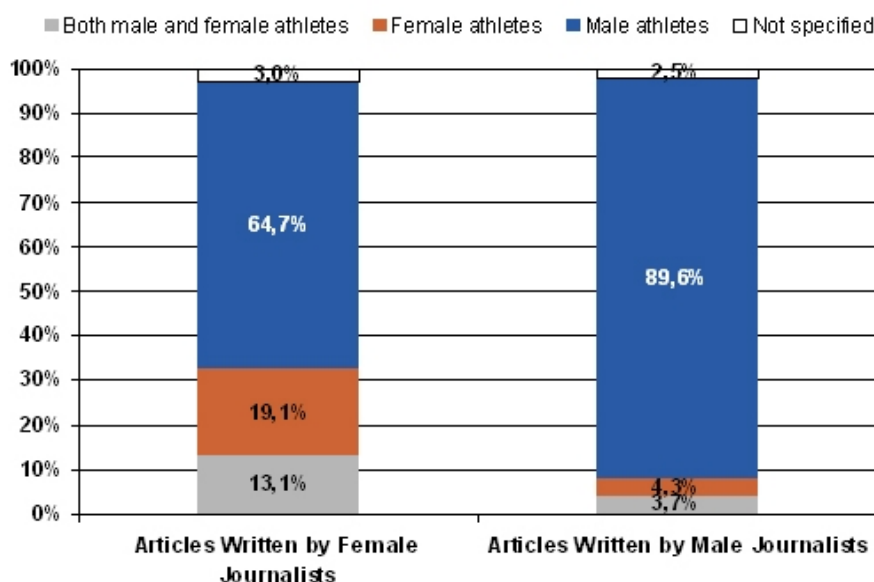
2.5 La dona com a Periodista Esportiva al món:

A la resta del món les dones són pràcticament invisibles en el Periodisme Esportiu. L'any 2005 14 unitats de recerca de 10 països diferents van elaborar *The International Sports Press Survey* després d'analitzar 10.000 articles sobre esport que es van publicar en 37 diaris d'arreu del món durant els sis primers mesos de 2005.

Un cop se'n van extreure els resultats, l'editor del *Monday Morning*, Søren Schultz Jørgensen, va recollir-ne els punts principals en un article crític sota el nom de *The World's Best Advertising Agency: The Sports Press* (La millor Agència de Publicitat del Món: la Premsa Esportiva). Va determinar que només 20 dels 10.000 articles analitzats estaven escrits per dones, i destacava Noruega com l'àrea on les dones hi tenien més protagonisme tot i l'escassetat de peces redactades per elles (1 de cada 8 articles).

A nivell mundial s'ha pogut comprovar que els temes a tractar són diferents depenent de si el periodista és home o dona. Això també passa amb el gènere dels atletes dels quals parlen, ja que a nivell mundial els homes escriuen sobre esports protagonitzats per homes en un 89'6% de les ocasions, mentre que les dones tan sols escriuen sobre esports masculins en un 64'7% de les vegades perquè a elles els hi donen altres tipus de peces. En un 19'1% de les ocasions, les dones escriuen sobre dones, mentre que és molt estrany veure que un home signi una peça sobre esport femení perquè això tan sols passa en un 4'3%.

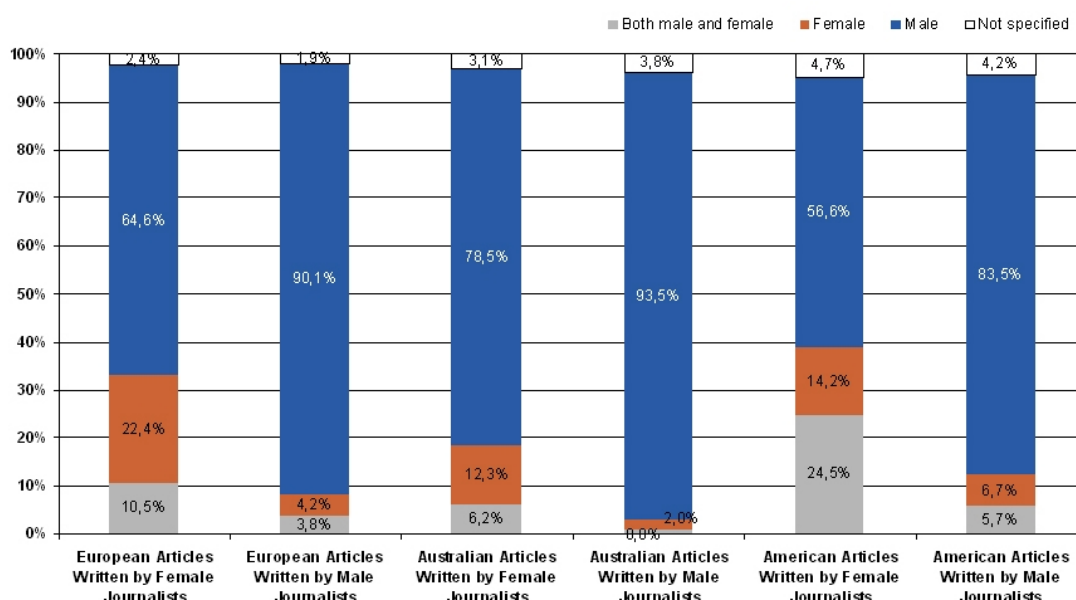
Gender of Athletes in Focus

Font: The International Sports Press Survey, 2005

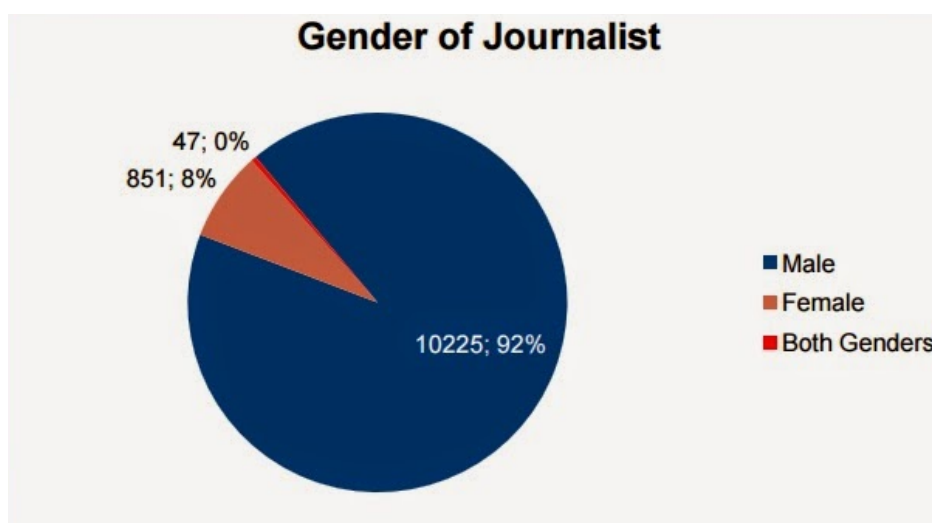
Si agafem aquesta informació i la desglossem, veiem que tant a Europa, Austràlia com als Estats Units es repeteix el patró descrit anteriorment. Tot i això, el cas més flagrant sobre homes periodistes que escriuen sobre home esportistes el trobem a Austràlia, on això passa el 93'5% de les vegades. En el cas femení, veiem que Europa és el lloc on hi ha més dones periodistes escrivint sobre dones esportistes, amb un 22'4% dels casos.

Gender of Athletes in Focus - Europe, Australia, and USA

Font: The International Sports Press Survey, 2005

L'any 2011 l'*Institut Danès d'Estudis de l'Esport* va realitzar un altre informe seguint la línia de *The International Sports Press Survey* per tal d'aprofundir més en les conclusions que s'havia extret i seguir la seva línia d'estudi. L'estudi, sota el nom de *Play the Game*, va voler promoure l'ètica, la transparència i la llibertat d'expressió en el món de l'esport. Es van analitzar 80 diaris de 22 països de diferents continents i es va poder comprovar que el 92% de les informacions esportives que s'hi publicaven estaven signades per homes. Per tant, aquest estudi confirma que el diari és un dels mitjans on més arrelat està el model on l'home que signa les peces és el protagonista de la informació esportiva.

Font: Play the Game, 2011

A més, les periodistes esportives no ocupen cap lloc destacat com a locutores o conductores de programes. Tant és així que l'any 2014 la periodista americana Meredith Vieira a ser la primera dona en presentar la cobertura de la NBC en horari estel·lar dels Jocs Olímpics de Sochi en solitari i la notícia no va trigar en saltar a tots els diaris. Tot i això, ella no era la primera opció sinó que el periodista que havien triat per a l'ocasió era Bob Costes, que aquell dia estava convalescent degut a una infecció ocular.

Malgrat sembli que la situació d'Europa i Amèrica del Nord sigui escandalosa, a l'Amèrica Llatina aquesta situació s'agreuja encara més. L'any 2000 tan sols hi havia un 27% de dones treballant en els mitjans de comunicació, i aquest nombre es reduïa a més de la meitat en el cas de les periodistes esportives. La situació ha millorat en els darrers anys, ja que actualment es calcula que hi ha un 41% de dones treballant en premsa, ràdio i televisió, però tot i això les diferències de gènere encara hi són presents.

Cuba és un dels casos més clars de la diferència de gènere en l'àmbit esportiu. L'any 2011 es va fer una investigació sota el nom de *La Mujer Cubana en el Ejercicio del Periodismo Deportivo* on s'explicava la situació precària de la dona en aquest àmbit, on cap d'elles és narradora d'esdeveniments esportius. La problemàtica que existeix actualment en aquest país va estretament lligat amb el model de societat que plantegen, perquè la gent no contempla a una dona exercint tasques relacionades amb l'esport. L'única excepció és quan una dona és entrenadora d'un esport considerat femení, com ho és la gimnàstica rítmica o la natació sincronitzada.

La primera periodista esportiva cubana va ser Julia Osendi, i va dedicar tota la seva vida al periodisme esportiu malgrat va ser maltractada, rebutjada i poc considerada pels esportistes, entrenadors i afició. Tot i que en ple segle XXI en la majoria dels casos no s'arriba a aquests extrems, la investigació afirma que a Cuba les dones no poden dedicar-se a la seva professió perquè disposen de molt poc temps degut a la gran càrrega de tasques domèstiques que tenen i que han de fer. A més, en el cas del periodisme esportiu el context és encara

pitjor perquè els homes se senten amenaçats per dones que “volen guanyar places que els pertanyen”.

2.6 El consum d'informació esportiva:

Actualment l'esport és un dels espectacles més grans dels nostres temps, i no només a Catalunya sinó també a la resta de l'Estat Espanyol i a la majoria de continents. És per això que es considera que la informació esportiva és una de les més assequibles, econòmiques i consumides de l'oci de la societat de masses.

Segons el *Consejo Superior de Deportes*, tot i que hi ha hagut una disminució en el consum de programes televisius d'esport respecte l'any 1985, això no reflexa la realitat. El problema que existeix actualment és que existeix una oferta tan àmplia de programes esportius que és impossible consumir-los tots. El progrés no necessàriament ha de perjudicar l'àmbit, ja que els avanços que s'han realitzat en la comunicació via satèl·lit permet que els consumidors de periodisme esportiu tinguin al seu abast més informació i, per tant, puguin construir una opinió més fonamentada sobre l'esport.

El mateix organisme també determina que el públic que més mira aquest tipus de producte és el masculí, ja que quadruplica el nombre de dones que els consumeixen. Luis Peña, un dels productors de TV Azteca, i el cronista esportiu Carlos Godínez deien que “la dona ven, perquè veure una dona atractiva a la televisió és garantia en moltes ocasions de millorar els nivells d'audiència. Si les integres en un programa esportiu, aquesta fórmula sempre funciona”. A més també afegeixen que “malauradament quan treballes a la televisió vens una imatge, i acabes buscant conductors i conductores que siguin atractius”.

Per tant, per norma general avui en dia no només volem que els mitjans ens proporcionin una informació esportiva de qualitat, sinó que en moltes ocasions el públic demana que el periodista esportiu de referència sigui algú ‘agradable en pantalla’ per tal de mantenir-lo més estona enganxat al producte que genera.

3. METODOLOGIA

3.1 Objecte d'estudi:

Cadascú té una idea preconcebuda sobre el paper de la dona en el Periodisme Esportiu, però moltes vegades ens guiem pels tòpics i la saviesa popular i no analitzem les dades reals.

Tot i que s'han realitzat alguns treballs sobre el paper de la dona en el Periodisme a nivell global, hi ha molt poca informació específica sobre la dona en el Periodisme Esportiu i, encara menys, sobre quin és el rol que hi juga als mitjans de comunicació de Catalunya. És per aquest motiu que s'han triat tres mitjans catalans amb la voluntat d'analitzar-los i poder donar així una visió sobre el panorama actual de les periodistes esportives en el nostre territori. Els mitjans triats han estat TV3, Catalunya Ràdio i l'Esportiu.

Font: Elaboració pròpia

La condició inicial era que l'anàlisi no se centrés en un únic mitjà, perquè es corria el risc de deixar fora informació interessant. Si s'analitzava una televisió, no es podia treballar amb la ràdio o la premsa. És per això que TV3 representa la televisió, Catalunya Ràdio la ràdio i l'Esportiu la premsa i, d'aquesta manera, no només podrem veure quina és la situació de la dona com a periodista esportiva a Catalunya sinó que, a més, podrem observar si la dona té una presència o una altra en funció del mitjà pel qual treballa.

3.2 Hipòtesis i preguntes a investigar:

Abans de procedir amb l'anàlisi hi ha una sèrie d'hipòtesis que hem de tenir en compte

- Hi ha moltes menys dones que homes treballant en el periodisme esportiu
- El mitjà de comunicació on les dones tenen més presència és la televisió, degut al component imatge
- Les periodistes esportives signen notícies de menys rellevància que els homes
- Les periodistes esportives queden en segon pla, perquè no les veiem com a primera veu a les retransmissions o com a conductores de programes
- No hi ha dones, o n'hi ha molt poques, en els llocs de direcció dels mitjans de comunicació analitzats

3.3 Objectius:

Per abordar aquesta qüestió es parteix de la base que la dona no té un paper destacat en el món esportiu, tot i que és cert que en els últims anys s'ha fet un intent tímid per incloure-les a les redaccions. De totes formes, s'ha de plantejar la pregunta de si el rol que tenen aquestes dones és rellevant o simplement són objectes que serveixen als mitjans per exposar en primer pla per guanyar audiència. Si un mitjà aposta per treure en pantalla a una dona en una tertúlia s'ha de comprovar si realment és rellevant allò que diu, quina participació té respecte els altres tertulians i quina imatge dona.

És per això que els objectius d'aquest treball són:

- Saber la diferència entre la presència d'homes i dones treballant en els mitjans de comunicació catalans, concretament en els casos de TV3, Catalunya Ràdio i l'Esportiu
- Comprovar si la televisió és el mitjà de comunicació on hi tenen més presència degut al component imatge
- Valorar si les periodistes esportives signen notícies de menys rellevància que els homes, parlant d'esports menys populars que el futbol
- Veure quin és el paper de les periodistes esportives per comprovar si actuen com a conductores de programes, segones veus, ...

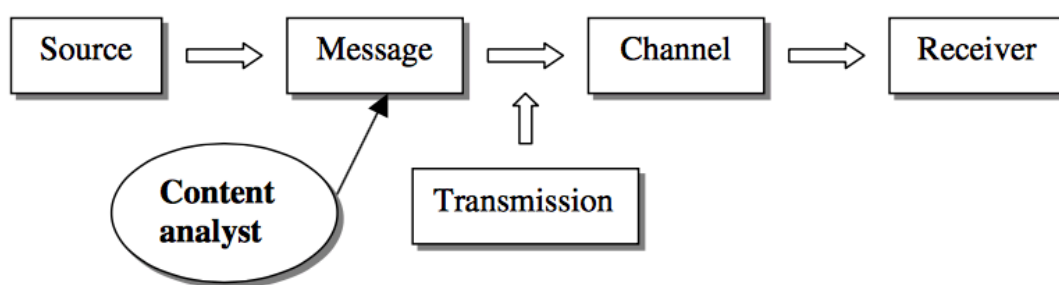
- Analitzar si s'ha produït una involució en el món del periodisme esportiu, en el sentit que tot el que s'havia aconseguit fins ara fent que la dona tingués cada cop més presència en l'àmbit s'ha anat perdent de mica en mica
- Veure com pot evolucionar el paper de la dona en el periodisme esportiu

3.4 Criteris Metodològics:

Per tal d'aconseguir els objectius plantejats s'han d'adoptar diversos mètodes d'investigació. Segons l'analista B Devi Prasad, "l'anàlisi del contingut és tot el que conté un missatge" i, per tant, l'objecte de l'analista de contingut són les informacions que es transmeten a través dels canals de comunicació.

Figure 1

Where does content analyst find himself/herself?

Font: B Devi Prasad

Per tant, com que volem analitzar i trobar relacions de causa en els diferents aspectes que componen el tema a investigar, l'anàlisi de continguts la millor forma de dur a terme una investigació quantitativa. Això ens permetrà estudiar quines són les possibles relacions entre les variables i veure quines són les tendències que estan seguint.

Seguint aquesta tendència serem capaços de veure les característiques del missatge que emeten els tres mitjans de comunicació analitzats, veure quin és el paper que tenen les dones en el periodisme esportiu en funció dels continguts que emeten i mesurar en quina línia està evolucionant aquesta qüestió.

Table 1
The Purposes of Content Analysis

'Esportiu

Purpose	Questions	Research problems
<i>To describe the characteristics of content</i>	<i>What?</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ To describe trends in communication content. ▪ To relate known characteristics of sources to the messages they produce. ▪ To check communication content against standards
	<i>How?</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ To analyze techniques of persuasion ▪ To analyze style
	<i>To whom?</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ To relate known characteristics of the audience to messages produced for them. ▪ To describe patterns of communication.
<i>To make inferences about the causes of content</i>	<i>Why?</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ To secure political and military intelligence. ▪ To analyze psychological traits of individuals ▪ To infer aspects of culture and cultural change ▪ To provide legal evidence
	<i>Who?</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ To answer questions of disputed authorship.
<i>To make inferences about the effect of content</i>	<i>With what effect?</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ To measure readability ▪ To analyze the flow of information. ▪ To assess responses to Communication.

Font: B Devi Prasad

Fer servir una investigació quantitativa ens ajudarà no només a separar la postura individual a l'hora d'analitzar els resultats obtinguts, sinó que aquests resultats també seran objectius perquè generarà unes dades numèriques que representaran allò que hem volgut estudiar.

No només ens centrarem en la investigació quantitativa, sinó que també s'ha dut a terme una investigació aplicada del tipus documental per saber des de quina base partim a l'hora d'analitzar TV3, Catalunya Ràdio i l'Esportiu. Si no fem això podem perdre'ns resultats que podrien ser bàsics per al desenvolupament del treball. A més, prèviament s'ha analitzat quin és el context de la dona com a periodista esportiva parlant dels antecedents i recopilant informació sobre la situació de la dona en el Periodisme per tal de comprovar a les conclusions si s'ha evolucionat o no.

La doctora Guillermina Baena afirma que "la investigació documental és una tècnica que consisteix en la selecció i recopilació d'informació mitjançant la

lectura crítica de documents i materials bibliogràfics, de biblioteques, hemeroteques, centres de documentació i informació”, i és per això que la utilització d’aquest procediment podem redescobrir fets, suggerir problemes o plantejar altres línies d’investigació que abans no podíem fer i obtindrem nous coneixements dels quals no disposàvem.

Font: Guillermina Baena

En aquest sentit, també podem incloure la investigació mitjançant l’entrevista, que permet que l’investigador pugui obtenir informació de primera mà de persones vinculades amb el tema que està tractant. S’han És per aquest motiu que en el treball també s’han inclòs les entrevistes per tal de donar una visió més propera sobre el paper de la dona en el periodisme esportiu.

Per tal de dur a terme la investigació s’han analitzat els tres mitjans de comunicació seleccionats durant una setmana. Concretament, s’ha triat la setmana del 18 al 25 de gener de 2016 i s’han desglossat els resultats de la següent manera:

- TV3: selecció i anàlisi de tots els programes esportius de TV3 i Esport 3. Posteriorment s'ha calculat quanta estona hi ha una dona en pantalla o quines són les peces que ha fet en comparació als homes, detallant-ne els minuts i l'esport sobre el qual es parla
- Catalunya Ràdio: selecció i anàlisi de tots els programes esportius de Catalunya Ràdio. Posteriorment s'ha calculat quanta estona hi ha una dona en antena en comparació als homes, detallant-ne els minuts i l'esport sobre el qual es parla
- L'Esportiu: selecció i comptabilització dels articles que hi ha escrits per una dona, per un home o que no estan signats. Posteriorment s'han analitzat el contingut del qual es parla i l'extensió

Per obtenir els resultats s'ha fet el visionat o l'escolta íntegra dels programes analitzats i s'han llegit tots els articles de l'Esportiu durant la setmana que s'ha triat. Per tal d'exposar els resultats de la manera més clara possible s'han fet servir taules i gràfiques d'Excel

4. INVESTIGACIÓ DE CAMP

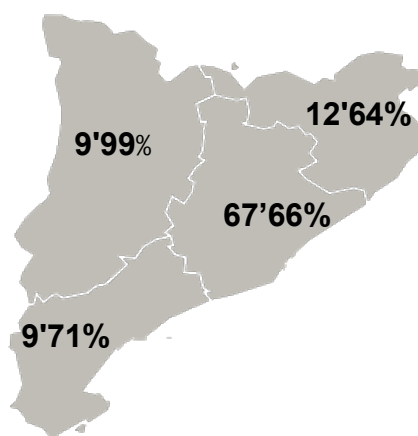
4.1 Introducció als mitjans analitzats:

4.1.1 TV3 i Esport 3:

TV3 és el canal de televisió públic de Catalunya pertanyent a la *Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals* que va començar les seves emissions de manera experimental el 10 de setembre de 1983. No va ser fins el 16 de gener de 1984 que van donar el tret de sortida a les emissions de forma regular. Dins dels canals de l'empresa *Televisió de Catalunya* és l'únic generalista, perquè tots els altres són temàtics i estan dedicats a altres àmbits com per exemple la cultura o les notícies.

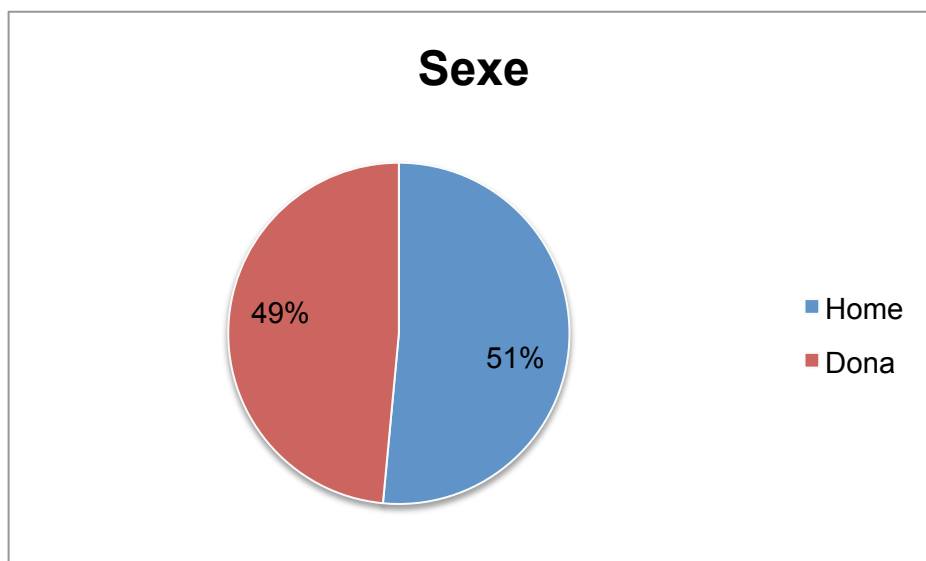
Al llarg de la seva història els esports han format part de les emissions del canal, i fins i tot l'estiu de 1992 coincidint amb els Jocs Olímpics d'estiu de Barcelona van començar les emissions del Canal Olímpic. Durant 15 dies es van emetre diferents continguts com per exemple *l'Informatiu Olímpic*, programes com *Perfil de campions*, *Herois* o *Entrevistes a la Vila Olímpica*, tot plegat dut a terme per periodistes de *Televisió de Catalunya* i de *Televisió Espanyola*.

Segons les dades del darrer estudi EGM d'audiència gran part del públic de TV3 es concentra a la província de Barcelona amb un 67'66% de l'audiència.

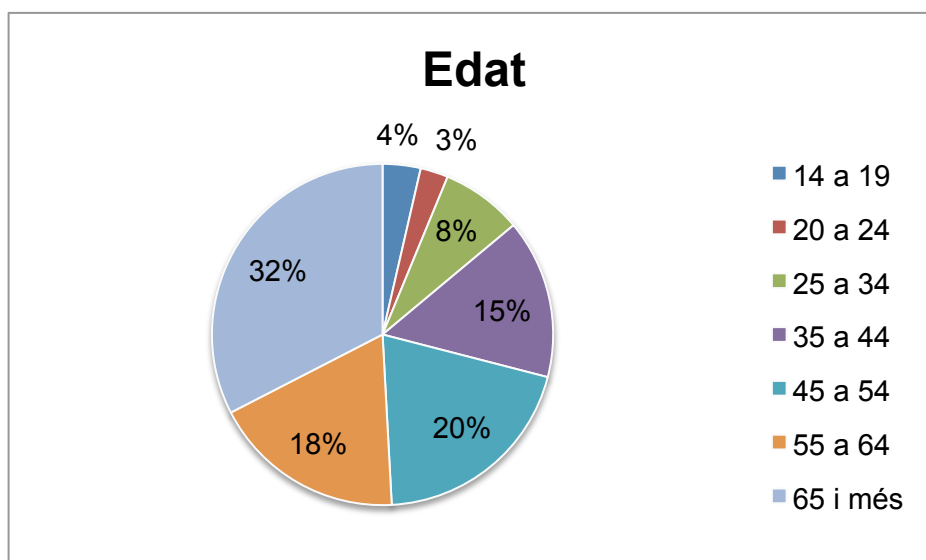
Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

El sexe predominant entre l'audiència és el masculí amb un 51%, mentre que el femení és de 49%

Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

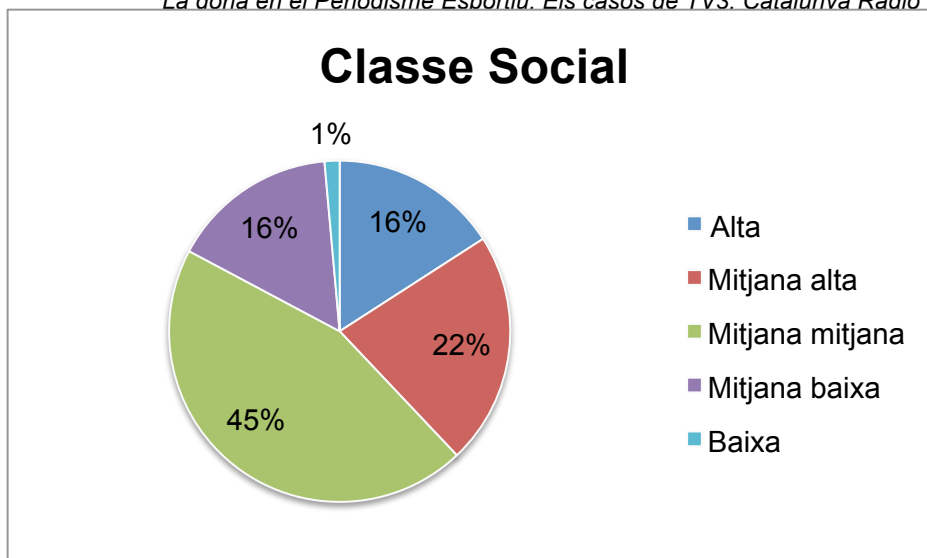
Pel que fa a l'edat de l'audiència podem observar com els que més destaquen són els de la franja d'edat de 65 i més amb un 32%, i els que menys són els de 20 a 24 amb un 3%.

Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

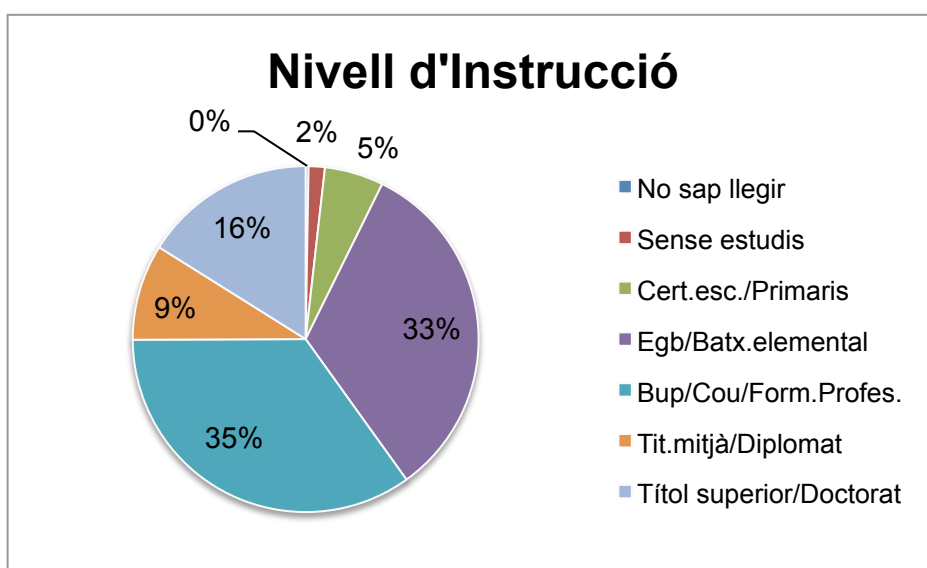
La classe social més predominant és la mitjana mitjana amb un 45%, mentre que la menys abundant és la baixa amb un 1%.

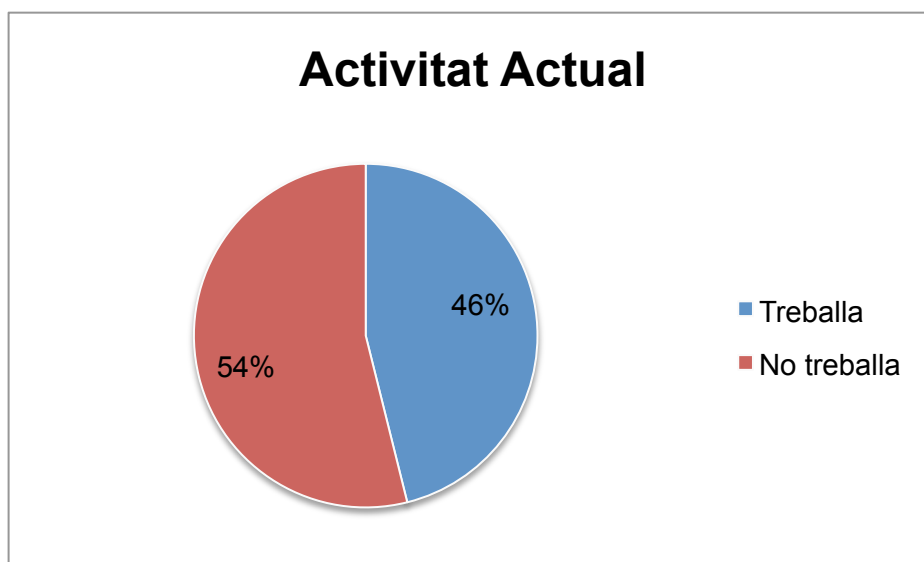
Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

El nivell d'instrucció més abundant és el de BUP / COU / Formació professional amb un 35%, mentre que el que menys és el de títol superior/Doctorat amb un 0%

Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

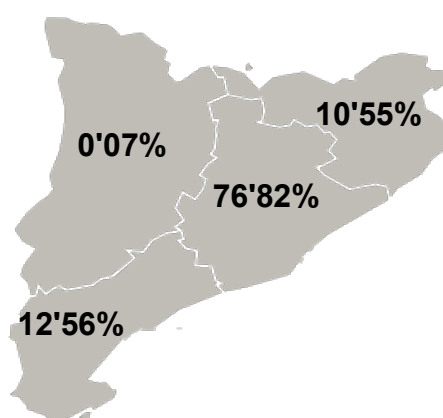
Segons l'activitat actual, predomina l'audiència que no treballa amb un 54%, mentre que la segueix de molt a prop però amb inferioritat la que treballa amb un 46%.

Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

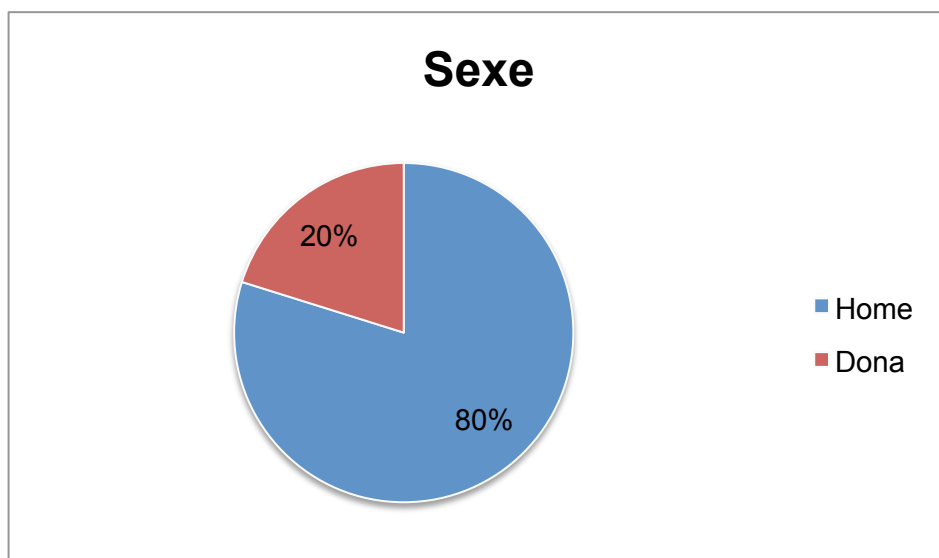
Esport 3 és el canal temàtic de Televisió de Catalunya dedicat als esports. La seva primera emissió en proves va ser el 22 d'octubre de 2010, i va començar a emetre regularment a partir del 5 de febrer de 2011. Molts dels programes esportius que s'emeten per TV3 van passar a fer-ho per aquest nou canal, de tal manera que l'audiència podia tenir concentrats tots els continguts esportius en un únic lloc.

Segons les dades del darrer estudi EGM d'audiència gran part del públic d'Esport3 es concentra a la província de Barcelona amb un 76'82% de l'audiència total.

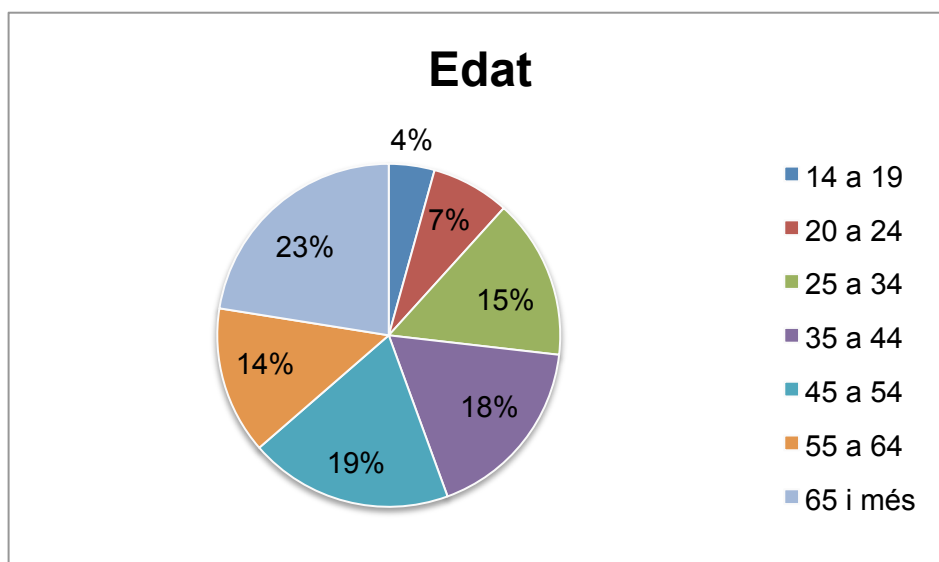
Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

El sexe predominant entre l'audiència és el masculí amb un 80%, mentre que el femení és de 20%.

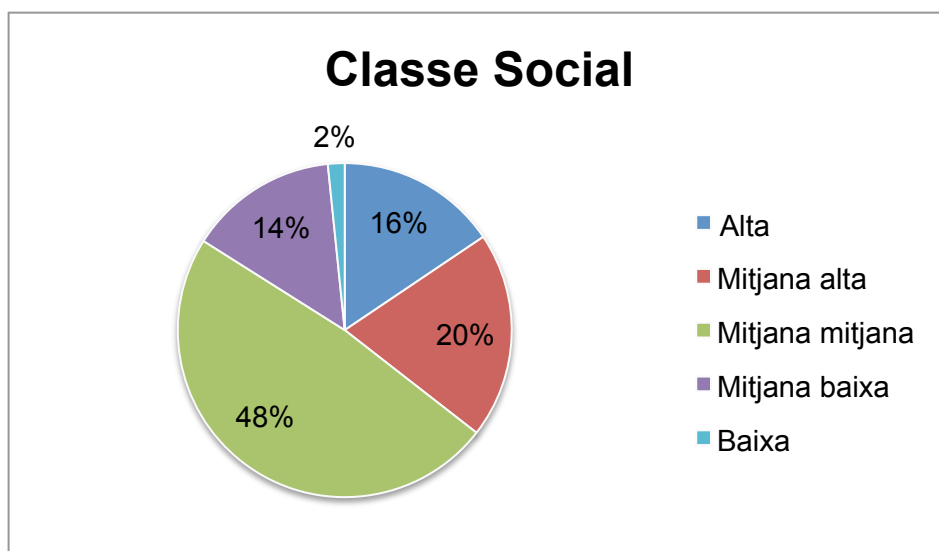
Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

Pel que fa a l'edat de l'audiència podem observar com els que més destaquen són els de la franja d'edat de 65 i més amb un 23%, i els que menys són els de 14 a 19 amb un 4%.

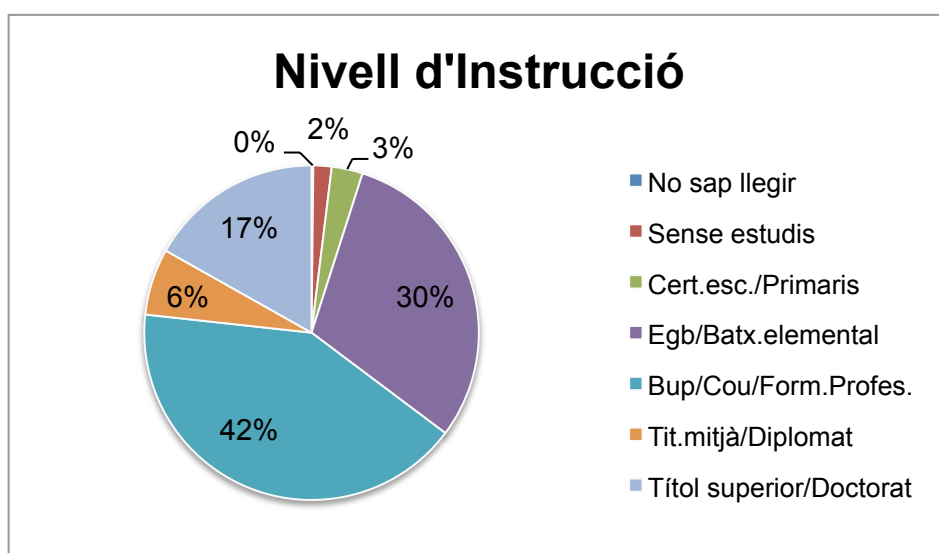
Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

La classe social més predominant és la mitjana mitjana amb un 48%, mentre que la menys abundant és la baixa amb un 2%.

Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

El nivell d'instrucció més abundant és el de BUP / COU / Formació professional amb un 42%, mentre que el que menys és el de títol superior/Doctorat amb un 0%.

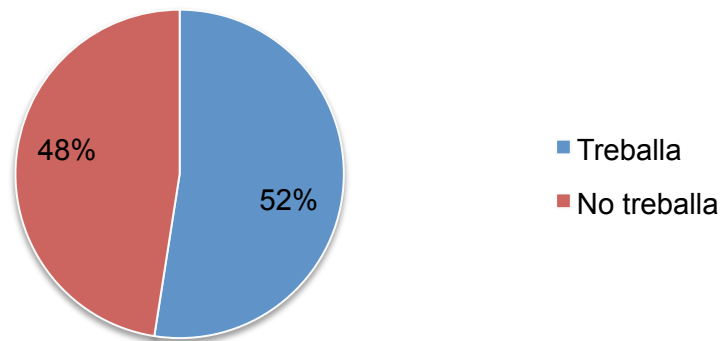

Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

Segons l'activitat actual, predomina l'audiència que treballa amb un 52%, mentre que la segueix de molt a prop però amb inferioritat la que no treballa amb un 48%.

Activitat Actual

Esportiu

Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

En resum, tant en el cas d'Esport3 com el de TV3, l'audiència masculina predomina per sobre de la femenina tot i que en el cas del primer és més vident amb un 79'83% d'espectadors homes i un 20'17% dones. A més, segons l'última onada d'EGMs de 2016 la mitjana d'edat que domina és la dels 65 i més, ja que en el cas d'Esport3 domina en un 22'48% del total i en el de TV3 ho fa en un 32'56%. L'audiència de classe mitjana mitjana és la més abundant en un 48'43% dels casos a Esport3 i en un 44'83% a TV3, i el nivell d'instrucció que més predomina en els entrevistats dels dos canals és BUP, COU o Formació Professional amb un 41'49% a Esport3 i un 34'85% en el de TV3. Un 52'47% de l'audiència d'Esport3 treballa i un 47'53 està a l'atur, mentre que un 46'11% de la de TV3 treballa i un 53'89% està a l'atur.

Col % Pond			
		ESPORT 3	TV3
		TOTAL AUDIÈ.	TOTAL AUDIÈ.
Total		100	100
SEXE	Home	79,83	51,49
	Dona	20,17	48,51
EDAT	14 a 19	4,31	3,6
	20 a 24	7,39	2,63
	25 a 34	15,11	7,7
	35 a 44	17,61	15,09
	45 a 54	19,19	20,12
	55 a 64	13,89	18,3
	65 i més	22,48	32,56
CLASSE SOCIAL	Alta	15,57	15,89
	Mitjana alta	19,96	22,06
	Mitjana mitjana	48,43	44,83
	Mitjana baixa	14,42	15,8
	Baixa	1,62	1,42

NIVELL D'INSTRUCCIÓ ENTREVISTAT	No sap llegir	0,17	0,27
	Sense estudis	1,77	1,52
	Cert.esc./Primaris	3	5,51
	Egb/Batx.elemental	30,31	32,79
	Bup/Cou/Form.Profes.	41,49	34,85
	Tit.mitjà/Diplomat	6,43	8,97
	Títol superior/Doctorat	16,84	16,09
PROVÍNCIA	Barcelona	76,82	67,66
PROVÍNCIA	Tarragona	12,56	9,71
PROVÍNCIA	Lleida	0,07	9,99
PROVÍNCIA	Girona	10,55	12,64
ACTIVITAT ACTUAL	Treballa	52,47	46,11
	No treballa	47,53	53,89

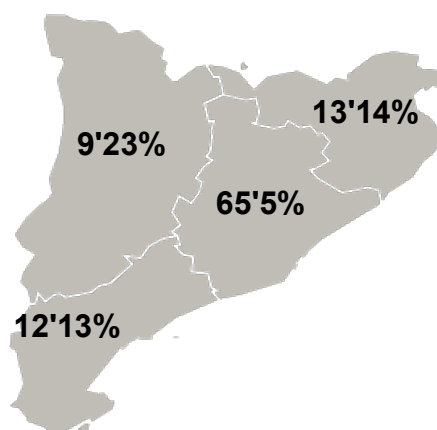
Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

4.1.2 Catalunya Ràdio:

Catalunya Ràdio és TV3 és la ràdio pública de Catalunya pertanyent a la *Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals* que va començar les emissions el 20 de juny de 1983. Dins de les ràdios de *Catalunya Ràdio SRG SA* és l'única generalista, perquè totes les altres ràdios són temàtiques i estan dedicades a altres àmbits com la música o la cultura.

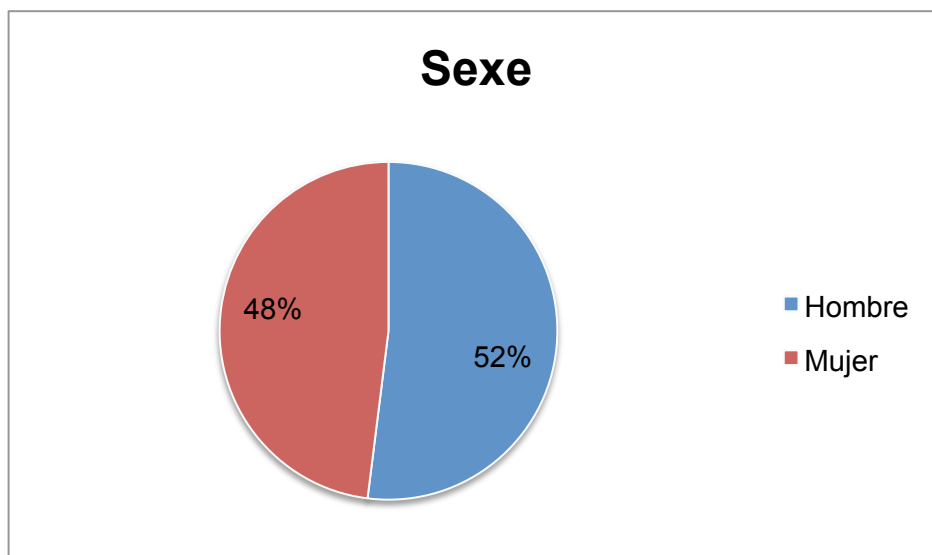
De la mateixa forma que passava amb TV3, a Catalunya Ràdio els esports hi han tingut molt de pes des dels inicis perquè el 22 d'agost de 1983 es va retransmetre el primer programa esportiu coincidint amb el Trofeu Joan Gamper del Futbol Club Barcelona.

Segons les dades del darrer estudi EGM d'audiència gran part del públic de Catalunya es concentra a la província de Barcelona amb un 65'5% de l'audiència total.

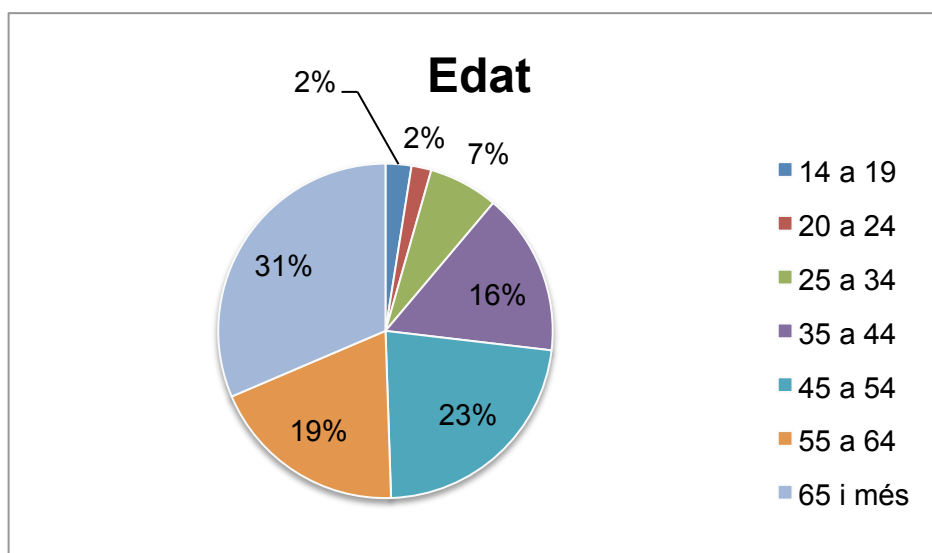
Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

El sexe predominant entre l'audiència és el masculí amb un 52%, mentre que el femení és de 48%.

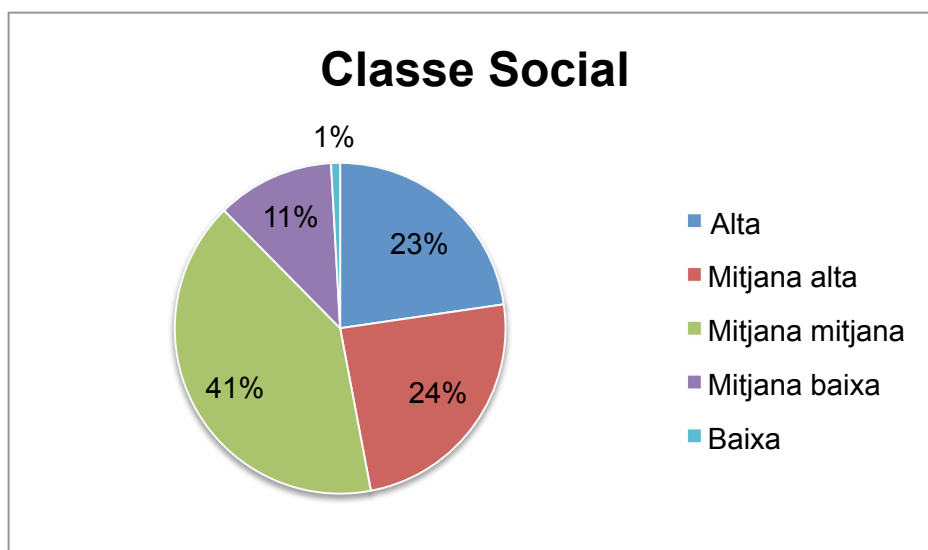
Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

Pel que fa a l'edat de l'audiència podem observar com els que més destaquen són els de la franja d'edat de 65 i més amb un 31%, i els que menys són els de 14 a 19 i els de 20 a 24 amb un 2%.

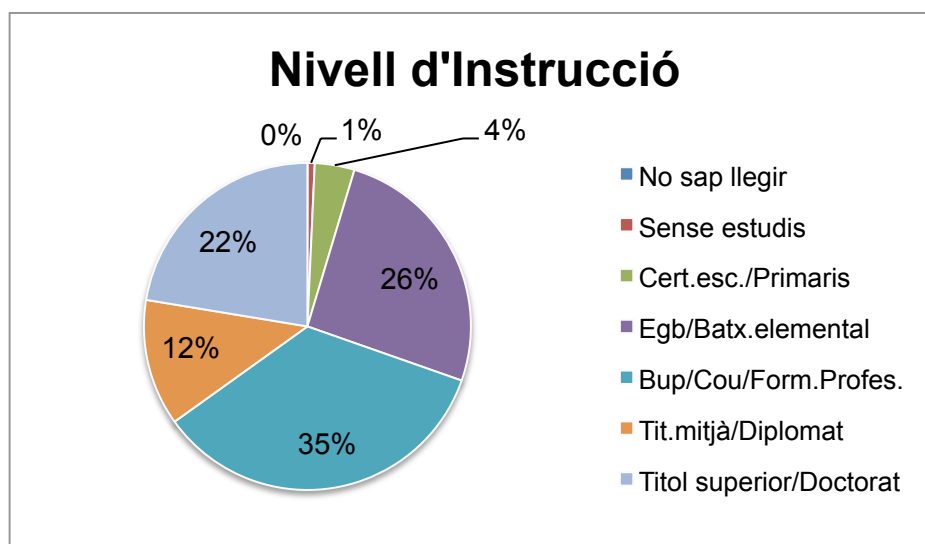
Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

La classe social més predominant és la mitjana mitjana amb un 41%, mentre que la menys abundant és la baixa amb un 1%.

Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

El nivell d'instrucció més abundant és el de BUP / COU / Formació professional amb un 35%, mentre que el que menys és el grup que no sap llegir amb un 0%.

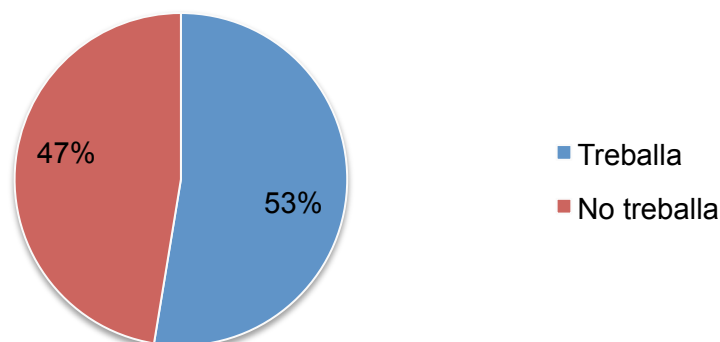

Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

Segons l'activitat actual, predomina l'audiència que treballa amb un 53%, mentre que la segueix de molt a prop però amb inferioritat la que no treballa amb un 47%.

Activitat Actual

Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

En resum, en el cas de Catalunya Ràdio, l'audiència masculina predomina per sobre de la femenina amb un 51'98% dels oients homes i un 48'02% dones. A més, segons l'última onada d'EGMs de 2016 la mitjana d'edat que domina és la dels 65 i més, ja que domina en un 31'42% del total. L'audiència de classe mitjana és la més abundant en un 40'59% dels casos, i el nivell d'instrucció que més predomina en els entrevistats és BUP, COU o Formació Professional amb un 34'73%. Un 52'59% de l'audiència treballa i un 47'41% està a l'atur.

Col % Pond		
		AUDIÈNCIA
		Catalunya Ràdio
Total		100
SEXE	Home	51,98
	Dona	48,02
EDAT	14 a 19	2,5
	20 a 24	1,92
	25 a 34	6,72
	35 a 44	15,72
	45 a 54	22,61
	55 a 64	19,11
	65 i més	31,42
CLASSE SOCIAL	Alta	22,69
	Mitjana alta	24,33
	Mitjana mitjana	40,59
	Mitjana baixa	11,5
	Baixa	0,88
NIVELL D'INSTRUCCIÓ ENTREVISTAT	No sap llegir	0,02
	Sense estudis	0,7
	Cert.esc./Primaris	3,93
	Egb/Batx.elemental	25,72
	Bup/Cou/Form.Profes.	34,73
	Tit.mitjà/Diplomat	12,5
	Títol superior/Doctorat	22,4

PROVÍNCIA	Barcelona	65,5
PROVÍNCIA	Tarragona	12,13
PROVÍNCIA	Lleida	9,23
PROVÍNCIA	Girona	13,14
ACTIVITAT	Treballa	52,59
ACTUAL	No treballa	47,41

Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

4.1.3 L'Esportiu:

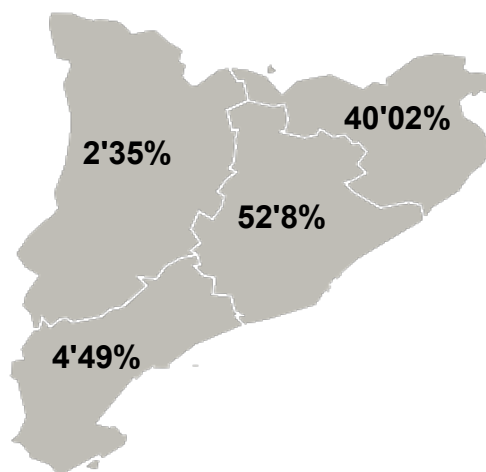
L'Esportiu és el primer i únic diari esportiu en català que va sortir a la venda el 2 de gener de 2002. El diari, que en un principi s'anomenava *El 9 Esportiu*, va incloure's dins d'altres publicacions diàries com *El Punt*, *El 9 Nou*, el *Segre i Regio 7* i va començar a editar tres edicions territorials diferents.

A principis de 2010 també es va incorporar a dins l'*Avui*, i es va produir un fet inèdit i és que L'Esportiu va suplir la seva redacció d'esports. El problema del diari és que en un principi se'l confonia amb la redacció d'esports dels mitjans on sortia publicat i no com a una publicació independent i, per tant, tot i que hi havia més gent que el llegia, no tenia una capçalera ni una identitat pròpia.

El 14 d'agost de 2011 i després de passar una època de sotrac degut al dubte de si el diari seguiria publicant-se o no després que *El Punt* adquirís el diari *Avui*, l'Esportiu va impulsar-se i va tornar a néixer com a diari independent. Tot i això des del 12 d'agost de 2013 també surt a la venda amb *El Punt Avui* diàriament pel mateix preu, i d'aquesta manera aquesta publicació és l'única que ofereix cada dia dos diaris en els quals hi trobem informació esportiva per una banda, i informació generalista de l'altra.

És difícil calcular quants exemplars es venen de l'Esportiu, perquè no només es ven de forma particular sinó que també surt amb *El Punt Avui*. Segons dades de l'OJD, la difusió de l'Esportiu durant l'any 2015 va ser d'entre 25.206 i 25.406 exemplars. La difusió d'*El Punt Avui*, on hem de tenir en compte que l'Esportiu hi va inclòs, va ser de 23.306 exemplars més entre 1.900 i 2.100 de venda en quiosc, subscriptors i gratuïts. En total, doncs, calculem que l'Esportiu té una difusió aproximada de 50.812 exemplars. A més, es calcula que el diari té un total de 125.104 lectors.

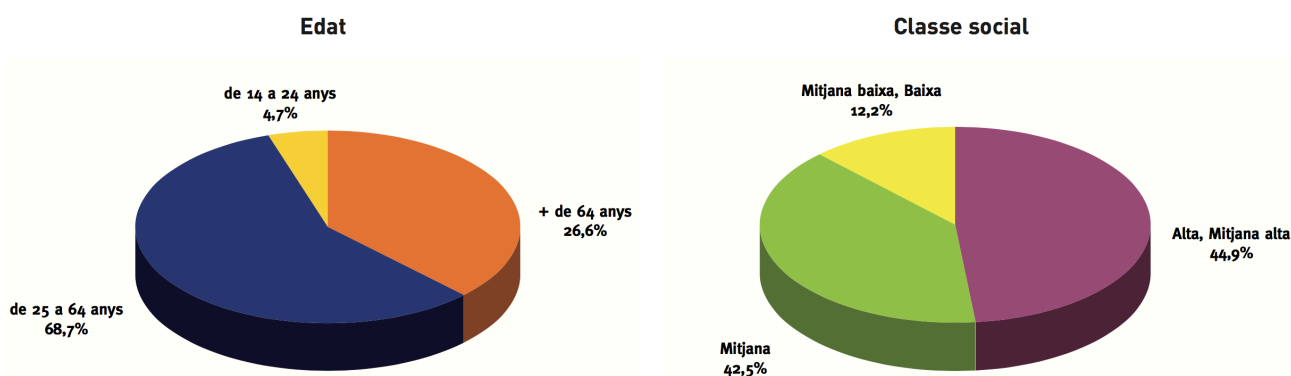
Segons les dades del darrer estudi EGM d'audiència gran part del públic de Catalunya es concentra a la província de Barcelona amb un 52'8% dels lectors totals.

Font: Pròpia a partir de les dades d'EGM de la 2a onada del 2016

Pel que fa a l'edició online segons les dades de l'OJD Interactiva de l'octubre de 2015 l'Esportiu té 49.535 usuaris únics al mes, 168.870 pàgines vistes i 74.406 visites.

Pel que fa a l'edat dels lectors podem observar com els que més destaquen són els de la franja de 35 a 64 anys amb un 68'7%, i els que menys són els de 14 a 24 amb un 4'7%. La classe social més predominant és l'alta – mitjana alta amb un 44'9%, mentre que la menys abundant és la mitjana-baixa, baixa amb un 12'2%.

Font: El Punt Avui

4.2 Programes de televisió i ràdio analitzats:

Per tal de veure quina és la situació de la dona en el món del periodisme esportiu català, s'ha procedit a repassar una sèrie de programes de TV3, Esport3 i Catalunya Ràdio.

4.2.1 TV3 i Esport3:

4.2.1.1 Telenotícies:

S'analitzaran tots els telenotícies de TV3: telenotícies migdia, telenotícies vespre, telenotícies comarques, telenotícies caps de setmana i el telenotícies del 324 que s'emet just abans d'Els Matins. Segons Kantar Media són els més seguits en totes les franges horàries, i encara més després del rentat de cara que va fer l'emissora renovant l'estètica i la tecnologia.

En el departament d'esports els tres periodistes que donen la informació esportiva són Àlex Castells, Maria Fernández i Artur Peguera.

Presentadors dels Telenotícies de TV3 / Font: Ccma.cat

4.2.1.2 Tot l'Esport:

Es repassa l'última hora del món de l'esport en format telenotícies, amb un presentador que és Arcadi Alibés o Xavier Bonastre que introdueixen les peces informatives.

Presentadors del Tot l'Esport de TV3 / Font: Ccma.cat

4.2.1.3 Hat-Trick Barça:

El programa repassa tota l'actualitat del Barça analitzant tot el que passa en el món blaugrana. Està presentat per Bernat Soler, editat per Toni Luna i Santi Padró, realitzat per Óscar Lago i produït per Maria Colomer i Àngel Serralabós. A més, també hi ha convidats relacionats amb el Barça, el futbol o el periodisme esportiu que hi assisteixen per aportar el seu punt de vista.

Presentadors del Hat-Trick Barça de TV3 / Font: Ccma.cat

4.2.1.4 Hat-Trick Espanyol:

El programa repassa tota l'actualitat de l'Espanyol analitzant tot el que passa en el món blau-i-blanc. Està presentat per Raquel Mateos i David Balaguer, editat per Raquel Mateos, realitzat per Albert Medina i produït per Maria Colomer, Anna Maria López i Àngel Serralabós.

Presentadors del Hat-Trick Espanyol de TV3 / Font: Ccma.cat

4.2.1.5 Hat-Trick Total:

El programa repassa tota l'actualitat de les lligues internacionals analitzant lliga per lliga quins han estat els millors resultats, gols i accions de la jornada. Està presentat per Jordi Sunyer i Agustí Alavés, editat per Pere Ger, realitzat per Albert Medina i produït per Anna Maria López i Maria Colomer.

Presentadors del Hat-Trick Total de TV3 / Font: Ccma.cat

4.2.1.6 Dakar:

Programa especial en motiu del Dakar 2016 on es repassa jornada a jornada la última hora de la competició

4.2.1.7 Futbol Cat:

El programa repassa tota l'actualitat del futbol català fent èmfasi els partits del cap de setmana dels equips catalans de Segona Divisió A i B. A més, també podem trobar-hi entrevistes als protagonistes i el repàs d'altres categories inferiors. Està dirigit i presentat per Lluís Cervelló, realitzat per Àlex Pareja i produït per Maria Colomer.

Presentador del Futbol Cat de TV3 / Font: Ccma.cat

4.2.1.8 Esport Club:

El programa repassa tota l'actualitat de l'esport, analitzant l'última hora de les diverses modalitats esportives. Està presentat per Xavier Valls, editat per Noel Rodríguez, realitzat per Bernat Miró, produït per Lourdes Aixench i a la redacció hi trobem a Jordi Grau, Xavier Torres, Jordi Ramos i Oriol Vidal que apareixen en pantalla per repassar el bloc dedicat al futbol.

Presentador de l'Esport Club de TV3 / Font: Ccma.cat

4.2.1.9 Efectivament:

El programa repassa tota l'actualitat futbolística des del punt de vista d'analistes i col·laboradors entesos en la matèria que exposen la seva opinió en format tertúlia. Està presentat per Lluís Canut, editat per Pere Ger, realitzat per Dani Batlle i produït per Ester Poses.

Presentador de l'Efectivament de TV3 / Font: Ccma.cat

4.2.1.10 Zona UFEC:

El programa repassa l'actualitat de l'esport català a través de reportatges i entrevistes.

4.2.1.11 Retransmissions esportives:

En aquest treball analitzarem si hi ha dones en les retransmissions esportives futbolístiques, que són les que es van realitzar a Esport 3 durant la setmana seleccionada. En aquest cas són:

- Retransmissió de futbol entre la Pobla de Mafumet i el Barça B
- Retransmissió de futbol sala entre el Barça i el Penyíscola
- Retransmissió del Mundial de Trial Indoor a Sheffield
- Retransmissió de bàsquet entre el Reial Madrid i el Barça
- Retransmissió de bàsquet entre l'Estrella Roja i l'Unicaja
- Retransmissió Ironman Western Austràlia
- Retransmissió de futbol entre el Barça B i l'Espanyol B
- Retransmissió de bàsquet entre el Prat Joventut i el Barça B
- Retransmissió X-Games
- Retransmissió de futbol entre el Sabadell i el Cornellà

4.2.2 Catalunya Ràdio:

4.2.2.1 El matí de Catalunya Ràdio:

Del programa matinal de Catalunya presentat per Mònica Terribas analitzarem els continguts esportius, com per exemple la tertúlia esportiva que es fa els dilluns per repassar el que ha donat de sí la jornada de Lliga i que també es duu a terme entre setmana en cas que hi hagi partit de Champions o Copa del Rei. A més, també hi ha una altra secció anomenada El Visitaire on Jordi Borda i Xavi Campos analitzen l'última hora dels esports.

4.2.2.2 Catalunya Migdia Esports:

El programa repassa tota l'actualitat esportiva des d'un punt de vista més informal. Està presentat per Robert Prat i la resta de l'equip el formen Jordi de Iturria, Montse Raya, Jordi Galvany i Gemma Safont-Tria.

Presentador del Catalunya Migdia Esports de Catalunya Ràdio / Font: Ccma.cat

4.2.2.3 Catalunya Vespre Esports:

El programa repassa tota l'actualitat esportiva mitjançant entrevistes, rodes de premsa en directe i petites cròniques. Està presentat per Òscar Fernández i la resta de l'equip el formen Marta Garcia, Eudald Serra, Oriol Munné, David Ubach, Gemma Safont-Tria i Quim Garcia.

Presentador del Catalunya Vespre Esports de Catalunya Ràdio / Font: Ccma.cat

4.2.2.4 El Club de la Mitjanit:

El programa repassa l'última hora del Barça, l'Espanyol, els equips catalans de Segona Divisió, el bàsquet, el motor i el poliesportiu. Està presentat i editat per Francesc Garriga excepte el divendres i dissabte que ho fa Oriol Rodríguez, i la resta de l'equip el formen Marcos Garcia, Laia Tudel, Jordi Borda, Xavi Campos, Míriam Riau, Gemma Safont-Tria, Ricard Garcia i Ramon Vidal. A més, també hi col·laboren Sergi Barjuan que analitza la Lliga, Raúl Tamudo que comenta l'actualitat de l'Espanyol i Antón Meana que segueix el que passa al Reial Madrid.

Presentador d'El Club de la Mitjanit de Catalunya Ràdio / Font: Ccma.cat

4.2.2.5 Tot Gira Migdia:

El programa repassa tota la prèvia de la jornada esportiva i es repassen els resultats que ja se saben a l'hora del programa. Està presentat per Maria Guixà.

Presentadora del Tot Gira Migdia de Catalunya Ràdio / Font: Ccma.cat

4.2.2.6 La Transmissió d'en Puyal:

Narració de tots els partits oficials del Barça. Joaquim Maria Puyal és el director i narrador principal, Ricard Torquemada fa l'anàlisi tècnica, Marta Carreras fa les entrevistes i aportacions especialitzades, Albert Mora i Jaume Ramon documenten les comunicacions, Laia Tudel es desplaça al Camp Nou quan el Barça juga a casa, Sergi Cutillas valora les accions del terreny de joc gràcies a les imatges que pot reproduir a la sala d'imatges, Carles Domènech aporta dades que es poden despendre de l'actuació dels jugadors, Albert López aporta les xifres de possessió de pilota i localització del joc, Marc Peiron resumeix cada programa en els últims minuts de l'emissió, Sònia Oleart és la

responsable de la producció, Christian Garcia és el coordinador, Marcos Garcia és el director d'edició i Judit Esteban controla les xarxes socials.

Presentador de La Transmissió d'en Puyal de Catalunya Ràdio / Font: Ccma.cat

4.2.2.7 La Transmissió de l'Espanyol:

Narració de tots els partits oficials de l'Espanyol. Eudald Serra és el narrador, David Ubach fa les entrevistes a peu de camp i a la zona de vestidors, Ricard Torquemada fa l'anàlisi tàctica, Carles Domènech és l'encarregat de les dades i Dani Ballart dóna la opinió al final del partit

Presentador de La Transmissió de l'Espanyol de Catalunya Ràdio / Font: Ccma.cat

5. RESULTATS:

5.1 TV3 i ESPORT 3:

Per tal de veure a simple vista en quins programes hi ha o no la presència de periodistes esportives, es farà servir el símbol ✓ en aquells on sí que hi hagi dones, i el símbol ✗ on no n'hi hagi.

Per fer les gràfiques s'ha calculat la presència de l'home i la dona en el periodisme esportiu en minuts per tal de treballar amb una sola unitat de mesura. A més, a les gràfiques s'han arrodonit les dades per tal de fer els càlculs amb nombres enters i facilitar el càlcul final, tot i que en el desglossament de programes el temps exposat és exacte.

5.1.1 Dilluns 18 de Gener:

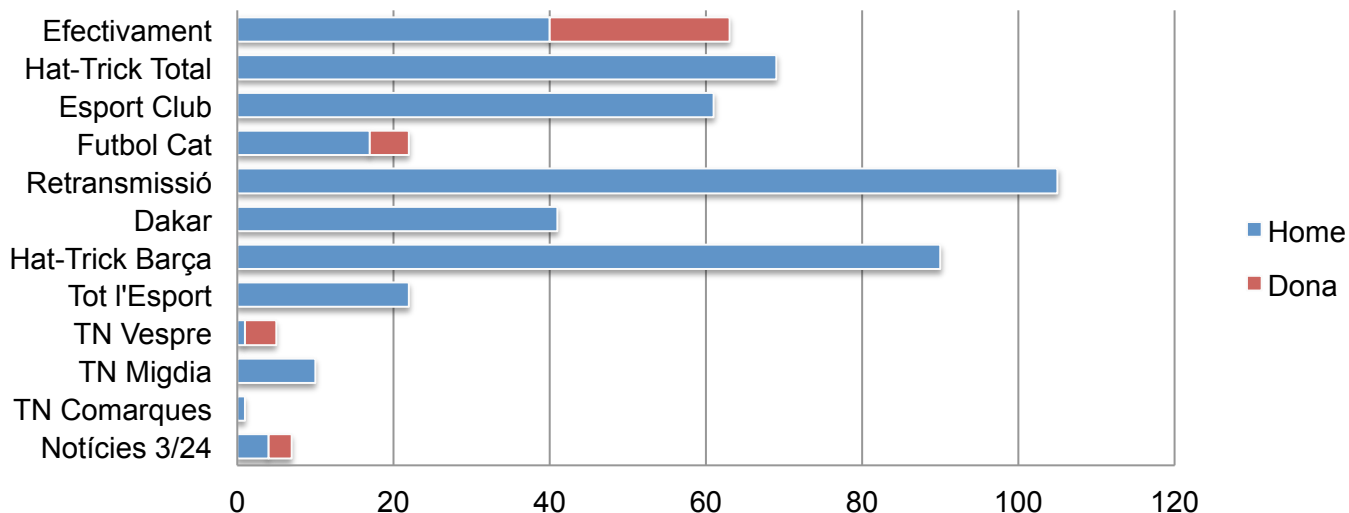
El dilluns 18 de gener aquests són els programes de TV3 i Esport 3 on hi ha presència d'esports:

- TV3:
  - ✓ Notícies 3/24: Marta Bosch presenta l'informatiu d'esports i introdueix i locuta algunes de les peces. El total de l'informatiu és de 6 minuts i 34 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 3 minuts i 11 segons
  - ✗ Telenotícies Comarques Migdia: El total de l'informatiu d'esports és d'1 minut i 23 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✗ Telenotícies Migdia: El total de l'informatiu d'esports és de 9 minuts i 59 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✓ Telenotícies Vespre: Maria Fernández presenta l'informatiu d'esports i introdueix i locuta algunes de les peces. A més, també hi trobem una crònica on es parla sobre el suborn i compra de partits en el món del tennis on no apareix el nom de la noia que la signa. El total de l'informatiu és de 5 minuts i 19 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 4 minuts

- Esport 3:
  - ✖ Tot l'Esport: El total de l'informatiu d'esports és de 21 minuts i 36 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✖ Hat-Trick Barça: El total del programa és d'1 hora i 30 minuts i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✖ Dakar: El total del programa és de 41 minuts i 12 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✖ Retransmissió Pobla de Mafumet – Barça B: El total de la retransmissió és d'1 hora i 45 minuts i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✔ Futbol Cat: Hi apareixen tres veus femenines diferents. La primera parla sobre el partit entre l'UE Cornellà i el Badalona, una altra ho fa sobre l'Olot i el Vila-real B i la darrera realitza tres peces parlant de l'Europa i el Prat, la Muntanyesa i el Masnou i el Morell i el Vilafranca. El total del programa és de 21 minuts i 48 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 5 minuts i 14 segons
  - ✖ Esport Club: El total del programa és d'1 hora i 48 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✖ Hat-Trick Total: El total del programa és d'1 hora, 9 minuts i 9 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✔ Efectivament: Una de les tertulianes del programa és la periodista Danae Boronat, però al cap de 15 segons d'haver intervingut per primera vegada els altres tertulians ja la interrompen. El total del programa és d'1 hora, 2 minuts i 3 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 22 minuts i 36 segons

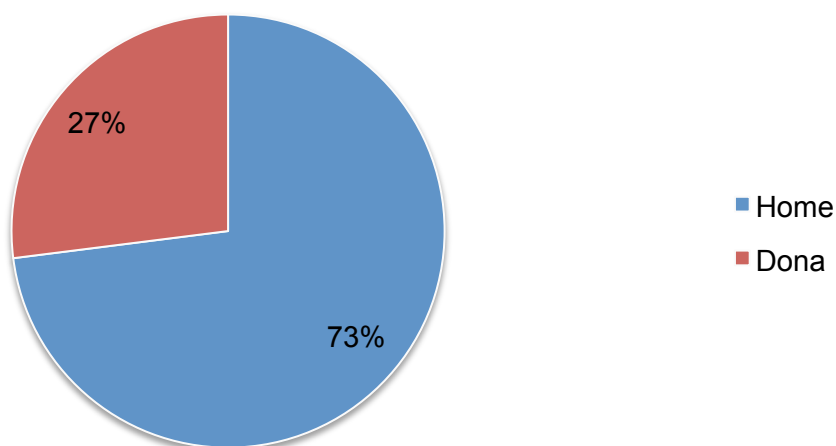
El total del temps dedicats als esports és de 8 hores, 10 minuts i 51 segons, en els quals els homes hi tenen 7 hores, 35 minuts i 50 segons de participació i les dones 35 minuts i 1 segon.

Presència Periodistes en Minuts

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

Protagonisme Segons Gènere

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

5.1.2 Dimarts 19 de Gener:

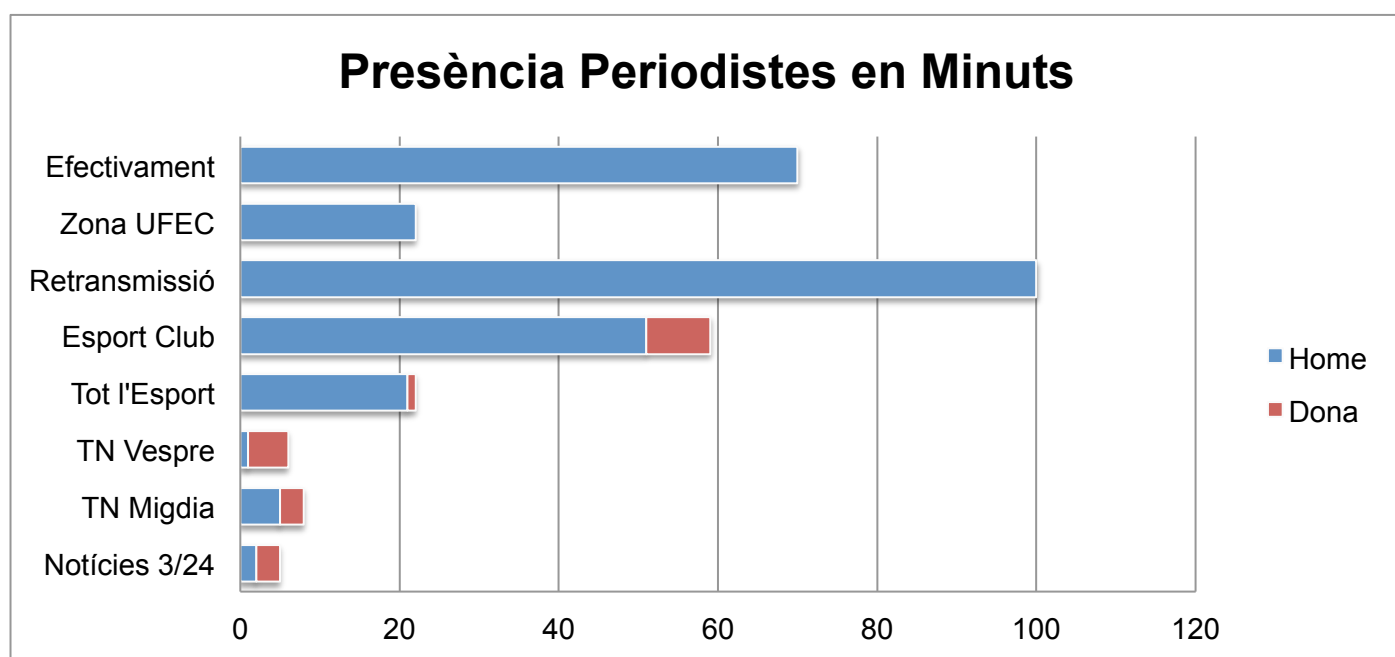
- TV3:
  - ✓ Notícies 3/24: Marta Bosch presenta l'informatiu d'esports i introdueix i locuta algunes de les peces. El total de l'informatiu és de 5 minuts i 25 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 3 minuts i 17 segons

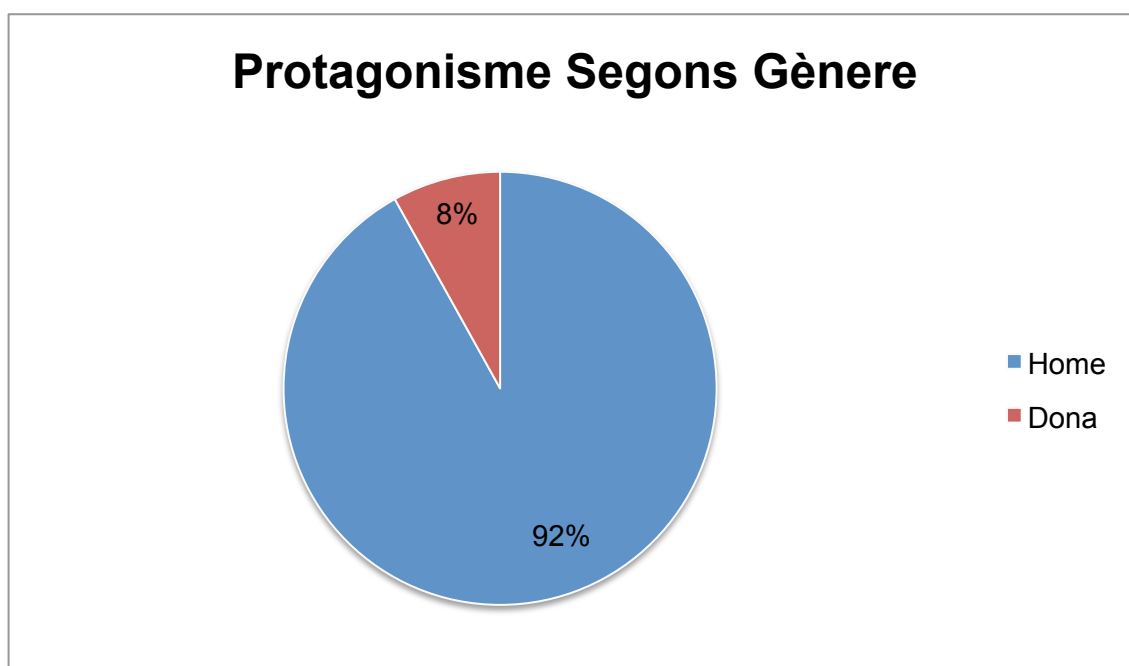
- ✓ Telenotícies Migdia: Hi apareixen dues veus femenines diferents. La primera és d'Imma Casares que parla sobre l'Espanyol i la nova incorporació de Chen Yansheng a la presidència, i la segona és d'una veu femenina que no identifiquem i que parla sobre el partit de tennis entre Verdasco i Nadal de l'Open d'Austràlia. El total de l'informatiu d'esports és de 8 minuts i 28 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 2 minuts i 44 segons
- ✓ Telenotícies Vespre: Maria Fernández presenta l'informatiu d'esports i introdueix i locuta algunes de les peces. El total de l'informatiu és de 5 minuts i 45 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 4 minuts i 48 segons
- Esport 3:
  - ✓ Tot l'Esport: Hi apareix una veu femenina, la d'Imma Casares que parla sobre l'última hora de l'Espanyol. El total de l'informatiu d'esports és de 22 minuts i 8 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 1 minut i 17 segons
  - ✓ Esport Club: Una de les tertulianes del programa és la periodista Gemma Martos, però poc després de presentar-la li pregunten si té fred perquè va molt abrigada i ella assenteix. Al moment un company la desacredita dient-li 'ja estàs mentint des del principi'. Defensa el bàndol del Reial Madrid i com que el bloc de futbol del principi del programa està dedicat a l'equip blanc i els altres tertulians són del Barça, ella té un paper protagonista perquè origina confrontacions, especialment amb el periodista Víctor Lozano amb el qual s'originen diverses picabaralles. El total del programa és de 58 minuts i 50 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 8 minuts i 12 segons
  - ✗ Retransmissió Barça - Penyíscola: El total de la retransmissió és d'1 hora i 39 minuts i 41 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✗ Zona UFEC: El total del programa és de 21 minuts i 41 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix

- **✓ Efectivament:** Una de les tertulianes del programa és la periodista Gemma Soler, però al cap de 15 segons d'haver intervingut per primera vegada els altres tertulians ja la interrompen. El total del programa és d'1 hora, 15 minuts i 2 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 4 minuts i 38 segons

El total del temps dedicats als esports és de 4 hores, 57 minuts i 56 segons, en els quals els homes hi tenen 4 hores, 33 minuts i de participació i les dones 24 minuts i 56 segons.

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

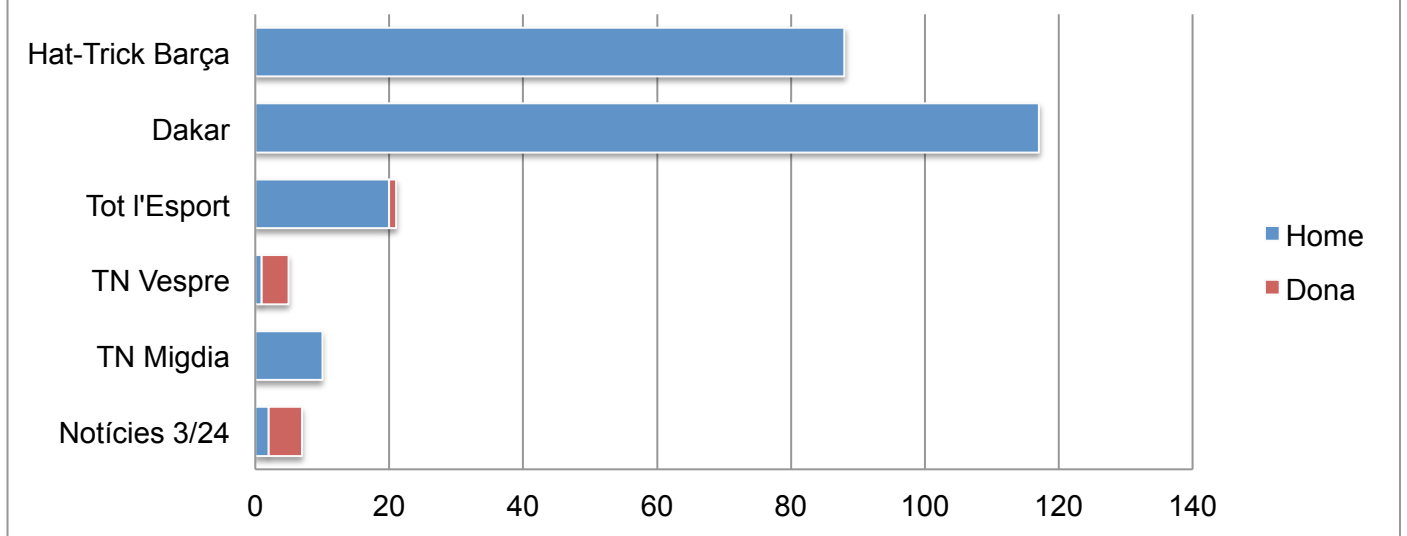
Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

5.1.3 Dimecres 20 de Gener:

- TV3:
  - ✓ Notícies 3/24: Marta Bosch presenta l'informatiu d'esports i introdueix i locuta algunes de les peces. El total de l'informatiu és de 6 minuts i 52 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 4 minuts i 47 segons
  - ✗ Telenotícies Migdia: El total de l'informatiu d'esports és de 9 minuts i 52 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✓ Telenotícies Vespre: Maria Fernández presenta l'informatiu d'esports i introdueix i locuta algunes de les peces. A més també apareix Imma Casares fent un stand up des de la Sala de Premsa de l'Espanyol. El total de l'informatiu és de 5 minuts i 11 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 4 minuts i 20 segons
- Esport 3:
  - ✓ Tot l'Esport: Hi apareix una veu femenina que no identifiquem per parlar del partit de tennis entre Verdasco i Nadal de l'Open d'Austràlia. El total de l'informatiu d'esports és de 20 minuts i 32 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 1 minut i 29 segons
  - ✗ Dakar: El total del programa és d'1 hora, 57 minuts i 2 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✗ Hat-Trick Barça: El total del programa és de d'1 hora i 28 minuts i la figura de la periodista esportiva no hi apareix

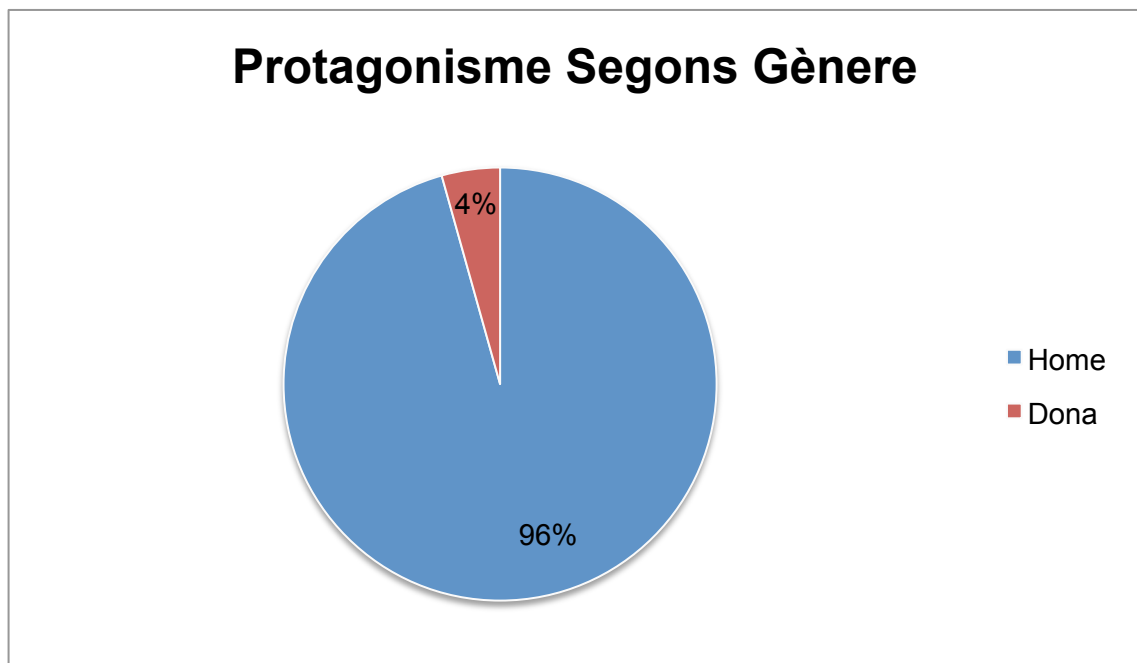
El total del temps dedicats als esports és de 4 hores, 12 minuts i 28 segons, en els quals els homes hi tenen 4 hores, 1 minut i 52 segons de participació i les dones 10 minuts i 36 segons.

Presència Periodistes en Minuts

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

Protagonisme Segons Gènere

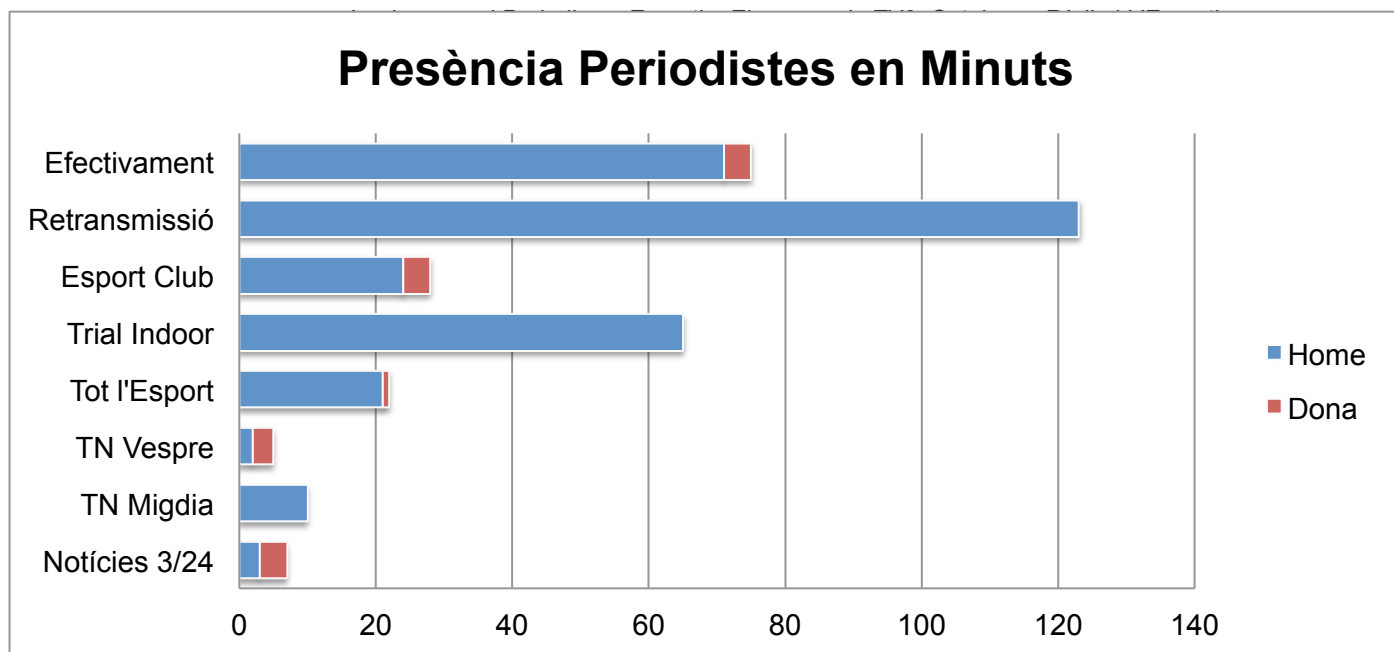
Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

5.1.4 Dijous 21 de Gener:

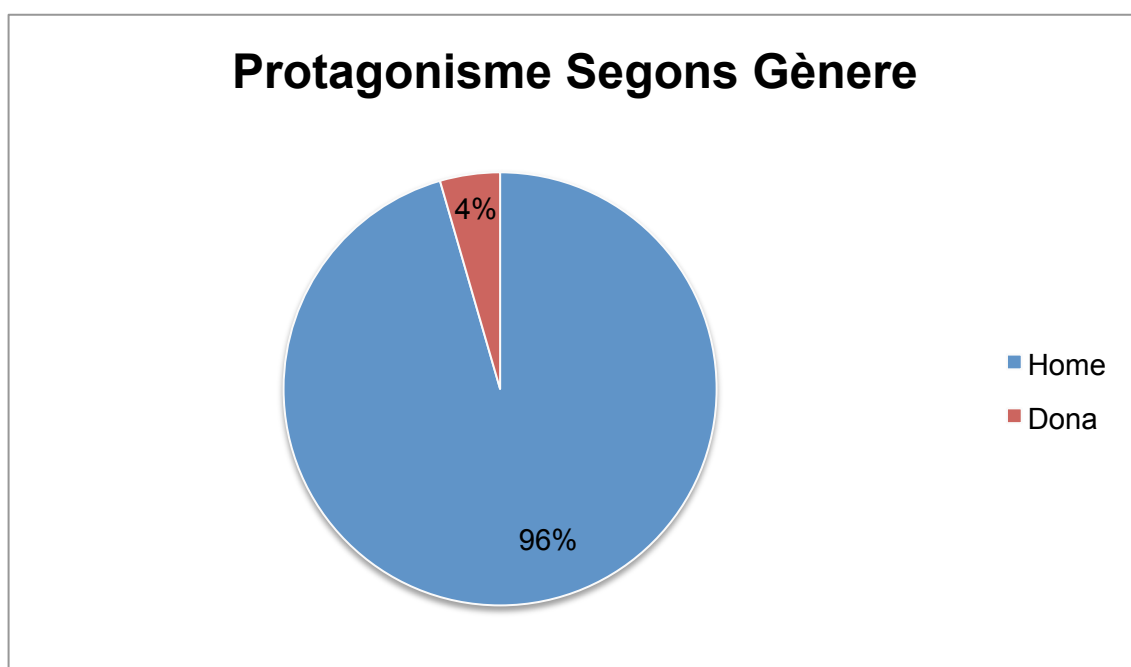
- TV3:
  - ✓ Notícies 3/24: Marta Bosch presenta l'informatiu d'esports i introdueix i locuta algunes de les peces. El total de l'informatiu és de 6 minuts i 48 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 3 minuts i 43 segons
  - ✗ Telenotícies Migdia: El total de l'informatiu d'esports és de 10 minuts i 18 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix

- ✓ Telenotícies Vespre: Maria Fernández presenta l'informatiu d'esports i introdueix i locuta algunes de les peces. El total de l'informatiu és de 5 minuts i 25 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 2 minuts i 30 segons
- Esport 3:
  - ✓ Tot l'Esport: El total de l'informatiu d'esports és de 22 minuts i 10 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 1 minut i 29 segons
  - ✗ Mundial de Trial Indoor - Sheffield: El total del programa és d'1 hora, 5 minuts i 10 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✓ Esport Club: Una de les tertulianes del programa és la periodista Raquel Mateos. Ella defensa el bàndol de l'Espanyol i com que el bloc de futbol del principi del programa està dedicat a l'equip blanc-i-blau per l'entrada recent del magnat xinès Chen Yansheng, té un paper més protagonista. El total del programa és de 27 minuts i 31 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 3 minuts i 48 segons
  - ✗ Retransmissió Reial Madrid - Barça: El total de la retransmissió és de 2 hores, 2 minuts i 47 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✓ Efectivament: Una de les tertulianes del programa és la periodista Pilar Calvo. Al cap de 15 segons d'intervenir ja l'estan interrompent. El total del programa és d'1 hora, 15 minuts i 3 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 3 minuts i 42 segons

El total del temps dedicats als esports és de 5 hores, 35 minuts i 12 segons, en els quals els homes hi tenen 5 hores, 19 minut i 50 segons de participació i les dones 15 minuts i 22 segons.

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

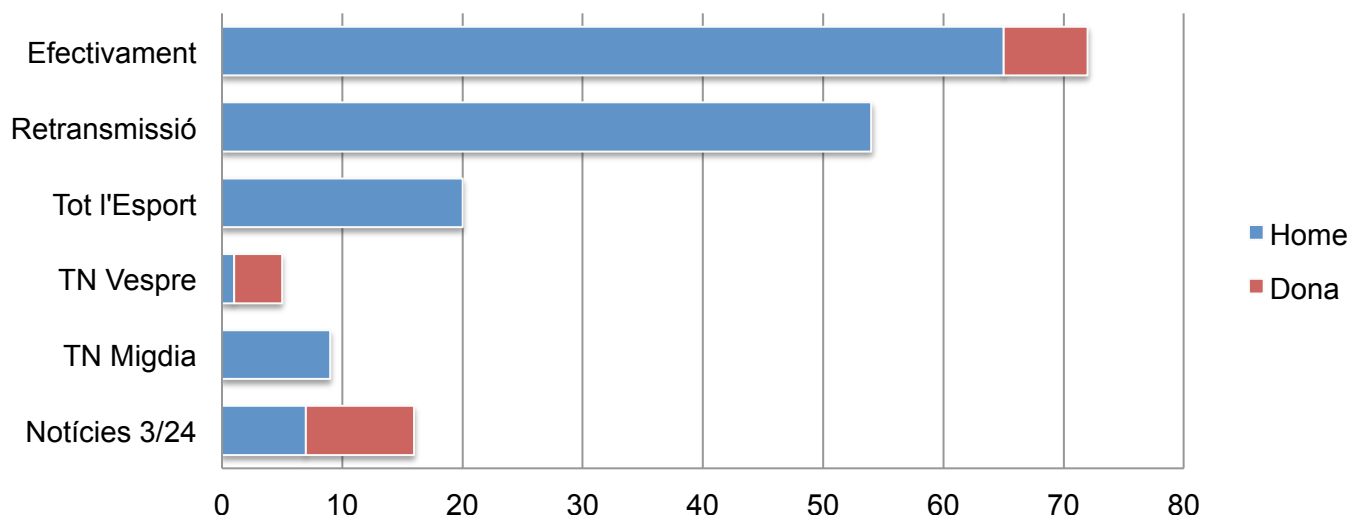
5.1.5 Divendres 22 de Gener:

- TV3:
  - ✗ Notícies 3/24: El total de l'informatiu és de 6 minuts i 31 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✗ Telenotícies Migdia: El total de l'informatiu d'esports és de 9 minuts i 26 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix

- ✓ Telenotícies Vespre: Maria Fernández presenta l'informatiu d'esports i introdueix i locuta algunes de les peces. A més Laura Brugués és l'encarregada de fer la peça sobre el Barça. El total de l'informatiu és de 5 minuts i 13 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 4 minuts i 17 segons
- Esport 3:
  - ✗ Tot l'Esport: El total de l'informatiu d'esports és de 20 minuts i 19 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✗ Esport Club: El total del programa és d'1 hora, 2 minuts i 25 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✗ Retransmissió Estrella Roja - Unicaja: El total de la retransmissió és de 53 minuts i 49 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✓ Efectivament: Una de les tertulianes del programa és la periodista Aina Cerdà. A més, connecten amb Laura Brugués que està a Màlaga com a enviada especial per cobrir el partit del Barça. El total del programa és d'1 hora, 12 minuts i 4 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 6 minuts i 32 segons

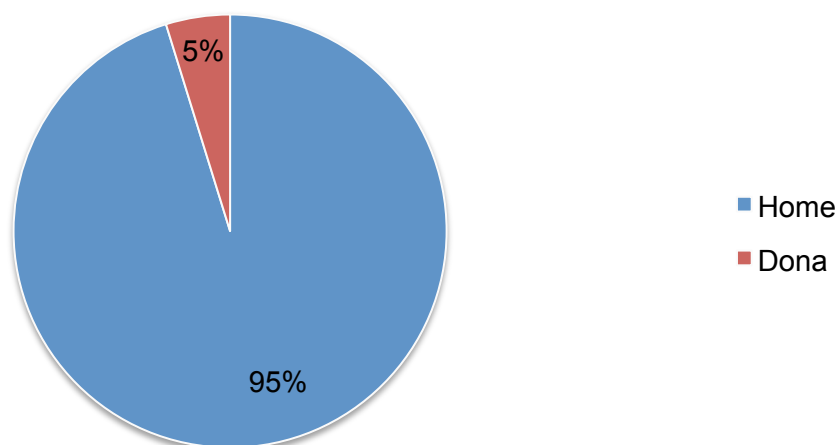
El total del temps dedicats als esports és de 3 hores, 49 minuts i 47 segons, en els quals els homes hi tenen 3 hores, 38 minut i 58 segons de participació i les dones 10 minuts i 49 segons.

Presència Periodistes en Minuts

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

Protagonisme Segons Gènere

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

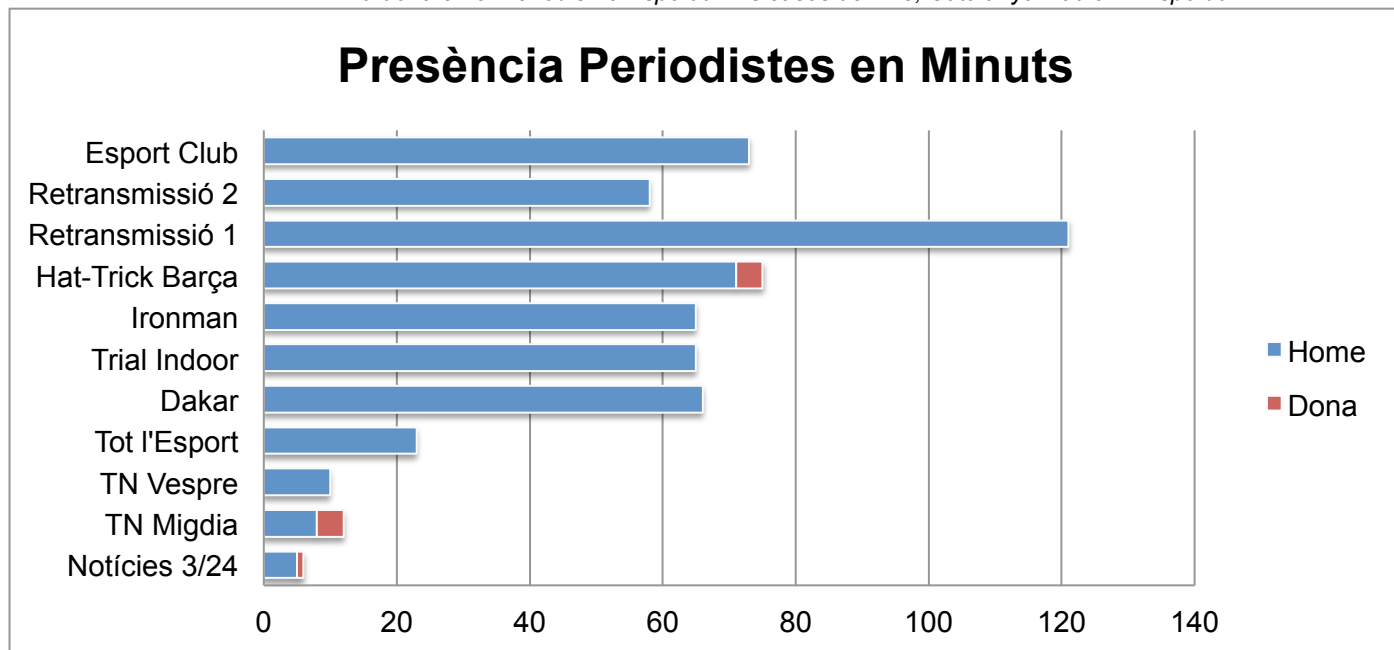
5.1.6 Dissabte 23 de Gener:

- TV3:
  - ☒ Notícies 3/24: Laura Brugués és l'encarregada de fer la peça sobre el Barça. El total de l'informatiu és de 6 minuts i 9 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 1 minut i 23 segons
  - ☒ Telenotícies Migdia: Laura Brugués connecta des de l'estadi del Màlaga per parlar sobre el Barça. El total de l'informatiu d'esports és

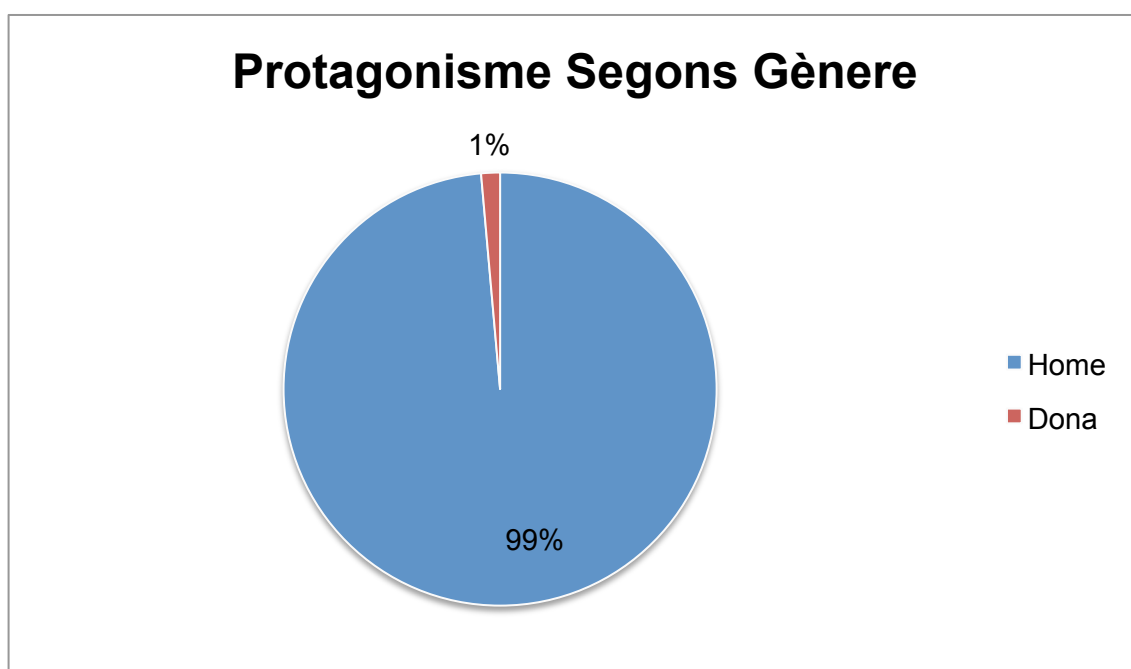
d'11 minuts i 30 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 3 minuts i 32 segons

- ✗ Telenotícies Vespre: El total de l'informatiu d'esports és de 9 minuts i 58 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
- Esport 3:
  - ✗ Tot l'Esport: El total de l'informatiu d'esports és de 23 minuts i 3 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✗ Dakar: El total del programa és d'1 hora, 5 minuts i 37 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✗ Mundial de Trial Indoor: El total del programa és d'1 hora, 4 minuts i 56 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✗ Retransmissió Ironman Western Austràlia: El total del programa és d'1 hora, 4 minuts i 30 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✓ Hat-Trick Barça: Laura Brugués connecta des de l'estadi del Màlaga per entrevistar els aficionats que hi ha a l'estadi. El total del programa és d'1 hora, 14 minuts i 35 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 3 minuts i 32 segons
  - ✗ Retransmissió Barça B – Espanyol B (1): El total de la retransmissió és de 2 hores, 1 minut i 23 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✗ Retransmissió Prat Joventut - Barça B (2): El total de la retransmissió és de 57 minuts i 34 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✗ Esport Club: El total del programa és d'1 hora, 12 minuts i 37 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix

El total del temps dedicats als esports és de 9 hores, 30 minuts i 52 segons, en els quals els homes hi tenen 9 hores, 22 minut i 25 segons de participació i les dones 8 minuts i 27 segons.

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

5.1.7 Diumenge 24 de Gener:

- TV3:
  - ✗ Notícies 3/24: El total de l'informatiu és de 6 minuts i 9 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✔ Telenotícies Migdia: Hi ha dues veus femenines. Una d'elles fa un repàs dels partits d'OK Lliga i l'altra parla sobre l'última hora del Ral·li de Montecarlo. El total de l'informatiu d'esports és d'11 minuts i 57

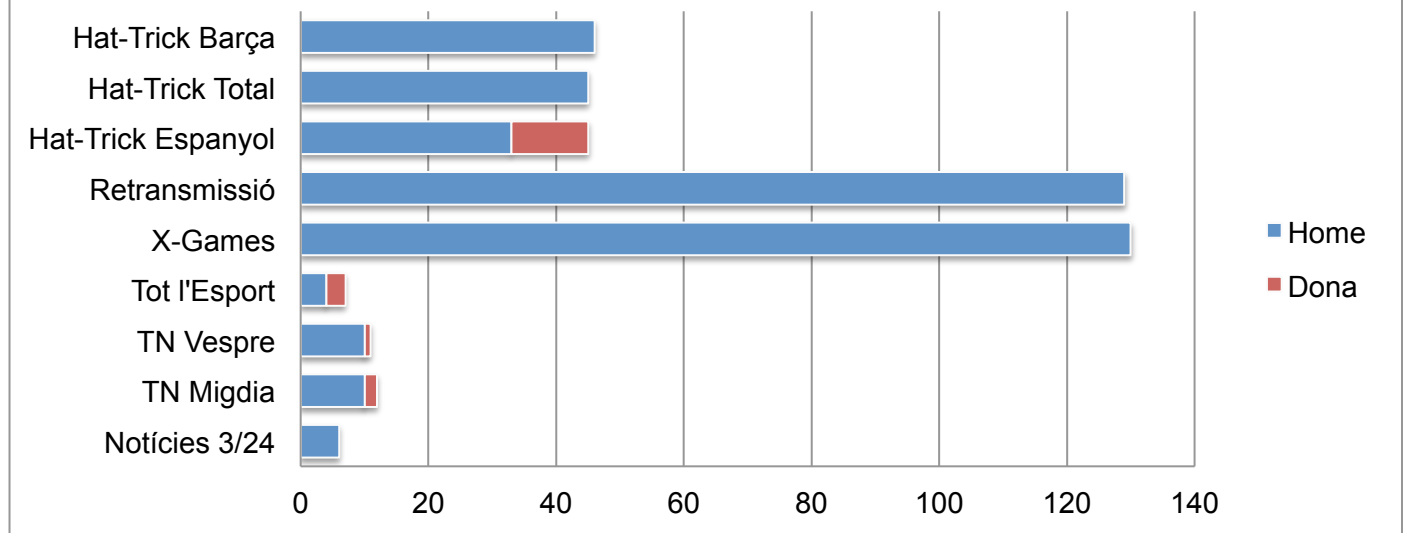

segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 1 minut i 57 segons

- ✓ Telenotícies Vespre: Cristina Busquets fa el repàs de la Segona Divisió. El total de l'informatiu d'esports és d'11 minuts i 19 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 54 segons
- Esport 3:
  - ✓ Tot l'Esport: Hi ha dues veus femenines. Una és la de Laura Brugués entrevistant Sergio Busquets, i l'altra no sabem de qui és però repassa l'última hora del Girona. El total de l'informatiu d'esports és de 7 minuts i 1 segon i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 2 minuts i 48 segons
  - ✗ X-Games: El total del programa és de 2 hores, 9 minuts i 32 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✗ Retransmissió Sabadell - Cornellà: El total de la retransmissió és de 2 hores, 8 minuts i 57 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✓ Hat-Trick Espanyol: Raquel Mateos és la coopresentadora del programa, juntament amb David Balaguer. Ella és qui dona el tret de sortida al programa i qui sembla que agafa les regnes, però al final això no s'acaba reflectint en el protagonisme dialèctic que té en pantalla. El total del programa és de 44 minuts i 56 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 11 minuts i 43 segons
  - ✗ Hat-Trick Total: El total del programa és de 44 minuts i 40 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
  - ✗ Hat-Trick Barça: El total del programa és de 45 minuts i 45 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix

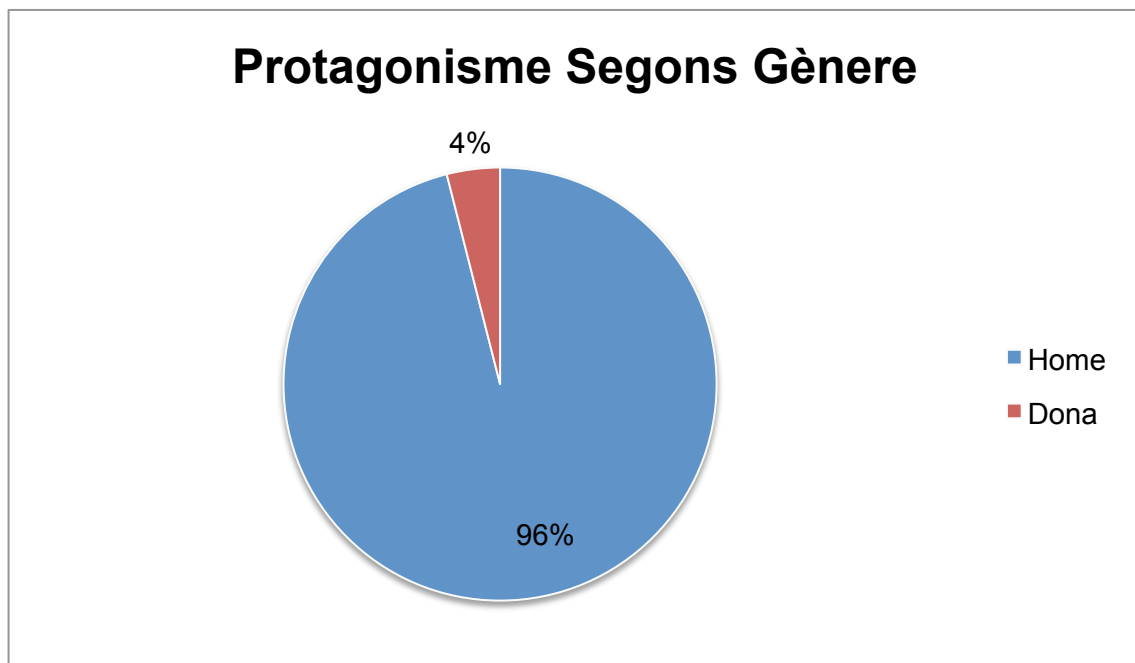
El total del temps dedicats als esports és de 7 hores, 9 minuts i 16 segons, en els quals els homes hi tenen 6 hores, 52 minuts i 22 segons de participació i les dones 17 minuts i 22 segons.

Presència Periodistes en Minuts

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

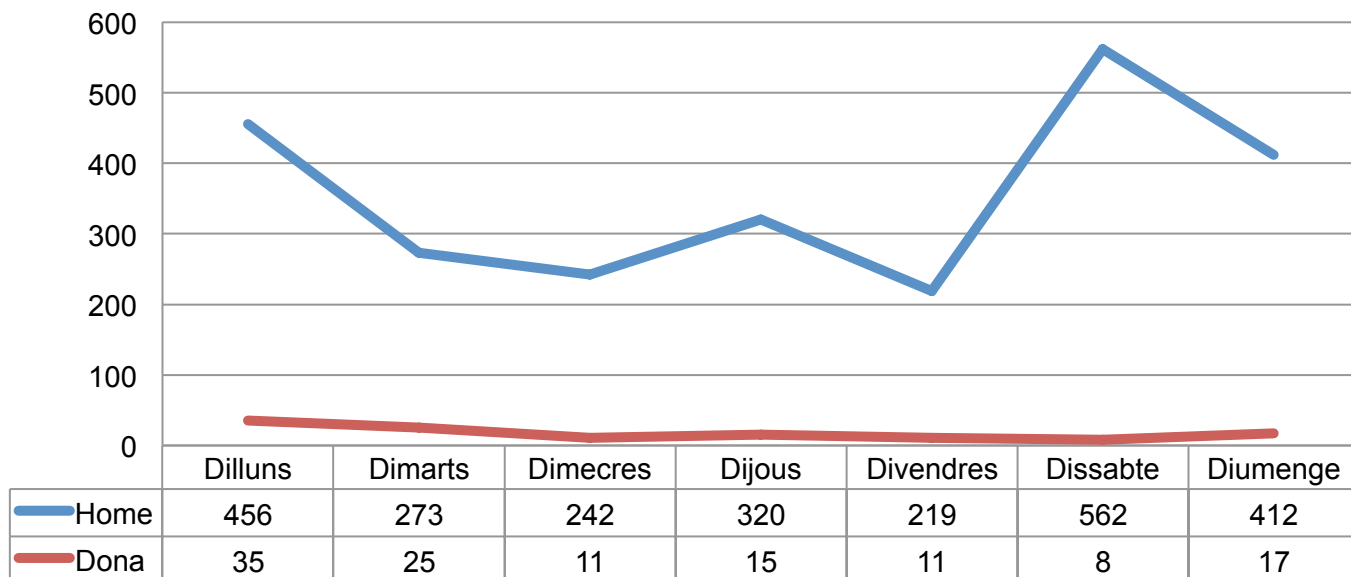
Protagonisme Segons Gènere

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

En general veiem com hi ha un gran desequilibri entre la presència de les dones i la dels homes a la televisió, tot i que hi ha programes que decideixen apostar per les dones com és el cas del Telenotícies Vespre o el Hat-Trick Espanyol, tot i que la dona no presenta sola sinó que es troba acompanyada d'un altre home.

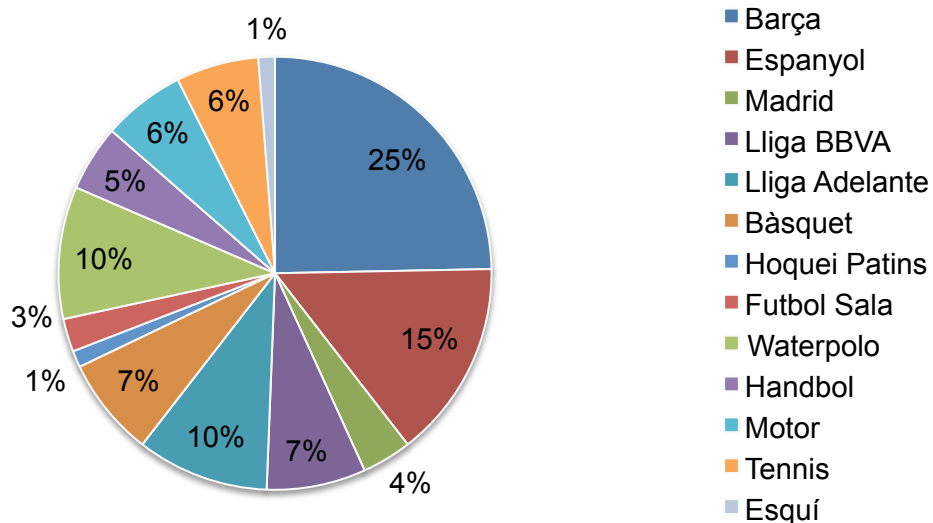
Total de Minuts

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

Durant la setmana analitzada veiem que les periodistes esportives que hi apareixen parlen, sobretot, del Barça. Això no ve donat perquè estiguin especialitzades, sinó perquè en molts casos gran part de la graella esportiva l'ocupa l'equip blau-i-grana. En general, l'única manera que tenen les dones de parlar sobre altres esports que no sigui el futbol és exercint de presentadores del telenotícies. De fet, si no fos per això cap dona parlaria d'altres esports que no fossin futbol, tret d'un cas on una periodista parla sobre l'última hora a l'OK Lliga d'hoquei patins.

Esports Dones

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

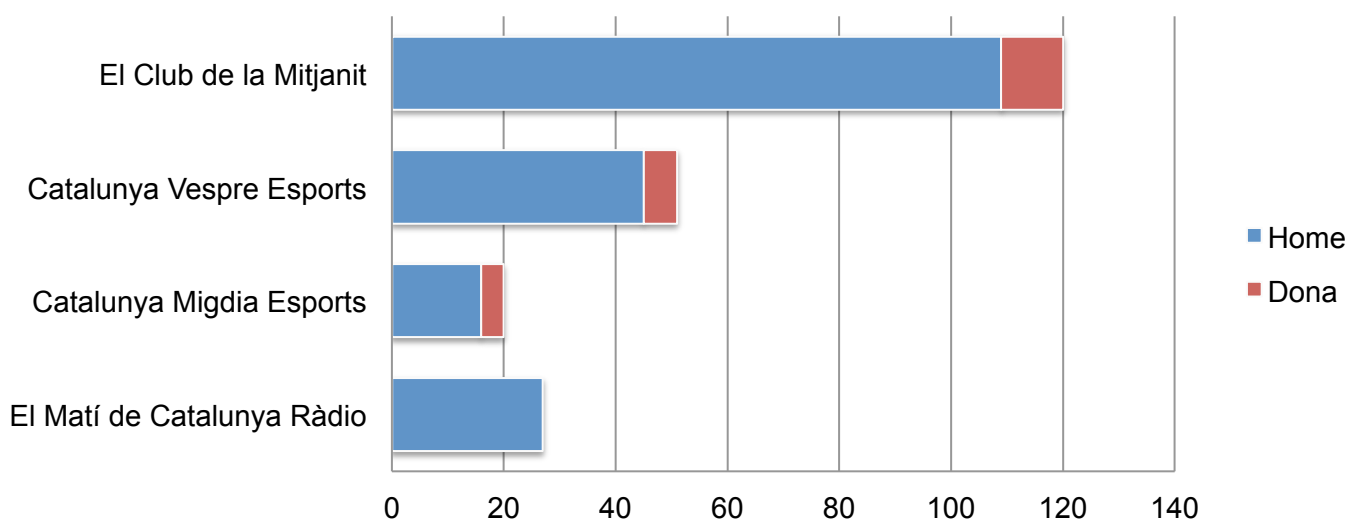
5.2 Catalunya Ràdio:

5.2.1 Dilluns 18 de Gener:

- ✗ El matí de Catalunya Ràdio: El total del temps dedicat als esports és de 27 minuts i 19 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
- ✓ Catalunya Migdia Esports: Hi ha dues veus femenines. Una parla sobre l'última hora de l'Atlètic de Madrid i l'altra és Montse Raya i explica com ha estat l'arribada a Barcelona de la primera expedició de pilots catalans del Dakar i, més tard, dona la última hora de les notícies de bàsquet. El total de l'informatiu d'esports és de 19 minuts i 50 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 4 minuts i 12 segons
- ✓ Catalunya Vespre Esports: Marta Garcia parla sobre els suborns en el món del tennis i, més tard, informa sobre l'arribada a Barcelona de la primera expedició de pilots catalans del Dakar. El total de l'informatiu d'esports és de 50 minuts i 34 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 5 minuts i 55 segons
- ✓ El Club de la Mitjanit: Hi ha dues veus femenines. Una és la de Laia Tudel, que fa un repàs dels titulars de la jornada al principi del programa i després explica quin va ser l'últim partit que el Barça va jugar sense Suárez ni Messi. L'altra veu que apareix és la de Míriam Riau. En primer lloc parla sobre l'expresident del Barça Josep Sunyol i com els diaris de l'època van explicar la seva desaparició i mort. Després llegeix les portades de l'endemà i a continuació informa sobre que la BBC ha destapat que 16 tennistes entre els 50 millors del món són sospitosos d'haver manipulat partits per afavorir apostes milionàries a Rússia i a Itàlia. Finalment acaba parlant sobre els pilots del Dakar, la selecció espanyola de waterpolo i l'Europeu masculí d'handbol. El total del programa és de 2 hores i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 11 minuts i 16 segons

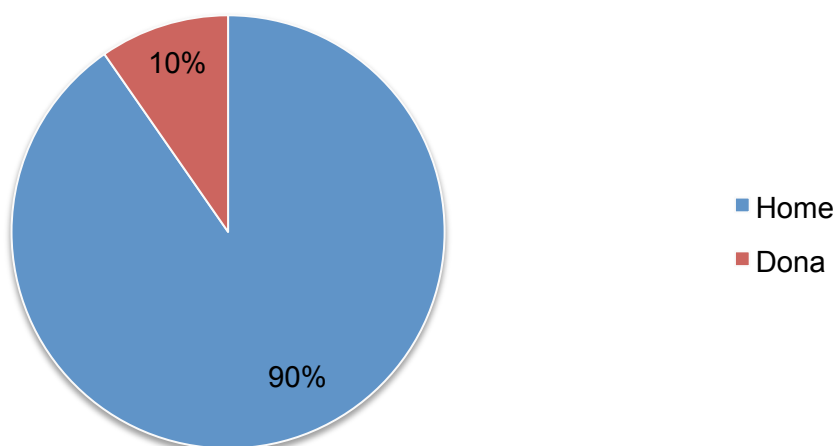
El total del temps dedicats als esports és de 3 hores, 37 minuts i 43 segons, en els quals els homes hi tenen 3 hores, 16 minut i 20 segons de participació i les dones 21 minuts i 23 segons.

Presència Periodistes en Minuts

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

Protagonisme Segons Gènere

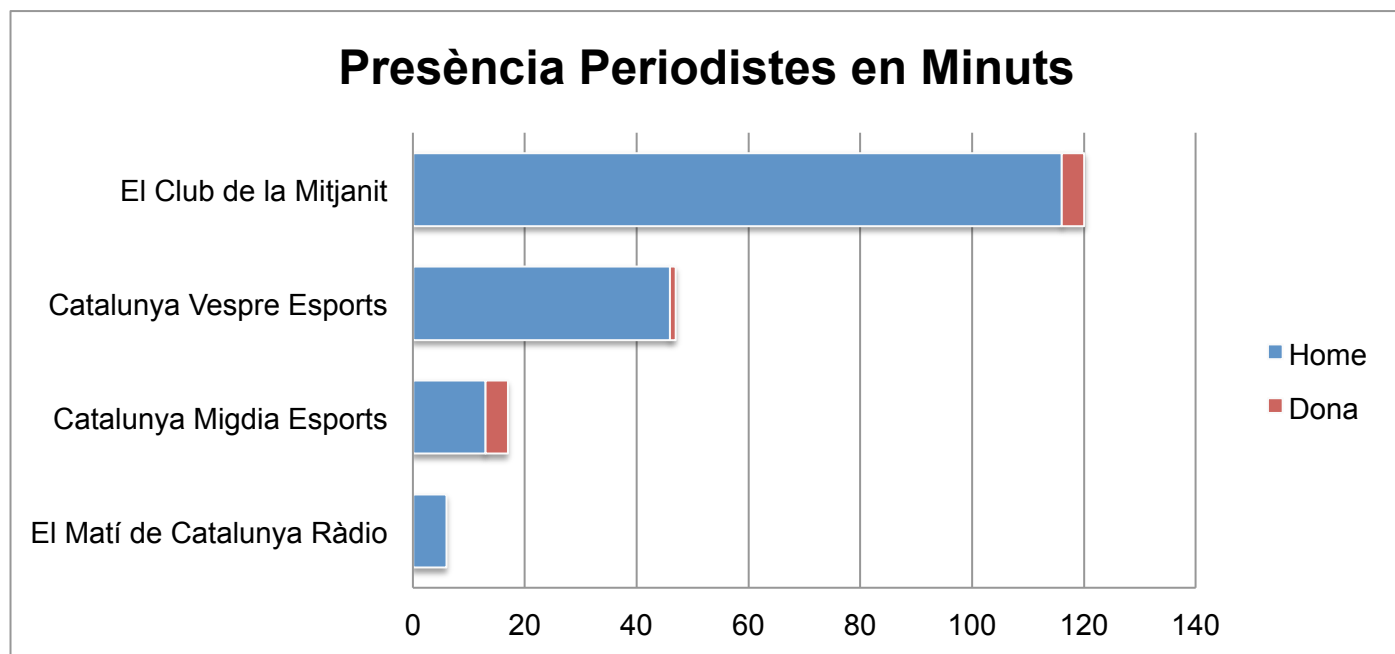
Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

5.2.2 Dimarts 19 de Gener:

- ✗ El matí de Catalunya Ràdio: El total del temps dedicat als esports és de 5 minuts i 34 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
- ✓ Catalunya Migdia Esports: Hi ha dues veus femenines. Una és la de Montse Raya que parla sobre l'escàndol del tennis mundial i l'altra és la de Maria Guixà que està a Belgrad cobrint l'actualitat del waterpolo. El total de l'informatiu d'esports és de 17 minuts i 27 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 3 minuts i 35 segons

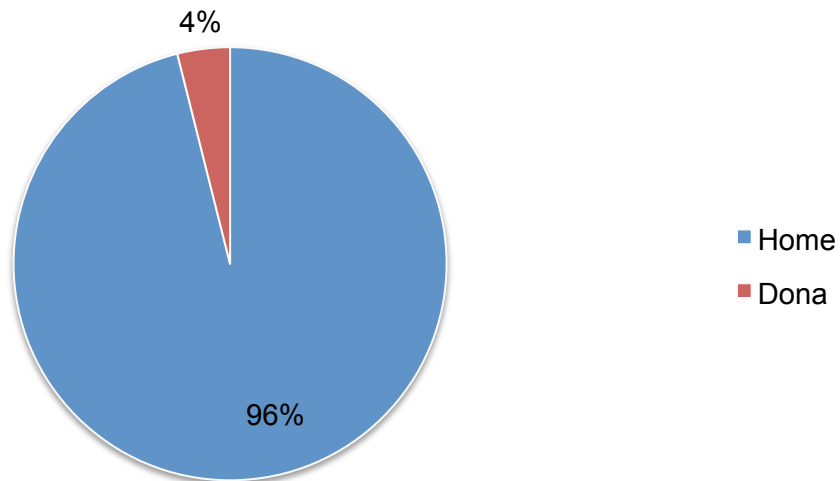
- **✓ Catalunya Vespre Esports:** Marta Garcia parla sobre la selecció femenina de waterpolo i, més tard, sobre el Llagostera i el Mallorca. El total de l'informatiu d'esports és de 47 minuts i 5 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 38 segons
- **✓ El Club de la Mitjanit:** Míriam Riau fa el repàs dels titulars de la jornada i a continuació informa sobre que la BBC ha destapat que 16 tennistes entre els 50 millors del món són sospitosos d'haver manipulat partits per afavorir apostes milionàries a Rússia i a Itàlia i havia promès que donarien noms, però finalment no ho han fet. Finalment acaba parlant sobre la selecció espanyola de waterpolo. El total del programa és de 2 hores i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 3 minuts i 46 segons

El total del temps dedicats als esports és de 3 hores, 24 minuts i 6 segons, en els quals els homes hi tenen 3 hores, 16 minut i 7 segons de participació i les dones 7 minuts i 59 segons.

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

Protagonisme Segons Gènere

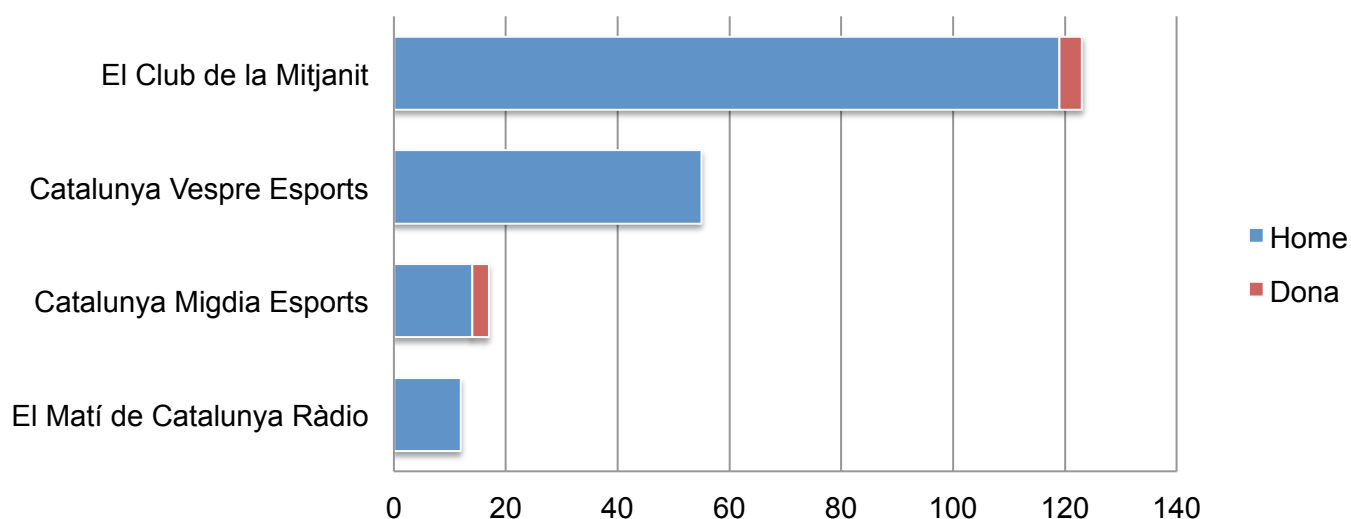
Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

5.2.3 Dimecres 20 de Gener:

- **✗** El matí de Catalunya Ràdio: El total del temps dedicat als esports és d'11 minuts i 41 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
- **✓** Catalunya Migdia Esports: Hi ha tres veus femenines. Una és la de Marta Carreras que està a Bilbao i parla sobre la sanció de Luis Suárez. L'altra és la de Montse Raya que parla sobre l'escàndol del tennis mundial i l'última és la de Maria Guixà que està a Belgrad cobrint l'actualitat del waterpolo. El total de l'informatiu d'esports és de 17 minuts i 17 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 3 minuts
- **✗** Catalunya Vespre Esports: El total de l'informatiu és de 54 minuts i 48 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
- **✓** El Club de la Mitjanit: Laia Tudel està a la tertúlia de futbol però només intervé per parlar sobre els pentinats d'Andrés Iniesta i Bojan Krkic. Finalment fa un repàs de les xarxes socials dels jugadors del Barça. El total del programa és de 2 hores i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 1 minut i 10 segons

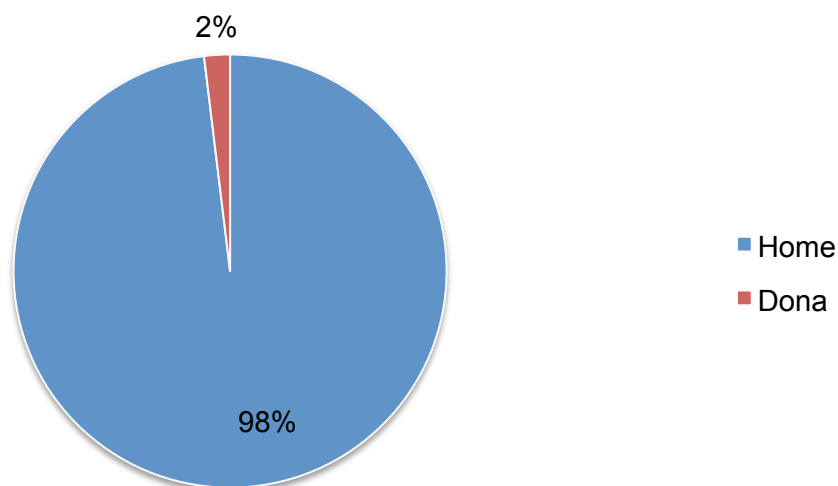
El total del temps dedicats als esports és de 3 hores, 23 minuts i 46 segons, en els quals els homes hi tenen 3 hores, 19 minut i 36 segons de participació i les dones 4 minuts i 10 segons.

Presència Periodistes en Minuts

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

Protagonisme Segons Gènere

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

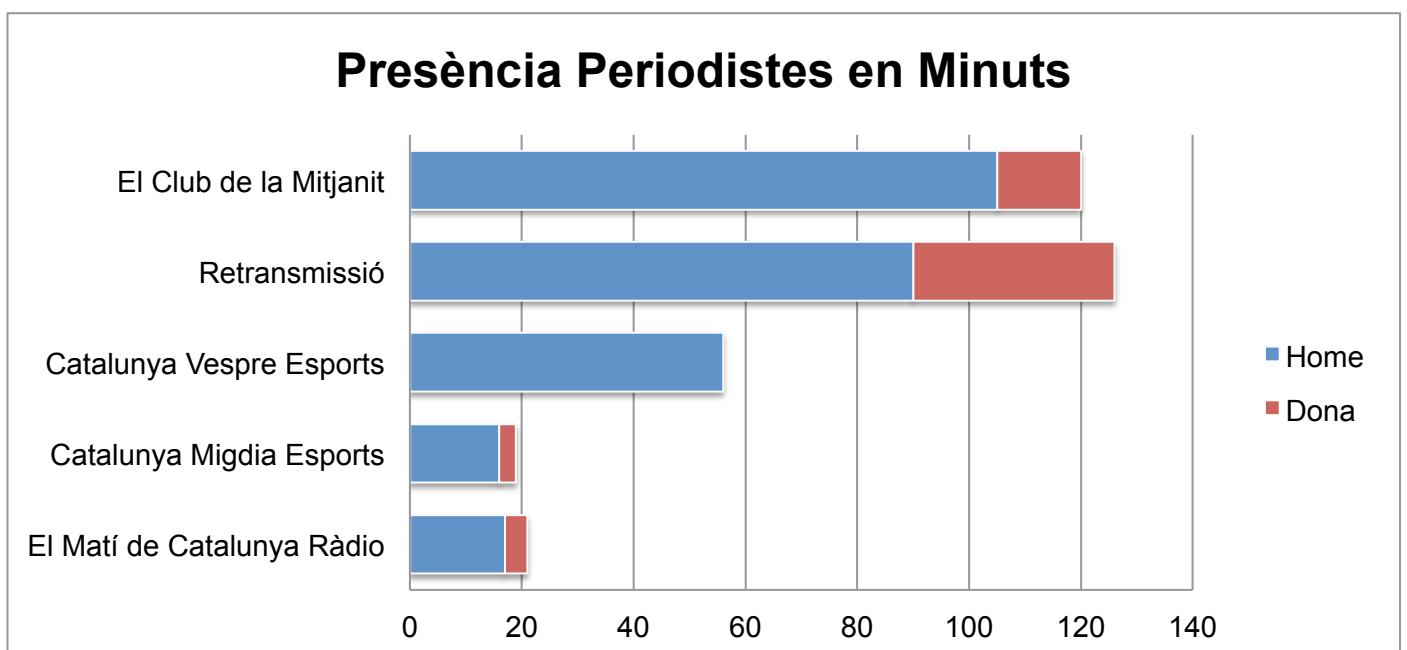
5.2.4 Dijous 21 de Gener:

- ✓ El matí de Catalunya Ràdio: Natàlia Arroyo, periodista del Diari Ara, participa a la tertúlia esportiva parlant sobre el resultat de l'últim partit del Barça, el mèrit de l'equip davant les baixes que presentava, la col·locació dels jugadors en el terreny de joc, l'àrbitre i els interessos del nou president de l'Espanyol El total del temps dedicat als esports és de 20 minuts i 40 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 3 minuts i 48 segons

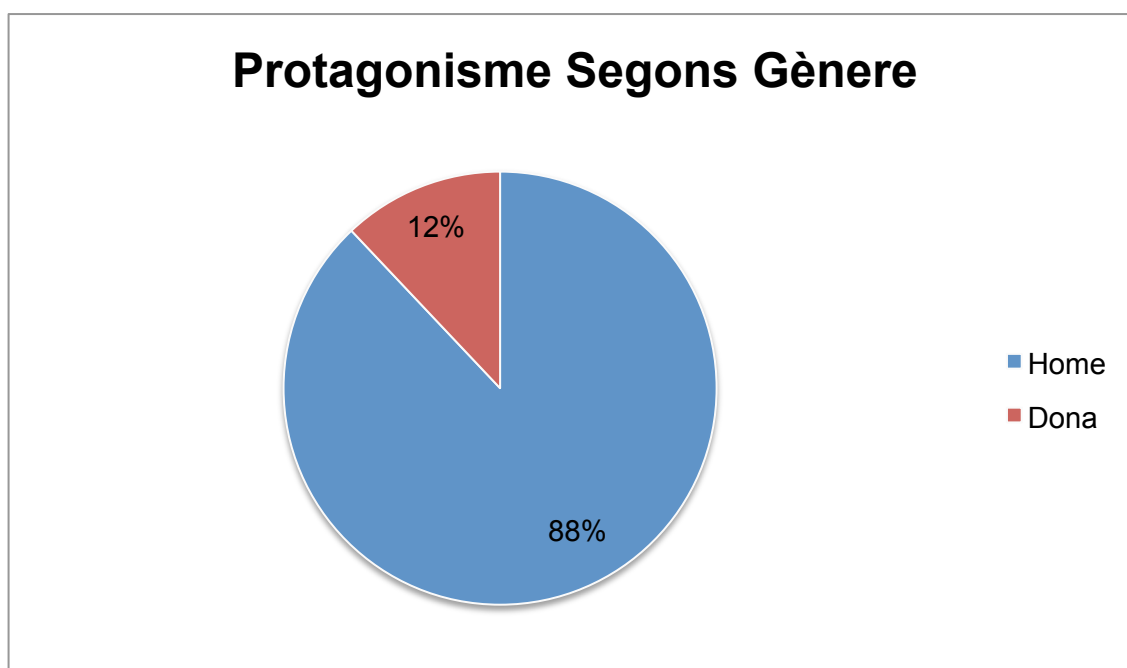

- **✓ Catalunya Migdia Esports:** Marta Garcia que recorda el Dream Team de bàsquet de Barcelona '92. El total de l'informatiu d'esports és de 19 minuts i 18 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 3 minuts i 19 segons
- **✗ Catalunya Vespre Esports:** El total de l'informatiu és de 55 minuts i 48 segons i la figura de la periodista esportiva
- **✓ Retransmissió Reial Madrid – Barça Lassa:** Carme Lluveras és la segona veu de la retransmissió. El total de la retransmissió és de 2 hores, 6 minuts i 12 i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 35 minut i 43 segons
- **✓ El Club de la Mitjanit:** Hi apareixen tres veus femenines. Laia Tudel fa el repàs dels titulars de la jornada, Carme Lloveras parla sobre el partit entre el Reial Madrid i el Barça Lassa i Míriam Riau introdueix un nou esport que es diu 360 Ball i que es practica al Club Esportiu Valldoreix. El total del programa és de 2 hores i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 14 minuts i 36 segons

El total del temps dedicats als esports és de 5 hores, 56 minuts i 34 segons, en els quals els homes hi tenen 5 hores, 13 minut i 44 segons de participació i les dones 42 minuts i 50 segons.

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

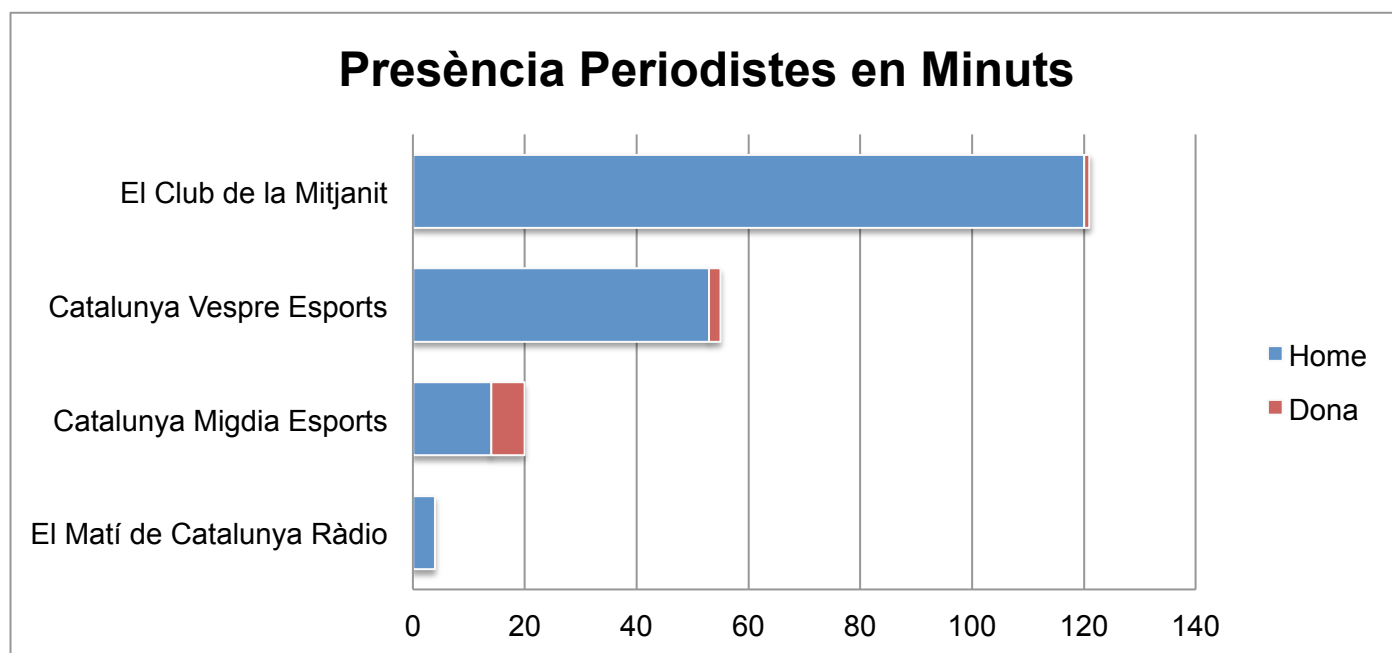

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

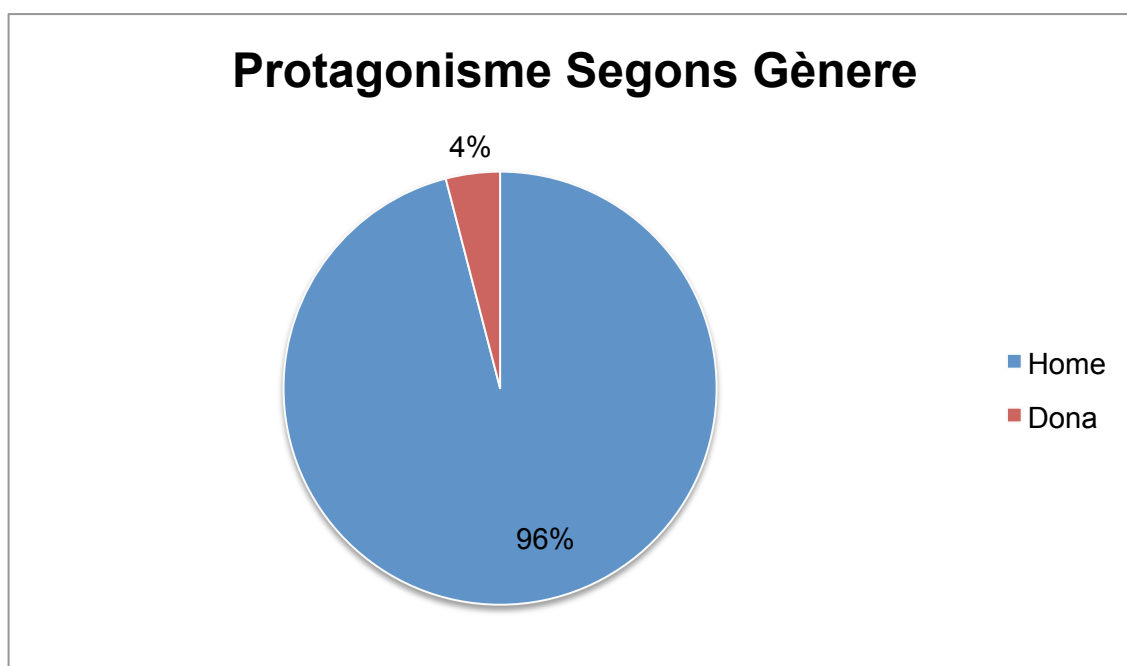
5.2.5 Divendres 22 de Gener:

- ✗ El matí de Catalunya Ràdio: El total del temps dedicat als esports és de 3 minuts i 49 segons i la figura de la periodista esportiva no hi apareix
- ✓ Catalunya Migdia Esports: Hi ha tres veus femenines. Una és la de Marta Garcia que parla sobre el saltador de trampolí Javier Illana i el seu nou llibre. L'altra és la de Montse Mir que explica l'última hora sobre la Copa d'hoquei patins i la darrera correspon a Maria Guixà que està a Belgrad cobrint l'actualitat del waterpolo. El total de l'informatiu d'esports és de 19 minuts i 41 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 6 minuts i 9 segons
- ✓ Catalunya Vespre Esports: Marta Guixà parla sobre la selecció femenina de waterpolo i sobre l'Open d'Austràlia de Tennis. El total de l'informatiu és de 54 minuts i 49 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 2 minuts i 6 segons
- ✗ El Club de la Mitjanit: El total del programa és de 2 hores i la figura de la periodista esportiva no hi apareix

El total del temps dedicats als esports és de 3 hores, 18 minuts i 9 segons, en els quals els homes hi tenen 3 hores, 9 minuts i 54 segons de participació i les dones 8 minuts i 15 segons.

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

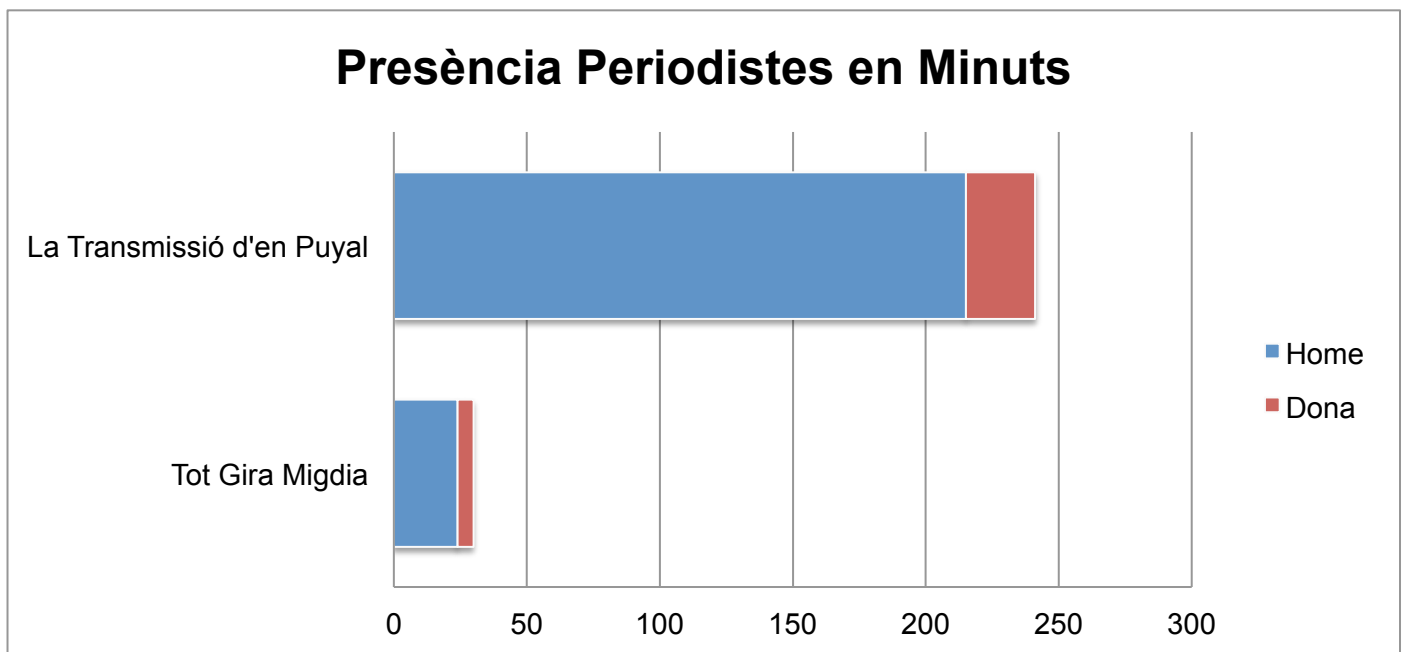
5.2.6 Dissabte 23 de Gener:

- ✔ Tot Gira Migdia: Hi ha dues veus femenines. Una és la de la Marta Carreras que apareix en dues ocasions (al principi i al final del programa)

per parlar sobre l'última hora del Barça, ja que ella està a la Rosaleda per cobrir el partit entre el Màlaga i el Barça. L'altra és la de Montse Mir, que parla sobre la copa d'hoquei patins i sobre la final de l'europèu de waterpolo masculí. El total del programa és de 29 minuts i 55 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 5 minuts i 58 segons

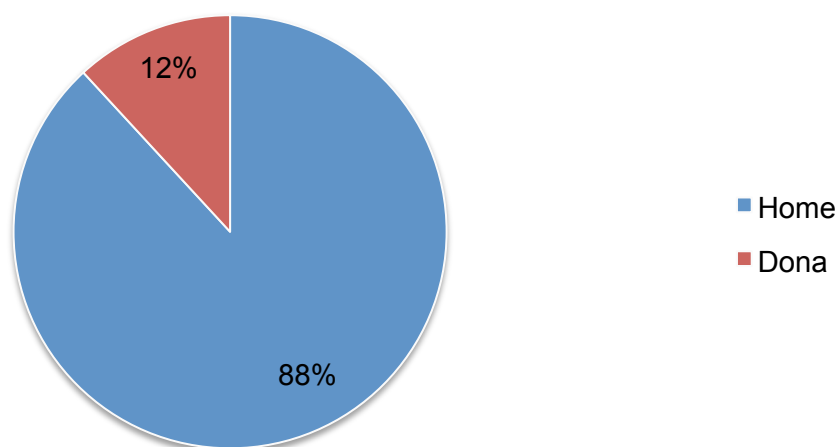
- **✓ La Transmissió d'en Puyal:** Hi ha tres veus femenines. Una és la de la Marta Carreras, que és qui té més protagonisme en el partit perquè es troba a peu de camp al costat de les banquetes i pot veure més d'aprop què passa i, posteriorment, és qui s'encarrega d'entrevistar els protagonistes ue passen per la zona mixta. A més, també apareixen Laia Tudel i Judit Esteban, que tenen menys protagonisme que la Marta perquè la primera s'encarrega de parlar amb l'afició i aportar dades i la segona s'encarrega de les xarxes socials. El total del programa és de 4 hores i 30 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 26 minuts i 21 segons

El total del temps dedicats als esports és de 4 hores, 30 minuts i 25 segons, en els quals els homes hi tenen 3 hores, 58 minuts i 6 segons de participació i les dones 32 minuts i 19 segons.

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

Protagonisme Segons Gènere

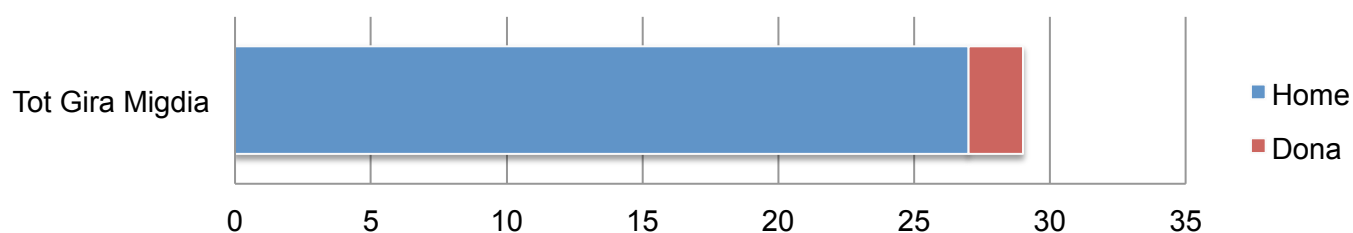
Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

5.2.7 Diumenge 24 de Gener:

- ✓ Tot Gira Migdia: Montse Mir que parla sobre la copa d'hoquei patins i sobre el partit entre l'Athlètic de Bilbao i l'Eibar. El total del programa és de 29 minuts i 56 segons i la figura de la periodista esportiva hi apareix durant 1 minut i 31 segons

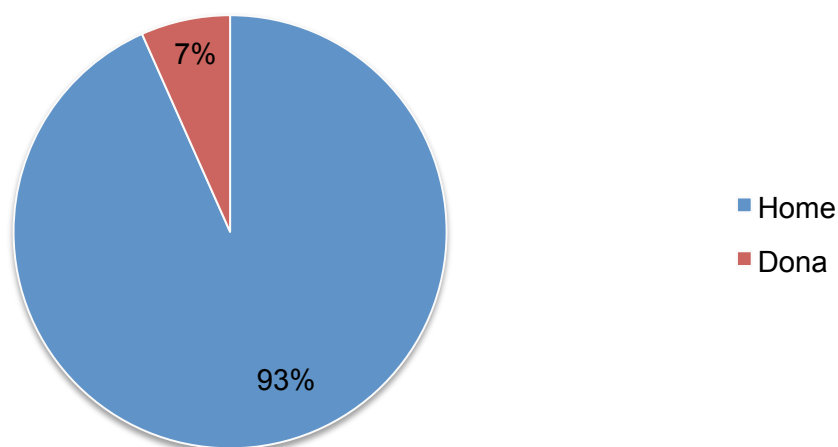
El total del temps dedicats als esports és de 29 minuts i 56 segons, en els quals els homes hi tenen 28 minuts i 25 segons de participació i les dones 1 minut i 31 segons.

Presència Periodistes en Minuts

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

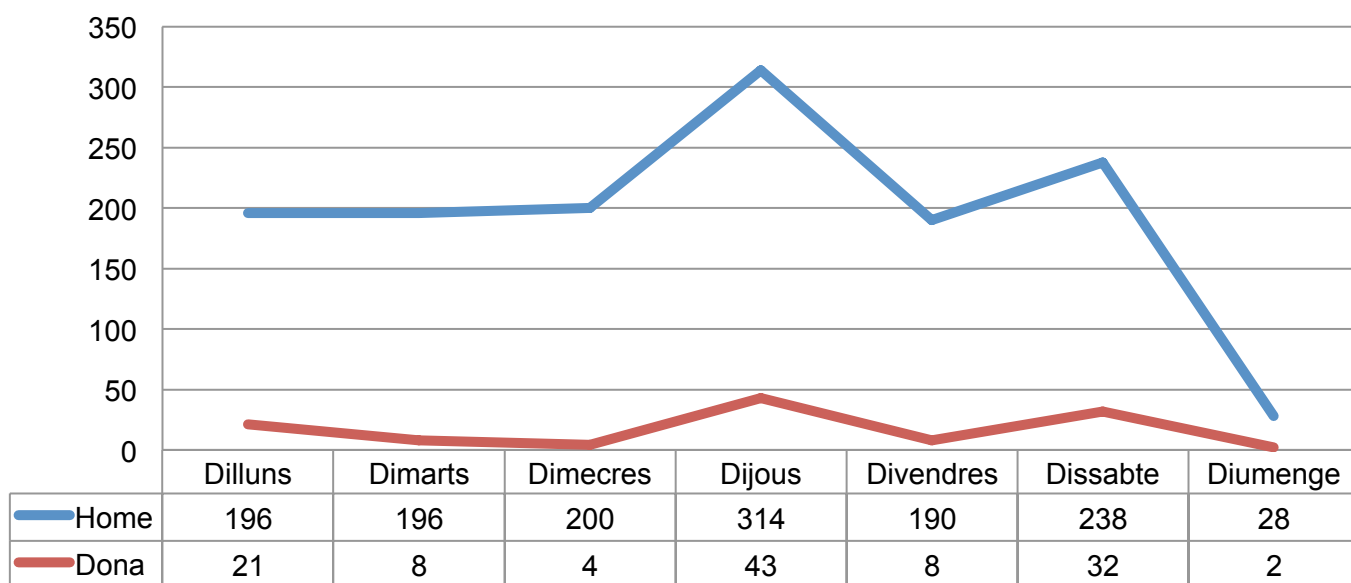
Protagonisme Segons Gènere

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

En general veiem com hi ha un gran desequilibri entre la presència de les dones i la dels homes a la ràdio, tot i que hi ha retransmissions que aposten per les dones com és el cas de la de bàsquet i la de futbol, tot i que en la segona les dones tenen molt menys pes en comparació amb els homes.

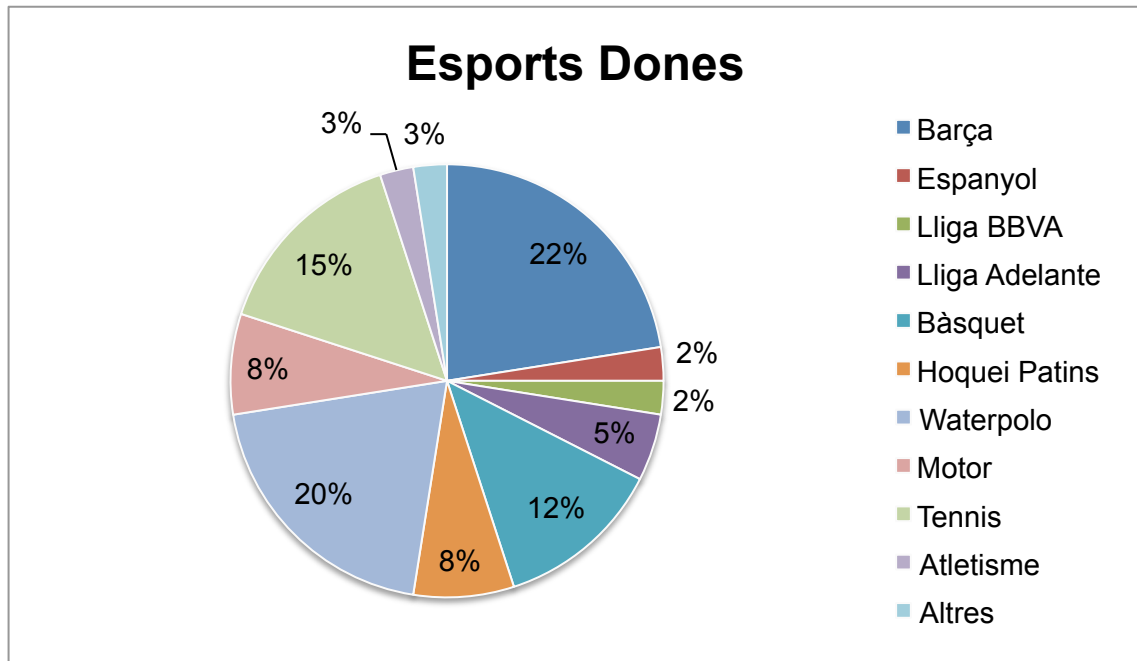
Total de Minuts

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

Durant la setmana analitzada veiem que les periodistes esportives que hi apareixen parlen, sobretot, del Barça. Tot i això, veiem diferències respecte la televisió perquè de molt a prop el segueixen aquelles que parlen sobre

waterpolo, bàsquet i tennis i, per tant, a les dones no se'ls hi dóna tant de protagonisme a l'hora de parlar de futbol com es fa a la televisió.

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

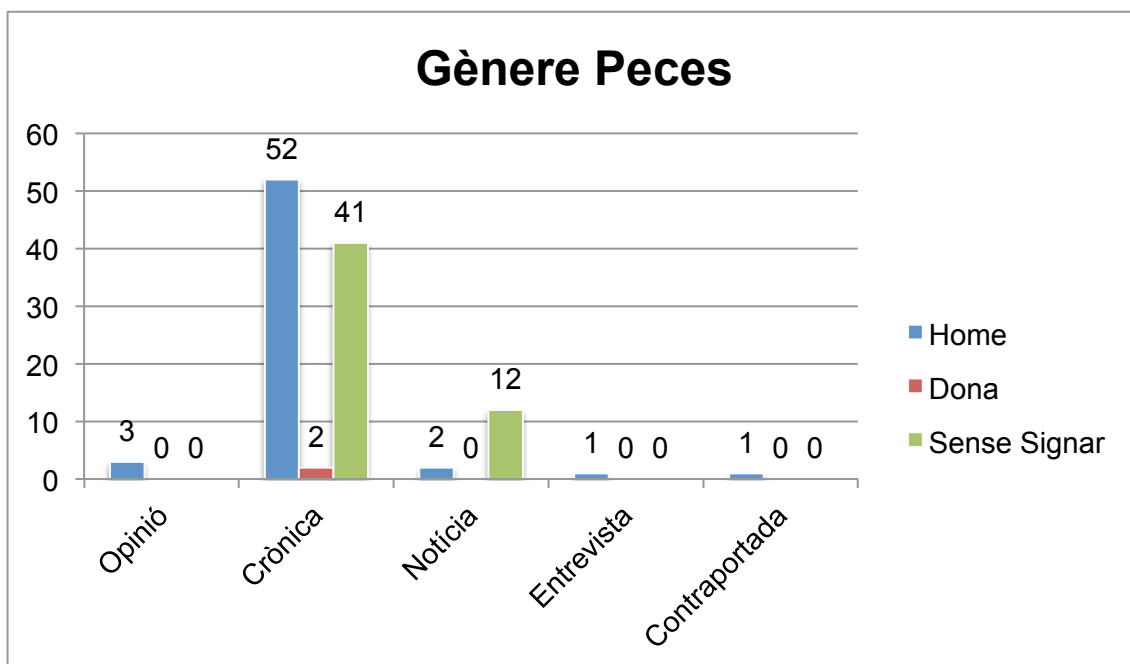
5.3 L'Esportiu:

Per tal de veure quines dones signen les notícies i sobre què parlen, s'ha dividit l'anàlisi en els diferents dies de la setmana

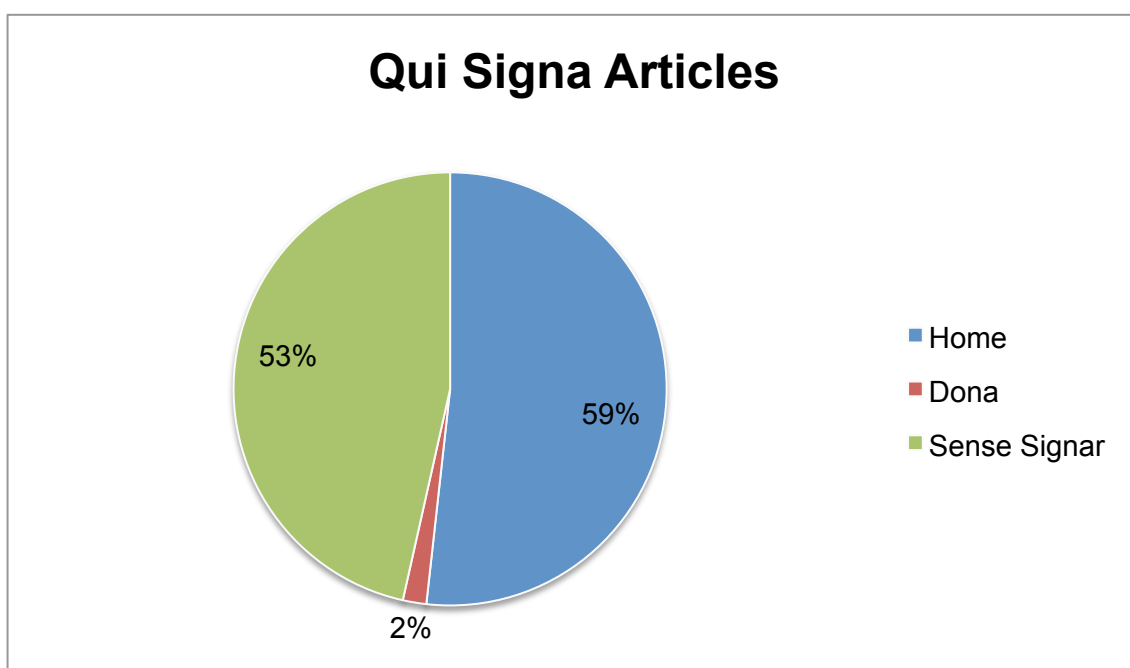
5.3.1 Dilluns 18 de Gener:

El dilluns 18 de gener hi ha dues peces signades per una dona, de les quals les dues són cròniques:

- La primera l'escriu Marta Cabré i parla sobre l'enfrontament entre l'Stoke City i l'Arsenal. Ocupa un quart de pàgina i explica breument com ha anat el partit
- La segona l'escriu Laia Miralpeix i és una crònica del partit de futbol de 3a divisió entre el Manlleu i el Granollers. Ocupa un quart de pàgina i explica la dinàmica del partit

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

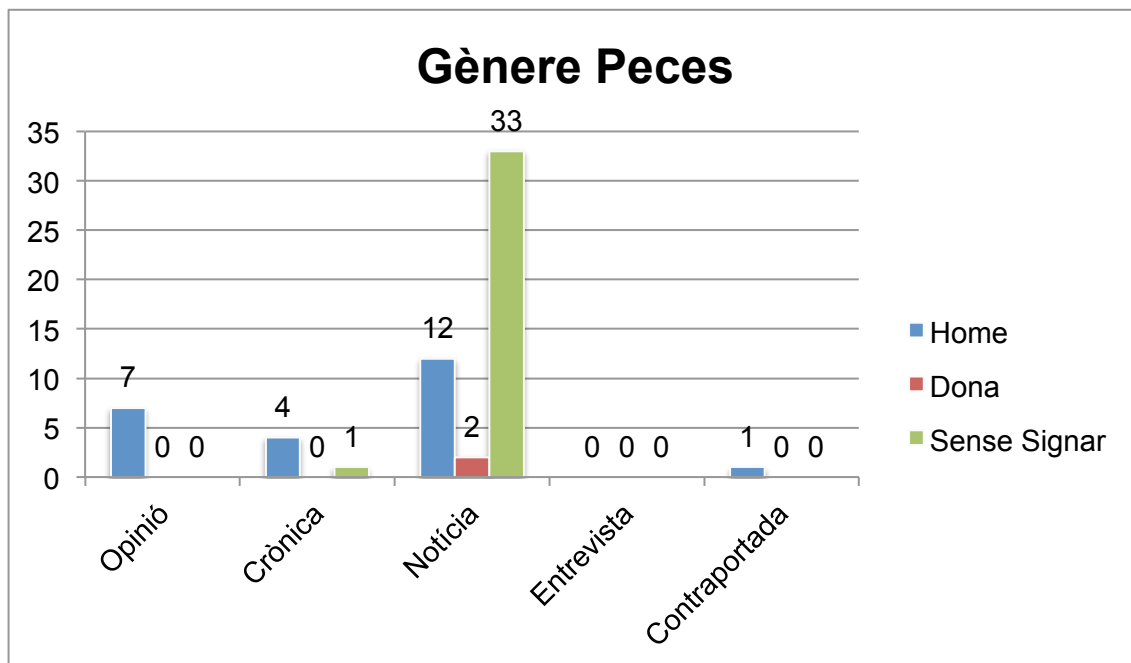
5.3.2 Dimarts 19 de Gener:

El dimarts 19 de gener hi ha dues peces signades per una dona, de les quals les dues són notícies:

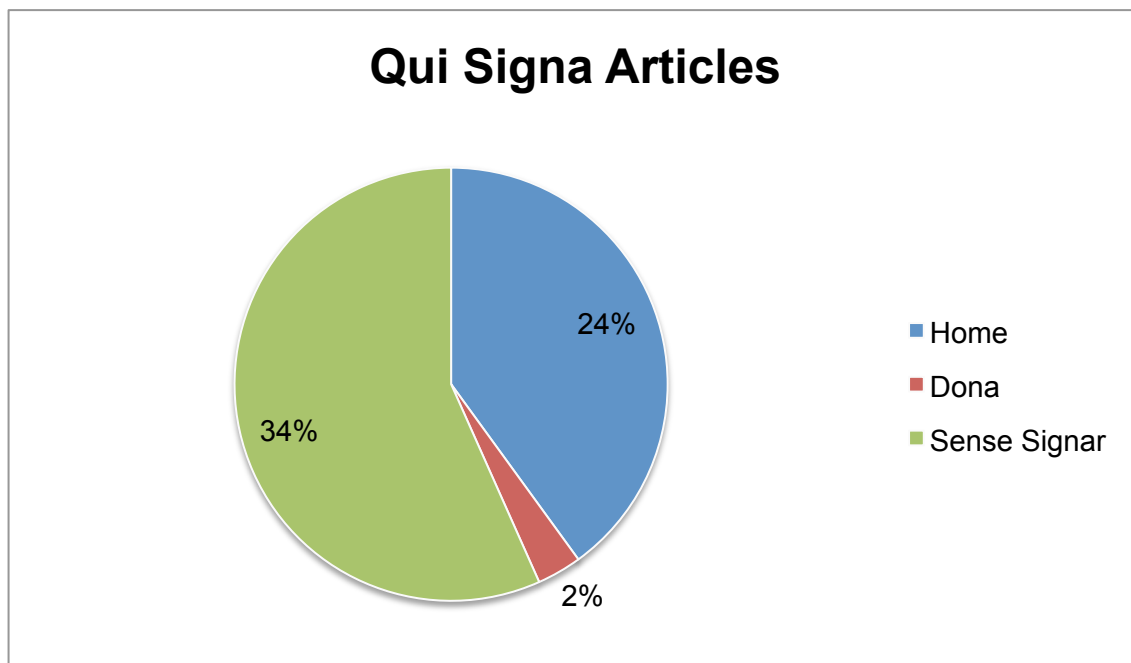
- La primera l'escriu Marta Cabré i parla sobre els porters del Barça. Fa un anàlisi dels gols que duen encaixats i de com ha canviat la situació des del principi de temporada. Ocupa tres quarts de la pàgina

- La segona també l'escriu Marta Cabré i parla sobre Nolito, explicant que el Barça segueix darrera el jugador i que el Celta no el vol deixar perdre. Ocupa un quart de pàgina i s'hi inclouen declaracions de Miguel Torrecilla, director esportiu del club gallec

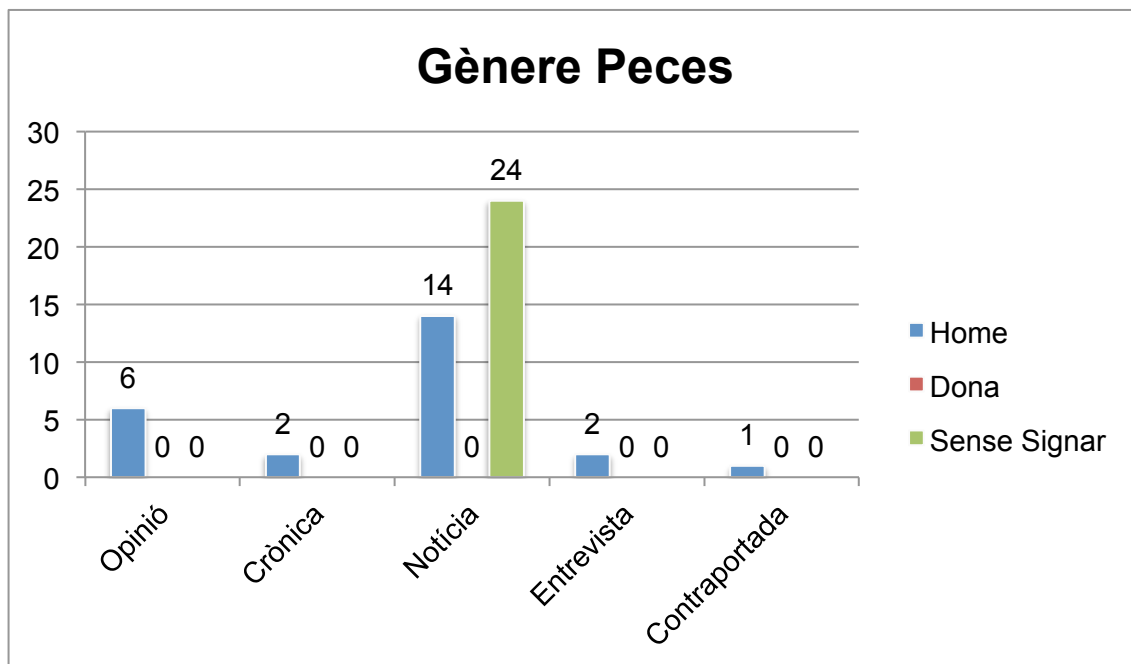
Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

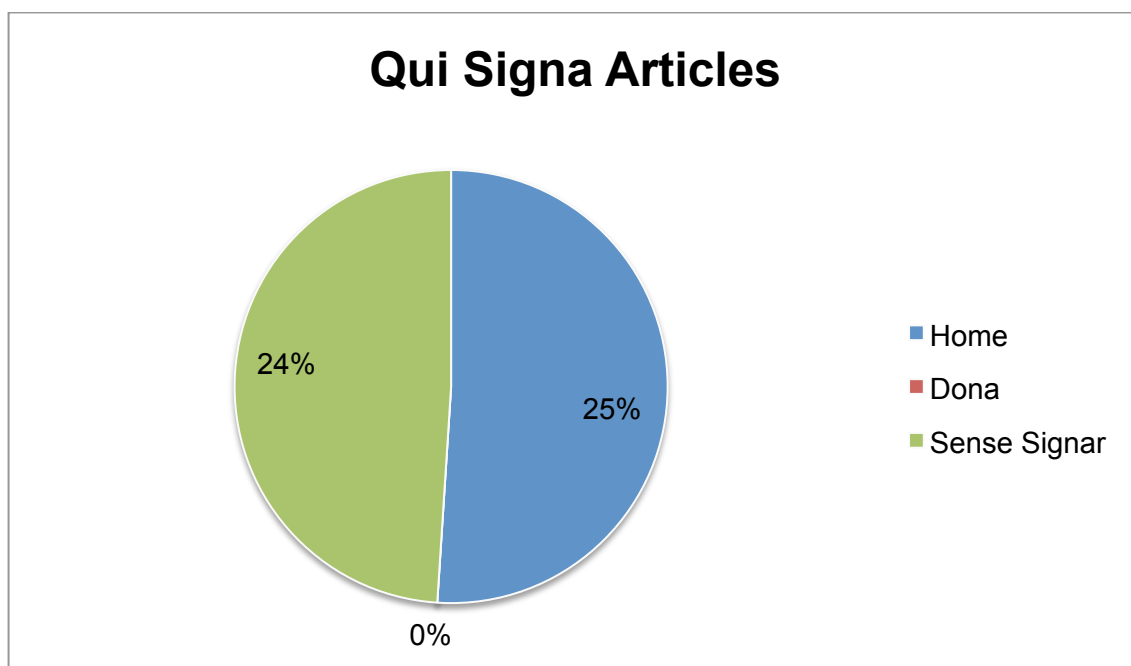
Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

5.3.3 Dimecres 20 de Gener:

El dimecres 20 de gener no hi ha cap peça signada per una dona:

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

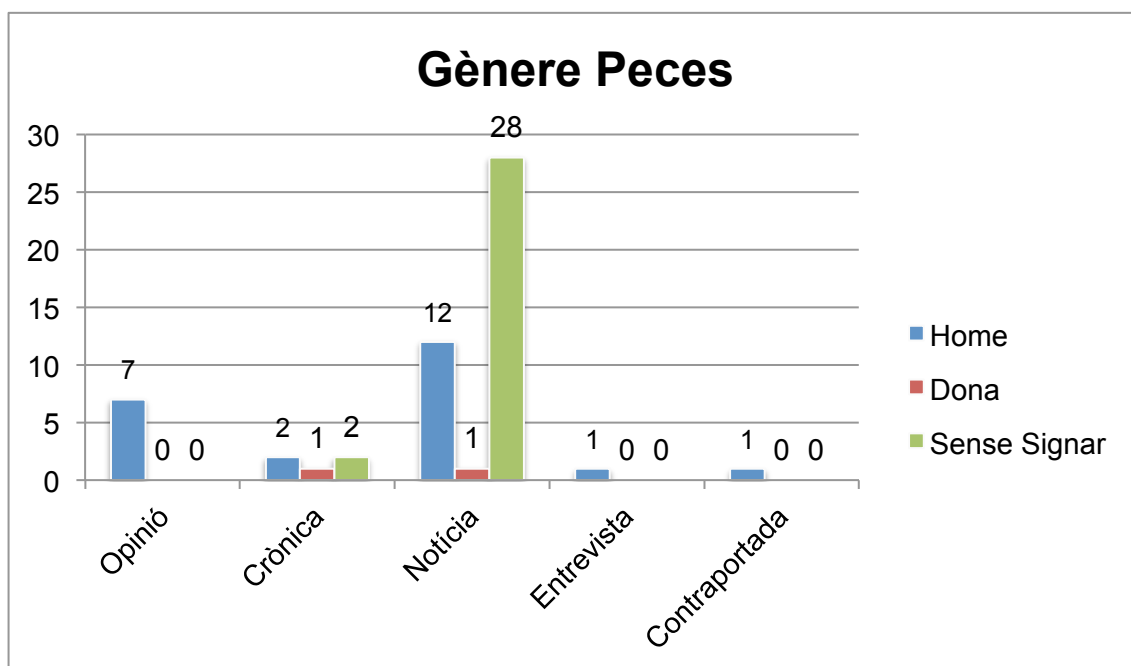

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

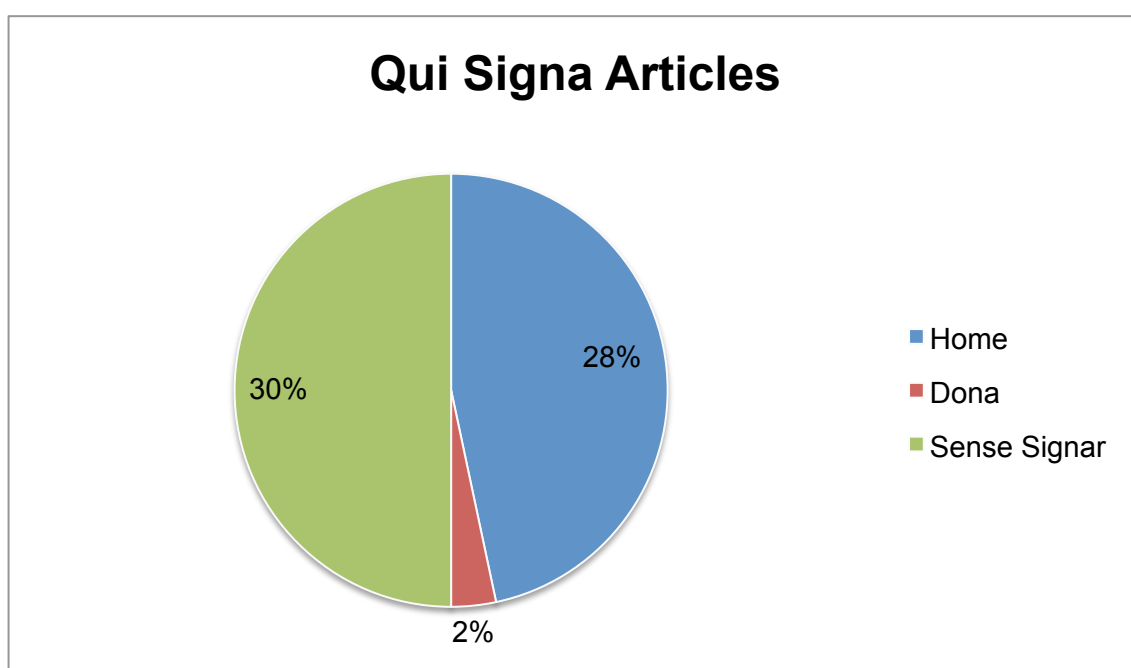
5.3.4 Dijous 21 de Gener:

El dijous 21 de gener hi ha dues peces signades per una dona, de les quals les dues són cròniques:

- La primera l'escriu Marta Cabré i parla sobre el partit entre l'Athletic de Bilbao i el Barça. Fa una crònica extensa sobre l'enfrontament i ocupa dues pàgines.
- La segona també l'escriu Marta Cabré i parla sobre les declaracions posteriors a l'enfrontament de Luis Enrique. La peça ocupa tres quarts de la pagina

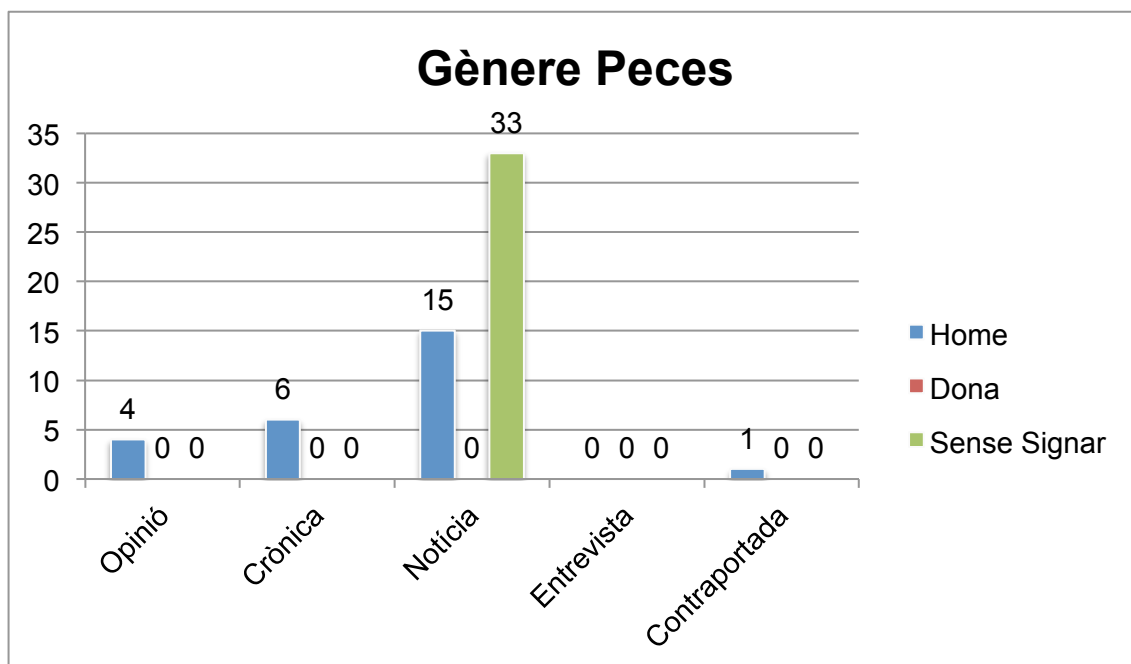
Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

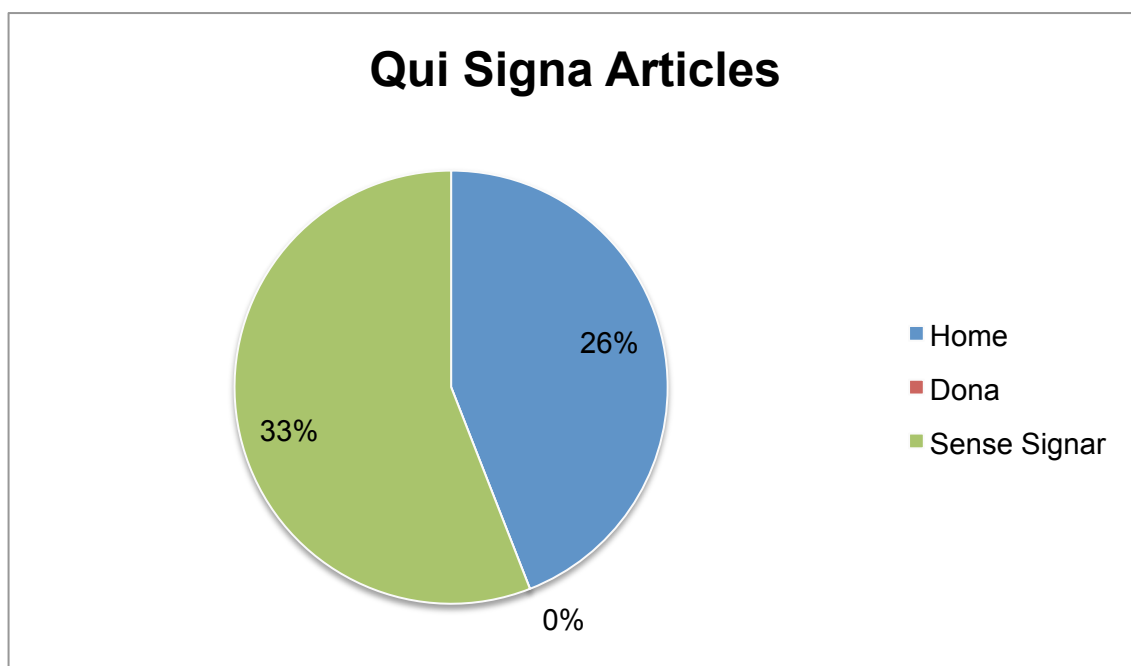
Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

5.3.5 Divendres 22 de Gener:

El divendres 22 de gener no hi ha cap peça signada per una dona.

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

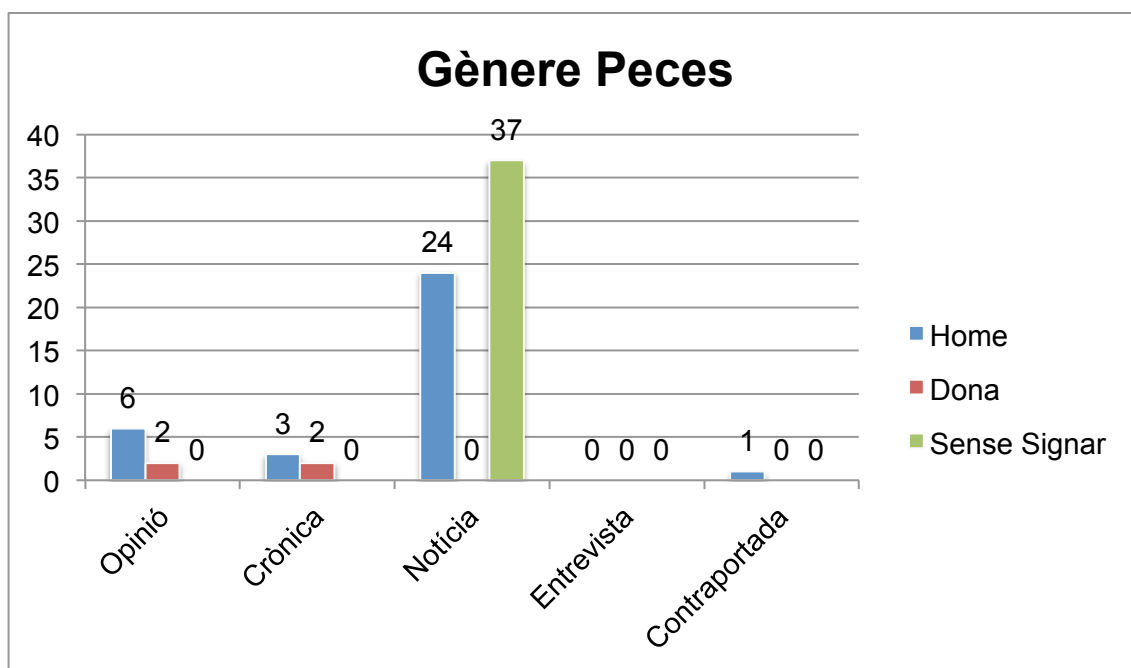

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

5.3.6 Dissabte 23 de Gener:

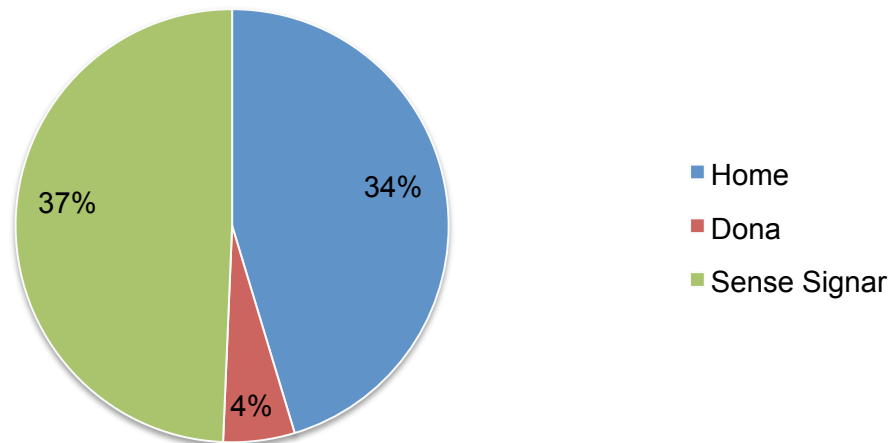
El dissabte 23 de gener hi ha quatre peces signades per una dona, de les quals dues són notícies i dues són articles d'opinió:

- La primera l'escriu Marta Cabré i parla sobre si Munir hauria de ser el substitut de Neymar en el proper partit del Barça. Ella dóna el punt de vista del 'sí' i, per tant, signa un article d'opinió. La peça ocupa un quart de la pàgina
- La segona també la signa Marta Cabré i parla sobre la possibilitat que té Vermaelen de jugar el proper partit del Barça degut a la baixa de Gerard Piqué. La peça ocupa un quart de la pàgina
- La tercera l'escriu Amy von Arend i parla sobre Mauricio Pochettino i la seva gran aposta pels jugadors novells. La peça ocupa tres quarts de la pàgina
- La quarta l'escriu Maria Mercè Rosich Vilaró, professora del grau en ciències de l'esport de la FPCEE Blanquerna – Universitat Ramon Llull i parla sobre el que significa tenir personalitat en l'alt nivell esportiu. La peça ocupa una pàgina sencera i és un article d'opinió

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

Qui Signa Articles

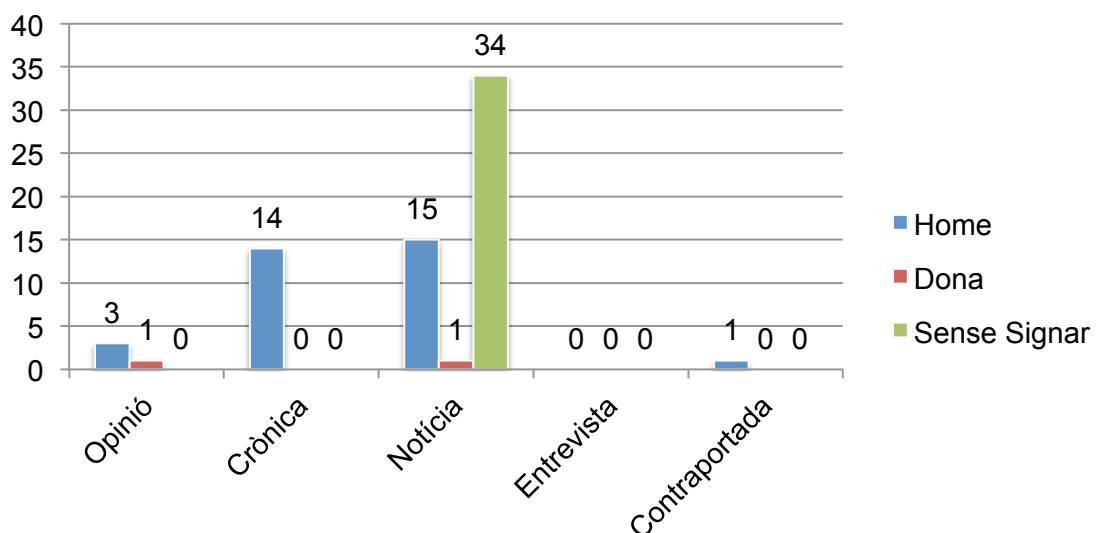
Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

5.3.7 Diumenge 24 de Gener:

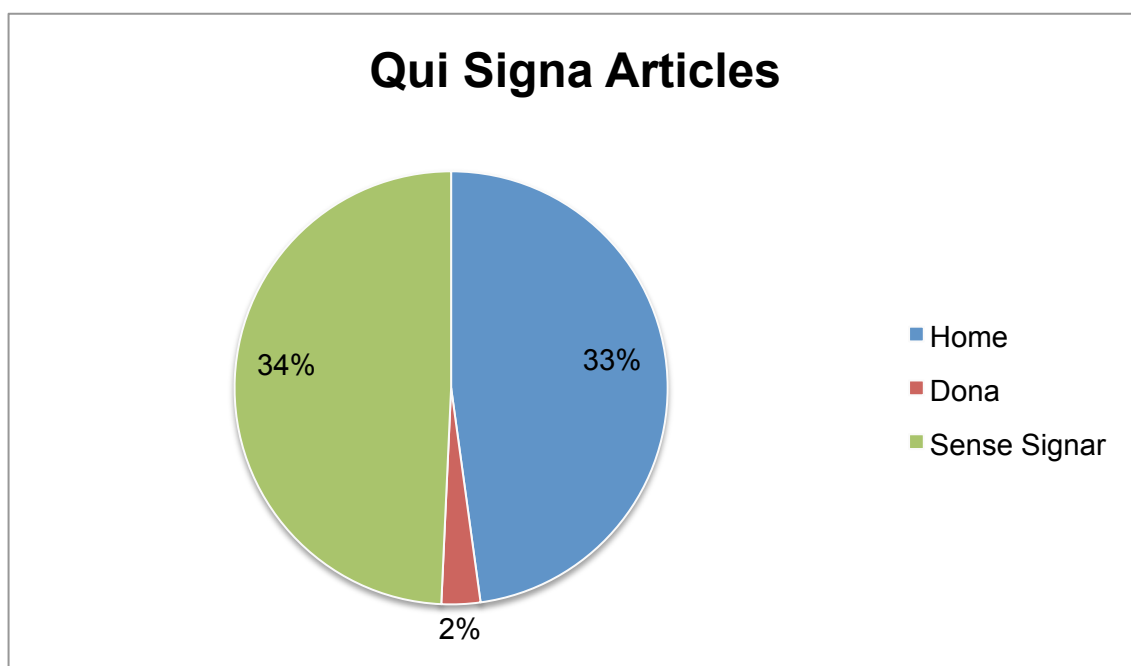
El diumenge 24 de gener hi ha dues peces signades per una dona, de les quals una és un article d'opinió i l'altra és una notícia:

- La primera l'escriu Imma Merino i és un article d'opinió sobre la rivalitat duta a l'extrem entre equips de futbol i aficionats. La peça ocupa mitja pàgina
- La segona l'escriu Marta Cabré i parla sobre Luis Enrique i el rècord que ha igualat a Frank Rijkaard. La peça ocupa un quart de pàgina

Gènere Peces

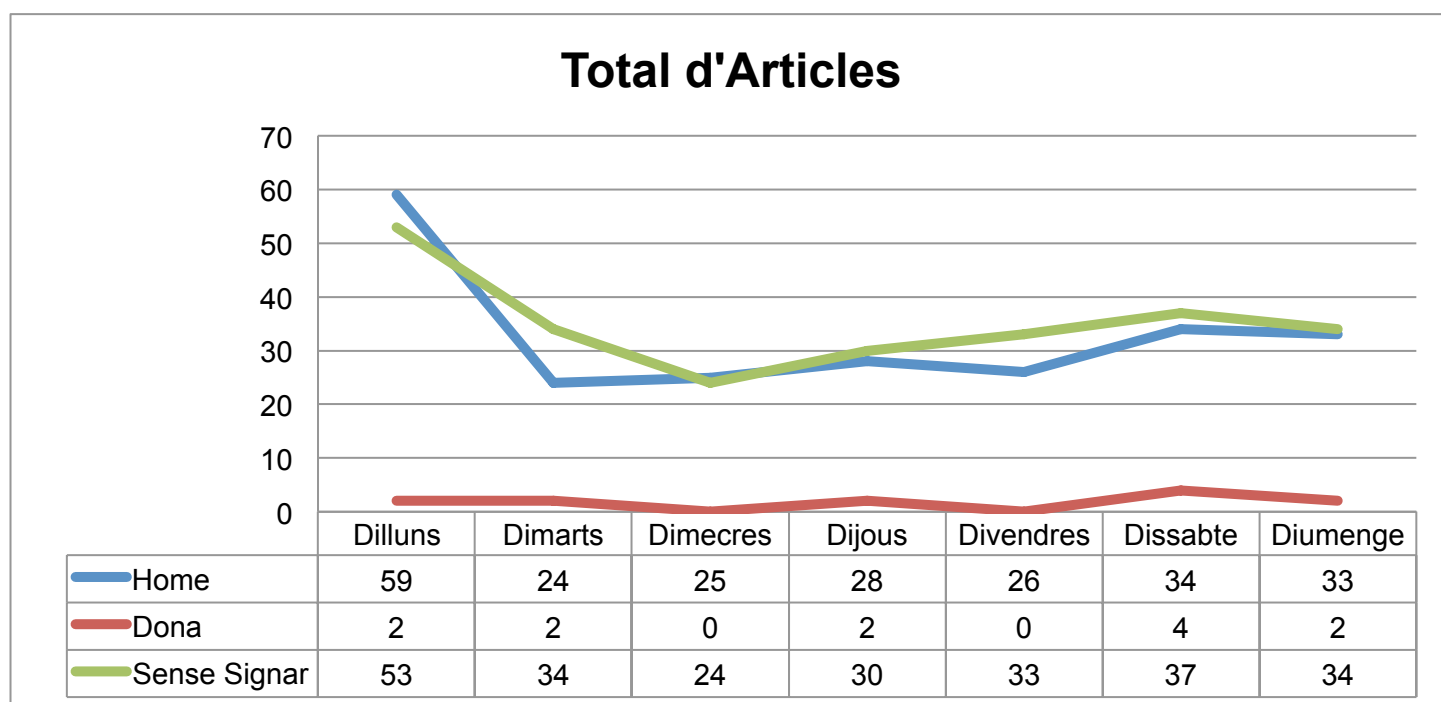

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

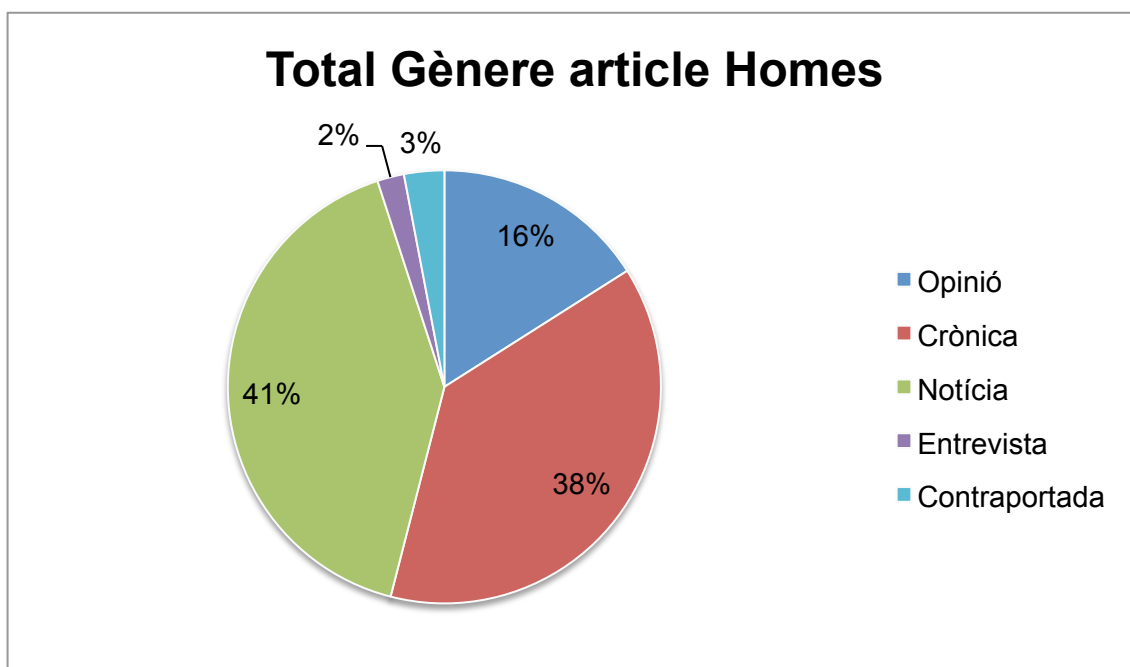
Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

En general veiem com els articles de les dones són gairebé inexistents en comparació al dels homes o als que estan sense signar, i fins i tot hi ha dos dies que no hi ha cap peça signada per elles. En canvi, en el cas dels homes el dia que menys articles signen és el dimarts 19 de gener amb un total de 24.

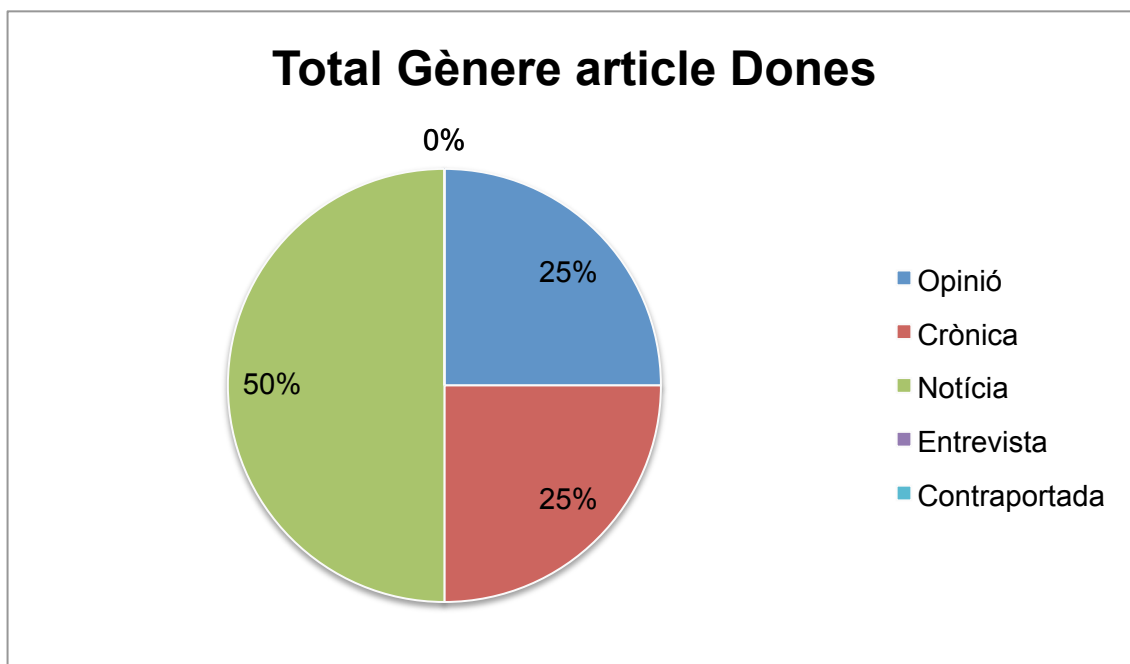
Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

Els articles que més signen els homes són notícies, mentre que els que menys són les contraportades però això passa perquè de contraportada només n'hi ha una i sempre són ells qui la protagonitzen.

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

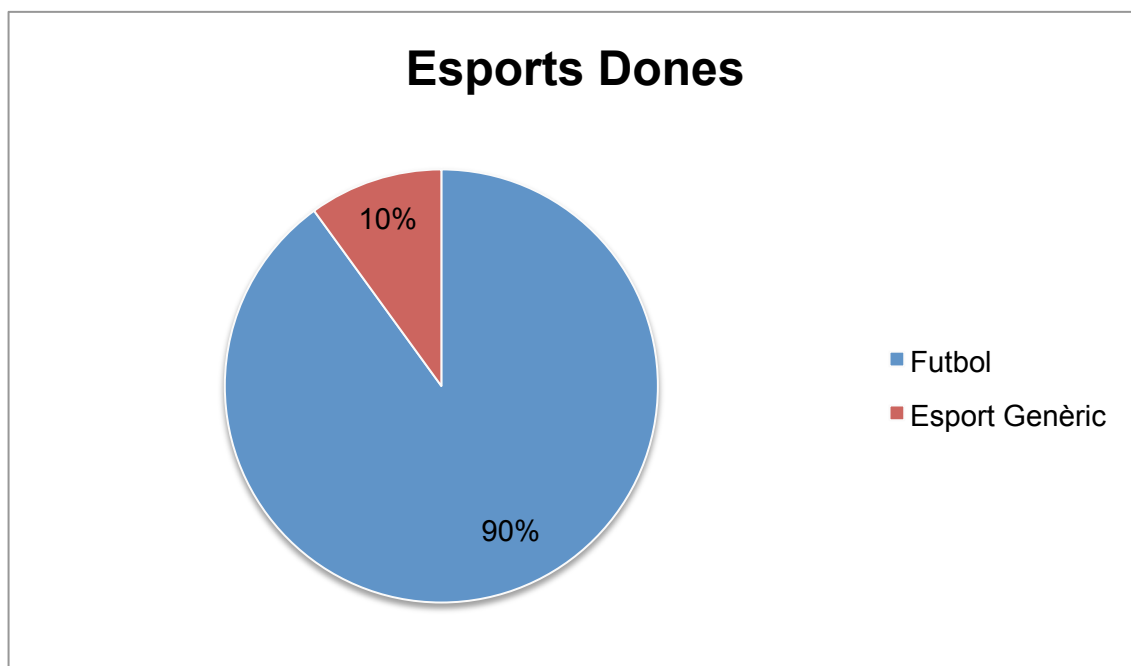
Els articles que més signen les dones són notícies, mentre que els que menys són les contraportades i les entrevistes.

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

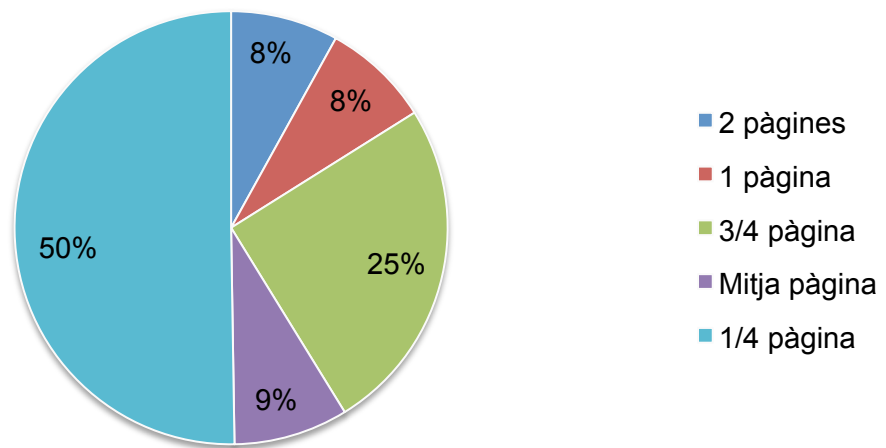
En els articles analitzats veiem que com que hi ha tants articles signats per homes respecte el que hi ha fets per dones, ells parlen sobre tots els esports. En canvi, en el cas de les dones veiem que només parlen de futbol i, en un únic cas, de l'esport com a un tot. Això ve donat perquè a l'Esportiu tan sols hi ha una única dona contractada i aquesta és Marta Cabré que s'encarrega bàsicament d'escriure sobre el Barça i, si s'escau, sobre algun altre tema relacionat amb el futbol.

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

De tots els articles que hi ha escrits per una dona veiem que la meitat ocupen un quart de pàgina, mentre que són menys abundants els que ocupen 2 pàgines o 1 pàgina.

Espai Pàgina Dones

Font: Pròpia a partir de les dades analitzades

6. CONCLUSIONS

És real. Ja no parlem d'hipòtesis, teories i creença popular, sinó que després de veure sobre paper dades reals sobre la presència de la dona en el Periodisme Esportiu podem afirmar i reafirmar que existeix un greu problema, no tan sols a nivell català sinó també mundial.

Si ens centrem en els casos de TV3, Catalunya Ràdio i L'Esportiu no estem parlant que la diferència entre les peces realitzades per un home i les d'una dona siguin del 75% i del 25% respectivament, sinó que tenim la sensació que hem de donar les gràcies quan la presència de la dona arriba a un 10% perquè això ja es considera atípic.

A data d'avui hi ha 4.065 professionals col·legiats al *Col·legi de Periodistes de Catalunya*, dels quals 2.213 són homes i 1.851 són dones. Si bé és cert que no tots els professionals estan adherits a la organització, les dades són suficientment significatives com per comprovar que la diferència de gèneres en el Periodisme no ve donada des de la base. Es podria dir que no s'aposta per la dona justificant-ho amb dades i dient que hi ha moltes menys dones que homes periodistes, però això no és així.

Per què, doncs, hi ha tan poques dones en el món del periodisme esportiu? La periodista del diari L'Esportiu Marta Cabré explica que per part de les dones "la por existeix, perquè jo he passat per aquí. Jo no he jugat mai a futbol i crec que pot ser que moltes noies pensem que ells en saben més, que ens criticaran, ... i moltes acaben treballant en política. Quan ens equivoquem nosaltres l'argument que poden fer servir és que 't'equivoques més perquè ets una noia' i jo crec que hi ha gent que deixa de fer-ho per això". En ple segle XXI la dona encara té por de quedar malament davant l'home i de sentir-se ridiculitzada, i és per això que moltes vegades prefereix mantenir-se al marge i, en el cas del periodisme, obviar l'àmbit esportiu per passar-ne a un altre on l'amenaça no sigui tan gran.

Tal i com ja es plantejava en les hipòtesis inicials del treball, el mitjà de comunicació on les dones tenen més presència és al televisió. El factor imatge és l'única via directa amb la qual pot comptar la dona per fer-se un lloc en el sector esportiu. Cabré creu que d'entrada les dones que treballen a la televisió "estan més exposades a que no se les cregui tant pel fet de ser guapes". Tant la periodista Olga Viza, com la periodista de beIN Sports i exbecària de l'Esportiu com la mateixa Marta Cabré posen el mateix exemple: la presentadora de beIN Sports Danae Boronat. Les tres coincideixen en que és una noia molt guapa però, a més, és una gran professional. Diuen que "mira partits, treballa com la que més, fa més hores com un rellotge i cada dia ho fa millor" però tot i així el que preval és el seu físic. Amy von Arend la veu cada dia a la redacció i ho corrobora, però també afirma que veu a diari comentaris a les xarxes socials on només es destaca que "està bona i només miren beIN Sports per ella". És coherent que tothom tingui el seu referent periodístic i busqui algú amb qui connecti per tal d'informar-se, però no tot s'hi val. El criteri i el que acabi pesant més a la balança acaba sent el físic, que és el que al final els acaba donant notorietat i prestigi, i la professionalitat queda en un segon pla.

El problema no només resideix en els mitjans de comunicació, sinó que el nucli resideix en la societat. Des del moment en que es permet que hi hagi models que exerceixin de presentadores de programes és perquè ens basem més en el físic que no pas en la professionalitat o l'experiència. Tot i això i segons Olga Viza, "al final qui veu esports és perquè vol veure esports. Si el noi que surt és brutal allà estic jo, però si poso aquell programa i vull veure'l és perquè em donen una bona informació d'esports i perquè el conductor farà la millor entrevista i em donarà el ritme que jo vull explicant-me els detalls que no veig. El físic no garanteix res, perquè la qualitat és una altra cosa". Malgrat aquest aspecte, sempre hi ha un sector de l'audiència que es decanta més pel sensacionalisme perquè "hi ha qui veu programes d'esports que giren al voltant del conflicte i on les dones serveixen per llegir els tweets". Aquest format triomfa perquè "és una cosa fàcil i juga més amb les passions que amb la tècnica. El llenguatge televisiu s'ha accelerat. La gent s'ha acostumat a veure coses d'una forma molt més compulsiva, i si no és així s'ha d'adornar amb el

conflicte, amb la gent vestida de determinada manera, ... és tot ànsies d'audiència i quan només busques audiència et pots equivocar". Per aquest motiu estem més acostumats a veure les dones a peu de camp quan hi ha un partit de futbol, i és molt complicat trobar una analista en algun mitjà de comunicació.

Hi ha mitjans que intenten introduir a les dones en el rol de narradores principals, com és el cas de beIN Sports. Natalia Arroyo feia la narració d'alguns partits de futbol femení i altres de masculins però segons Amy von Arend "volia demostrar tantes coses i justificar el per què estava allà que acabava fent unes narracions molt complicades que no entenia ningú". Per tant, queda demostrat que malgrat s'intenti apostar per nous models, les pors segueixen sent les mateixes i és perquè ha d'haver-hi una sacsejada a la societat que permeti a les dones obrir-se camí entre un món tan masculinitzat com ho és el del periodisme esportiu, no tan sols a nivell televisiu adoptant nous models que no sigui el de les cares maques que donen informació de qualsevol manera, sinó també el de les periodistes que treballen en ràdios i diaris que fan unes peces tan bones com els homes.

Hi ha poques dones, i a les poques que hi ha normalment no se'ls adjudiquen les notícies de més rellevància. Tal i com s'ha pogut observar en els resultats del treball, en el cas de Catalunya Ràdio el waterpolo és el segon esport del qual més es parla. El més curiós és que no es destaca perquè hi hagi una notícia de molta rellevància que obri tots els informatius, sinó que normalment se li dedica una peça de pocs segons al final dels programes i, curiosament, gairebé sempre és una dona qui la locuta.

Hi ha una altra cosa que sorprèn, i és que no és habitual trobar una dona al capdavant d'un mitjà esportiu. És més, tindríem feina per localitzar-ne una en els llocs de direcció. La periodista Teresa Rubio, redactora de la secció d'espectacles d'El Periódico des de 1978 fins que es va jubilar afirma que "no es dóna cap responsabilitat important a les dones; com a màxim se les anomena cap de secció, però en aquest lloc tenen tres o quatre càrrecs per sobre d'ella que no deixen que defensi els seus criteris, no per imposició, sinó

perquè no arriben al diàleg amb ells". La periodista Olga Rodríguez també aporta el seu testimoni dient que "he passat per redaccions en les quals he vist que a les dones en les reunions de presa de decisions (on sempre són minoria) no se les escolta amb la mateixa atenció que als homes o se n'aprofiten que es tracta d'una dona per qüestionar-la o ridiculitzar-la. Això és molt habitual".

A més, el model actual de família tampoc facilita les coses. Les dones accepten llocs professionals menys visibles si així aconseguixen fer-ho compatibles amb la seva vida privada i sobretot amb el seu paper de mare. Mentre l'ascens suposi una renúncia a la vida personal o familiar, moltes dones s'allunyan dels cercles de poder i de les seccions que impliquin més connexió amb l'actualitat. A Maria Dolores García, directora adjunta de *La Vanguardia*, també li agradaria dedicar-se al periodisme esportiu però sap que "tot dependrà, en part, de la meua opció familiar i que avui per avui és pràcticament incompatible pensar en la maternitat i en el meu treball. Mentre els homes puguin dedicar-se en exclusiva al treball perquè a casa ho tenen tot resolt, no hi haurà res a fer". La presentadora del programa *No es un día cualquiera* de *Ràdio Nacional* Pepa Fernández explica que "en el meu anterior treball quan vaig tenir el meu fill no em van renovar el contracte, tot i que jo no volia la baixa per maternitat i estava disposada a treballar tot seguit".

Tot i això l'experiència que més exemplifica la situació de les dones en el periodisme esportiu i, en aquest cas concret, del periodisme en general és la d'Olga Viza. Explica que el dia dels atemptats de l'11-S "La redacció mai havia estat tan plena, perquè tothom estava allà. A les 17h vaig veure quantitat de companyes que estaven treballant en la notícia de la seva vida que trucaven a les seves mares, germanes, veïnes, ... per si algú podia fer alguna cosa amb els nens. Vaig veure moltes que van marxar cabrejades, altres plorant, ... i no vaig veure cap noi inquiet".

El paper de la dona en el periodisme esportiu és un reflex del lloc que ocupa la dona en la societat. Aquest àmbit està dominat per homes, com també ho està la societat. Per tant, el problema resideix en l'educació que se'ns dona des de ben petits i en l'home com a mandatari principal, ja que fins que no es trenqui

aquesta línia no es podrà avançar. La responsable d'infografia del diari Sport, Esther Utrilla, deia que “a la redacció hi ha cartells de dones despullades, una cosa que em va sorprendre al principi, però que ara no em molesta”. Normalitzar una situació que no hauria de ser la corrent també forma part del problema. És més, l'agreuja.

Si seguim mantenint la dona en una figura encasellada no veurem de què és capaç. Potser la clau per renovar el periodisme esportiu resideix, precisament, en apostar per la dona com a peça fonamental. El problema és que si mai es fa aquest pas endavant no ho esbrinarem perquè tampoc ens han donat aquesta oportunitat (ni ens l'hem donat a nosaltres mateixos). Tenim molts inputs i hem de ser intel·ligents a l'hora de triar el que més ens interessa com a audiència, perquè de la forma en que actualment està plantejada la professió per a les dones es pot afirmar que la seva figura ha involucionat, especialment en el periodisme audiovisual. Olga Viza afirma que “el nombre de dones que s'han abocat al periodisme esportiu és extraordinàriament gran. A les facultats de periodisme algunes vegades he preguntat quantes noies volien fer periodisme esportiu i n'hi ha un munt que volen ser-ho. Ens agrada el periodisme esportiu com el de successos o el d'economia. Hi ha públic i periodistes de tots els colors. Aquell masclisme en el món del periodisme esportiu tot i que encara existeix també ha trobat la branca de les dones que estimen l'esport, que han anat a futbol amb el seu pare, que l'entenen, que juguen, ... “. La materia prima la tenim, però falta dur-la a la pràctica.

En aquestes circumstàncies és gairebé impossible plantejar una futura línia d'investigació o un patró a seguir sense pensar en un canvi en la societat. Si ens trobem en pantalla a una dona digna de passarel·la de moda presentant els esports i una altra que no destaquí pel seu atractiu, ens la mirarem igual? Si escoltem una dona narrant un gol vibrarem amb la mateixa intensitat que si ho fa un home? Si posem un noi llegint tweets el veurem igual que si hi ha una dona? Si en una tertúlia esportiva hi ha 5 dones i 1 home, ens sorprendrem? Aquests són alguns dels dubtes que ens hem de plantejar com a ciutadans i com a persones individuals, perquè encara que no ens ho sembli el canvi real del paper de la dona en el periodisme esportiu comença en nosaltres mateixos.

7. BIBLIOGRAFIA

- PADILLA, Toni. *La resposta de Figo no fa gràcia*. Diari ARA [en línia] http://www.ara.ad/esports/resposta-Figo-no-gracia_0_1561643849.html [Consulta: 13.05.16]
- *Dones. Periodistes, entre la feina i la vida*. Associació de Dones Periodistes. Número 9. Barcelona, Desembre de 2002.
- *Per una representació equilibrada de dones i homes als mitjans de comunicació*. Associació de Dones Periodistes i Consell Comarcal del Baix Llobregat. [en línia] http://www.adpc.cat/05_ComFem/Recomanacions_OK%5B1%5D.pdf [Consulta: 10.02.16]
- VALLS, Coia. *Etheria*. 1a edició, Madrid: Ediciones B. ISBN: 9788466658119
- Beatriz Cienfuegos y “La Pensadora Gaditana”. Andalucía Diversa [en línia] <http://andaluciadiversa.com/blogs/descendientes-de-orce/beatriz-cienfuegos-y-la-pensadora-gaditana> [Consulta: 15.04.16]
- *Women’s Leadership. What’s true, What’s false, and why it matters*. Center for American Progress [en línia] <https://es.scribd.com/doc/211193528/Women-s-Leadership-What-s-True-What-s-False-and-Why-It-Matters> [Consulta: 16.05.16]
- *Global Reporto on the Statuts of Women in the News Media*. International Women’s Media Foundation [en línia] <https://www.iwmf.org/wp-content/uploads/2013/09/IWMF-Global-Report-Summary.pdf> [Consulta: 16.05.16]
- DEL RIEGO, Carmen. *Mujeres y opinión en el Periodismo*. Asociación de la Prensa en Madrid [en línia] http://www.apmadrid.es/images/stories/Mujer_Opinion_DelRiego.pdf [Consulta: 02.02.16]
- SCHULTZ JORGENSEN, SOREN: *The World’s Best Advertising Agency: The Sports Press* [en línia] http://www.playthegame.org/upload//Sport_Press_Survey_English.pdf [Consulta: 20.02.16]

- DANISH INSTITUTE FOR SPORTS STUDIES: *Play The Game. The International Sports Press Survey 2005* [en línia] <http://www.playthegame.org/theme-pages/the-international-sports-press-survey/the-international-sports-press-survey-2005/> [Consulta: 20.02.16]
- LEWIS, HILARY: *Sochi. Meredith Vieira to Make Olympic History Filling in for Bob Costas.* Hollywood Reporter [en línia] <http://www.hollywoodreporter.com/live-feed/sochi-meredith-vieira-make-olympic-680354> [Consulta: 20.02.16]
- SEGUÍ LEÓN, GLADYS CARIDAD: *La mujer cubana en el ejercicio del periodisme Deportivo* [en línia] <https://www.google.es/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwiNsMHUn-TMAhWIPhQKHYYfFCz8QFggcMAA&url=https%3A%2F%2Fdialnet.unirioja.es%2Fdescarga%2Farticulo%2F3431886.pdf&usq=AFQjCNGCOCS1O8WTsXDCKQJTUkGNBvWhIQ&sig2=V2eqE6b8y1aYbunJi3IDlw&cad=rja> [Consulta: 21.01.16]
- MACHARIA, Sara: *Global Media Monitoring Project 2015. Who makes the news?* [en línia] http://cdn.agilitycms.com/who-makes-the-news/Imported/reports_2015/global/gmmp_global_report_en.pdf [Consulta: 20.05.16]
- PRASAD, B Devi: *Content Analysis. A method in Social Science Research* [en línia] <http://www.css.ac.in/download/Content%20Analysis.%20A%20method%20of%20Social%20Science%20Research.pdf> [Consulta: 14.03.16]
- BAENA PAZ, Guillermina: *Metodología de la Investigación* [en línia] <http://www.editorialpatria.com.mx/pdf/files/9786074384093.pdf> [Consulta: 22.05.16]

8. ANNEXOS

8.1 Entrevista Marta Cabré

Periodista de L'Esportiu

- **Quantes persones hi ha contractades a L'Esportiu?**
  - Estem en dues redaccions. A Barcelona som uns 15 i a Girona 13, tots ells homes menys jo
- **I en els llocs de direcció passa el mateix?**
  - Sí, són tot homes
- **Quan vas entrar a treballar-hi eres l'única noia que hi havia a la redacció?**
  - Jo vaig entrar per substituir una noia que havia entrat i a la redacció n'hi havia més de contractades. No n'hi ha hagut mai gaires, però a la secció 'Barça' n'hi havia una que va marxar fa 6 o 7 anys, a la secció de Futbol Català m'hi havia una altra, ... va arribar una època on érem 3
- **Com és que hi ha tan poques noies? És una decisió que pren l'empresa o és perquè realment hi ha poques noies que vulguin dedicar-se al Periodisme Esportiu?**
  - Jo crec que hi ha noies, el que passa és que nosaltres som un mitjà poc conegut. La majoria d'incorporacions que hem tingut en els últims anys són d'exbecaris, i la majoria d'aquests han estat nois. Ara hem tingut a l'Amy von Arend, vam tenir fa 3 anys una noia que es deia Sara i van haver-n'hi d'altres, però aquestes no van seguir
- **En els altres diaris també passa això?**
  - El nombre de noies és inferior segur perquè ens agradi o no és una realitat que l'esport interessa bastant més als homes, almenys en general
- **Llavors creus que les noies tenen més por a introduir-se en aquest món perquè pensen que poden estar menys preparades que un home?**
  - La por existeix perquè jo he passat per aquí. Jo no he jugat mai a futbol i crec que pot ser que moltes noies pensen que ells en saben més, que les criticaran, ... i acaben treballant en política. Quan ens

equivoquem nosaltres l'argument pot ser 't'equivoques més perquè ets una noia' i jo crec que hi ha gent que deixa de fer-ho per això

- **La crítica ve més per la part dels lectors o pels companys?**
  - Una mica de tot. A poc a poc el públic s'ha acostumat a que una dona parli d'esports, de futbol, de motor, ... i hi ha grans periodistes des de fa molts anys. El públic ens creu, però el problema és que el paper de la dona està molt encasellat. En una retransmissió esportiva qui és la dona? La que fa peu de camp. No et farà un anàlisi. No hi ha una narradora
- **I per què no s'aposta per la dona com a narradora?**
  - Aquí sí que hauríem de trencar l'empresa i el públic. Aquest últim no està acostumat però ho fa ràpid perquè al final es tracta de fer-ho o no fer-ho bé. Aquí falta que l'empresa aposti per això. Que alguna dona pugui narrar bé n'estic convençuda, perquè tot i que és difícil alguna ha d'estar capacitada i segur que li agrada perquè és una cosa divertida. Sí que és veritat que a les empreses els hi falta un 'click' perquè relacionem la narració amb la veu d'un home i aquest seria un dels canvis amb els quals la societat pensaria que les coses sí que estan canviant. Això no passa només aquí, perquè també hi ha la mateixa situació en altres països. La dona és la que fa les entrevistes, està a la llotja, ... i els rols estan molt establerts
- **Creus que si hi haguessin més dones en els llocs de direcció donarien peu a que hi haguessin aquests canvis?**
  - Potser sí perquè jo crec que nosaltres mateixes som les que hem de trencar aquests tabús i intentar-ho. No estic menyspreant la feina de peu de camp, però estic convençuda que hi ha periodistes de peu de camp que preferirien narrar. També és veritat que estem més exposades a les crítiques que ells i encara ens hem d'acostumar a això. La paritat perquè sí no, siguis home o dona
- **Penses que existeixen els estereotips i que a la televisió és més evident que es contracta a les noies no tant per la seva professionalitat sinó pel físic?**
  - A la tele és evident que el físic pesa més perquè se't veu. Ara tots tenim xarxes socials i a la ràdio també ens poden conèixer, però a la

televisió especialment perquè s'ha decidit que així sigui. Les dones que treballen a la televisió estan més exposades a que no se les cregui tant pel fet de ser guapes. Danae Boronat és una noia molt guapa, però és una gran professional perquè s'empapa de partits, treballa com la que més, fa més hores que un rellotge, ... Aquest any ha engegat un projecte espectacular i cada dia ho fa millor, però s'ho treballa i no està allà per ser guapa. Que l'empresa ha vist com un plus el fet que sigui guapa? No et dic que no, segurament. Però que és una bona professional també, i com ella moltes. A les eleccions generals es va destacar el pentinat d'Agnès Busquets a TV3 per sobre de la seva feina. I què que vagi pentinada d'una forma atípica? La tele no és només pantalla, però sí que és veritat que els que surten en pantalla són macos, sobretot elles. La televisió és molt més que el que surt en pantalla perquè darrera hi ha un munt de gent anònima que és imprescindible i ho fan molt bé.

- **Aquesta tendència va a l'alça o el model cada vegada està quedant més arraconat?**
  - Olga Viza és una gran professional, una de les millors periodistes d'aquest país, ... i no és una model, és una noia normal i, en canvi, és una de les periodistes més prestigioses. A vegades sembla que culpem a les periodistes que fan bé la seva feina per ser guapes, i no és això. El que em rebenta és que hi ha súper bones periodistes a qui els hi diuen 'que guapes que sou', i el que els hi haurien de dir és 'que bé que ho feu'. El prestigi i la notorietat no els hi dóna la feina, sinó el físic, i crec que això va a més. Ens hem acostumat a que hem d'estar tots estupendos i hem de ser guapos, i que per triomfar hem de ser guapíssims
- **Llavors hi ha un problema més gran, perquè s'ha de canviar la mentalitat d'una societat sencera**
  - Totalment, perquè els mitjans som els primers que parlem de les modes, de les tendències, de com aconseguir un cos 10, ... i som els primers que a l'hora d'apostar per dues candidates que ho fan igual de bé et quedaràs amb la més guapa. És un peix que es mossega la cua, però més enllà del periodisme passa en molts àmbits. El món de

la televisió de programes d'entreteniment hi ha models que s'han posat davant de la càmera a presentar, i això no ajuda. Llavors quan aquesta noia marxa i l'has de substituir has de mantenir el nivell de 'guapura', i és complicat perquè això està molt generalitzat

- **Creus que les xarxes socials poden agreujar la situació?**
  - Espero que no, però no ho descarto perquè les xarxes socials cada vegada tenen més pes en el món del periodisme. Un programa de ràdio ja no és només un programa de ràdio. Si les de premsa i ràdio també hem d'estar estupendes això serà la mort per a nosaltres, però no ho descarto perquè el nostre món és ferotge i fa certa por
- **Personalment has viscut alguna situació on el masclisme hi hagi tingut protagonisme?**
  - Per part dels meus companys no. A mi ningú m'ha dit 'això si haguessis jugat a futbol ho sabries'. No sé si algun lector ho ha pensat, però si ho ha pensat no m'ho ha fet saber i ara hi ha moltes maneres de fer-ho. A l'hora de contractar-me tampoc he vist que ningú m'hagi fet cap comentari. A la redacció tot és testosterona pura i jo sóc l'única noia, i jo els tinc fregits i els marco molt perquè no suporto el masclisme indiscriminat. Odio quan hi ha notícies de Rafa Nadal que no estan relacionades amb el món del tennis es vulgui il·lustrar amb una fotografia seva guanyant un torneig i quan passa amb Sharapova vulguin posar-hi una foto seva vestida de model. I aquestes coses les dic
- **I et fan cas?**
  - Depèn. A l'hora de fer-ho públic i plasmar-ho en el diari ells mateixos se n'adonen i no intenten ser així. Jo em queixo i tinc companys que em diuen 'el que tu diguis, però faré el que vulgui'. Això també em passa amb amics de professió, i no és exclusiu del periodisme esportiu. És un problema de societat i això és el que hem de canviar. Altres expressions com 'el futbol femení ni és futbol ni és femení' em cabregen. Són comentaris que s'han dit tota la vida però potser és hora d'obrir els ulls i adonar-nos que les coses es poden dir i fer d'una altra manera. Jo no ho aconseguiré, però com a mínim deixo constància de la meva opinió

- **Creus que les futures generacions beuen del model actual?**

- Les noves generacions ja no sé d'on beuen perquè tenen tants inputs que a vegades no sé si es fixen amb el periodista famós de tota la vida o amb el que ara està de moda. Hi ha diaris com Mundo Deportivo que publiquen articles com 'el més interessant de la cursa de no sé on' i posen fotografies de les noies vestides de curt que envolten els motoristes. El problema és que la gent hi entra, i és difícil aturar una cosa que funciona encara que no sigui ètic. També és veritat que si hi ha alguna periodista que diu que es despullarà si un equip guanya el Mundial i llavors ho fas, no ho pots controlar i s'està venent a ella mateixa. A qui et mires tu? A la que es despulla, i si es despulla és perquè té un cos 10. Ara penso en Melissa Jiménez, que en sap moltíssim de motos perquè el seu pare era mecànic i s'ha criat entre motos. Si ara es posa a fer de model ara ja no se la veurà com a periodista, i en aquest cas ens tirem pedres a la nostra pròpia teulada. Tenen tota la llibertat del món i en el seu cas no necessita els ingressos de periodista per viure, però a l'hora de tenir credibilitat et perjudica. Al final potser hi haurà gent que pensarà que ens fiquem en el periodisme esportiu per donar-nos a conèixer. Sara Carbonero i Melissa Jiménez va arribar un punt que eren les 'novies de...' i d'aquí passen al món de la moda i a alguna cosa que està més relacionada amb el que es considera una activitat digna d'una dona, i sembla que el periodisme esportiu el facin servir per arribar a l'objectiu final que és aquest. Em fa por que la gent pensi que les noies que treballem en aquest món ho fem per estar de pas, perquè volem fer altres coses. Quan tens 13 o 14 anys i dius que vols ser periodista esportiva et diuen 'a veure si et cases amb un futbolista'. Si el conec i m'enamoro d'acord, però el mateix em pot passar amb un cambrer o amb qui sigui, perquè aquest no és el meu objectiu. El mateix passa quan una noia té una exclusiva, perquè la gent pensa 'què li haurà fet a aquest futbolista per ser ella qui la tingui'. Se'ns qüestiona molt, perquè si ho treu un home no es farà la mateixa pregunta, perquè es dóna per fet que ho ha fet d'una forma neta. Tinc la sensació que nosaltres no tenim la capacitat de posar

límits perquè a mi moltes vegades em diuen 'tu et tiraries a Piqué?'. Escolta, t'has plantejat que potser sóc jo qui no vull? Sembla com que les periodistes anem darrera els futbolistes, i crec que això no passa en altres àmbits. Li donem molta importància al físic en general

8.2 Entrevista Olga Viza

Periodista

- **Respecte els teus inicis, la figura de la dona com a Periodista Esportiva ha involucionat?**
  - Sí, clarament, però ha involucionat en el periodisme audiovisual en general i fa anys. En paral·lel hi ha un altre fet a considerar i és que el nombre de dones que s'han abocat al periodisme esportiu és extraordinàriament gran. A les facultats de periodisme algunes vegades he preguntat quantes noies volien fer periodisme esportiu i n'hi ha un munt que volen ser-ho. Ens agrada el periodisme esportiu com el de successos o el d'economia. Hi ha públic i periodistes de tots els colors. Aquell masclisme en el món del periodisme esportiu tot i que encara existeix també ha trobat la branca de les dones que estimen l'esport, que han anat a futbol amb el seu pare, que l'entenen, que juguen, ...
- **Amb les xarxes socials hi ha periodistes que tenen presència a Internet. Això les perjudica?**
  - Qui decideix per què unes sí i les altres no? Això és molt extens. Tot i que hi ha una part visual minsa és que totes les dones que hi ha parlant sobre periodisme esportiu són grans bel·leses. El problema ve de la gent que reparteix els llocs, perquè s'emparen amb l'excusa segurament certa de que atrauen més l'atenció. Els papers estan repartits d'una manera no teòrica, i és que en el cas d'un noi no és tan important el físic com la seva personalitat o el que sap. Tot i això en el món dels homes detecto que passa el mateix que amb les dones, perquè ja he escoltat 'aquest no té el físic adequat'. Això és un monstre que es retroalimenta, perquè hi ha un alt càrrec que decideix i una audiència que ho consumeix. Si abans ha existit un model diferent ens demostra que pot tornar. El que a mi no m'agrada és que es frivolitzi la informació esportiva
- **En quin sentit?**

- Que per presentar un programa de debat no sigui tan important el físic com per presentar un programa esportiu. Crec que és exactament el mateix
- **Creus que les dones tendeixen a cobrir esports femenins i els homes són qui s'encarreguen dels masculins?**
  - On les posen? A la gespa, perquè saben que s'aturarà el futbolista
- **I a la ràdio i a la premsa passa el mateix?**
  - No. El fenomen més pervers és el de la tele. En premsa escrita o ràdio és invisible mentre les xarxes socials no ho facin visible. Mentre sigui invisible els canons de qualitat són uns altres, perquè vols a la persona que en sap, que ho fa diferent, que treu notícia i que ho diu d'una manera determinada. La televisió ha de ser com una revista de moda. Fins i tot la manera de vestir a la tele per presentar. Sempre és estiu i sempre fa calor per a les noies. Per què el noi va amb una americana i la noia en tirants? Tret d'això hi ha dones espectaculars que en saben moltíssim i que a més els acompanya el físic. Si jo fos qui ho hagués de decidir també diria aquesta noia. Intentaria que no sortís amb un escot fins al melic i la vestiria de periodista, però hi ha noies brutals. Entenc que la televisió té uns preceptes físics. A mi em van ensenyar que no havia de sortir amb coses molt llampants, amb escots, ... perquè el més important era el missatge de l'informatiu. Ara es veu que el missatge ha perdut força, i és pervers i injust per a molta gent. No estem parlant d'edats, sinó en un mateix marge d'edat hi ha dones que estan preparadíssimes i amb una gran personalitat, però tindran 100 vegades menys de possibilitats que bellezones, que són futures WAGs. És el tarannà que ens han donat i això d'alguna manera frivolitza d'alguna manera el periodisme esportiu
- **I les periodistes poden creure credibilitat**
  - La credibilitat cadascú se la duu posada de casa. Tots tenim una credibilitat en funció del que fem i com ho fem, no del vestit o del pentinat. Cadascú té certes qualitats i la credibilitat és una cosa individual i cadascú se la guanya
- **El problema és quan el físic passa per davant**

- Qui reparteix i qui diu que es posi una persona i no una altra? Tindrà més audiència aquesta part del programa? No, perquè al final els que veuen esports volen veure esports. Si el noi que surt és brutal allà estic jo, però si poso aquell programa i vull veure'l és perquè em donen una bona informació d'esports i perquè el conductor farà la millor entrevista i em donarà el ritme que jo vull explicant-me els detalls que no veig. El físic no garanteix res, perquè la qualitat és una altra cosa
- **I creus que el model pel qual s'està apostant és en la línia de l'actual?**
  - Jo crec que en el moment en que una televisió aposti per un model diferent i els hi funcioni la cosa pot canviar. Això són ratxes, tot i que no sé d'on surten ni si són casualitats. Imagina que un nou canal posa coses diferents, amb gent diferent on el de menys és el físic. Si el públic respon tothom farà el mateix o ho intentarà
- **Però podem esperar a que els mitjans s'arrisquin?**
  - És una cosa tan de sentit comú que si ets un canal nou o que es vol renovar i vols posar al capdavant de la informació esportiva a qui ho expliqui millor i funciona, hi ha molta gent que faria això. Nosaltres ens hem italianitzat, perquè predomina el senyor madur amb la dona jove. Ens ha passat políticament, televisivament, ...
- **I creus que hi ha alguna possibilitat d'adoptar algun model que no sigui italià?**
  - Televisió Espanyola té coses diferents que no segueixen aquest criteri. Crec que Movistar tampoc el segueix. És més la presència dels dos canals privats, que són Telecinco i Antena 3. Està clar que a la televisió és millor que surti una persona agradable que desagradable, però ho hem dut a l'enèssima potència i convertim les periodistes en alguna cosa que no buscaven, perquè hi ha algunes que potser odien aquest paper, però ara mateix són personalitats
- **Creus que si en els llocs de direcció hi haguessin més dones que no pas homes se'ls hi donaria més oportunitats?**
  - Vull pensar que sí, però no hi ha cosa més perillosa que una dona que mani o que sigui masclista, que tingui els tics masclistes

- **Què creus que pot arribar a passar?**
  - Si mana una dona que mana amb criteris d'home l'hem cagat. Si les dones manessin més el dibuix seria un altre. Potser no seriem millors en altres coses, però en aquesta sí
- **I a dia d'avui és complicat que les dones acabin en aquests llocs de direcció?**
  - Jo sempre poso el mateix exemple, que és el de l'11 de setembre a la redacció d'Antena 3. Aquella redacció mai havia estat tan plena, perquè tothom estava allà. A les 17h vaig veure quantitat de companyes que estaven treballant en la notícia de la seva vida que trucaven a les seves mares, germanes, veïnes, ... per si algú podia fer alguna cosa amb els nens. Vaig veure moltes que van marxar cabrejades, altres plorant, ... i no vaig veure cap noi inquiet. Aquell dia li vaig dir al conseller delegat d'Antena 3 que havia de muntar una guarderia. Hi ha tants matisos en tantes coses al voltant d'aquests fets que tots veiem... La pobra Sara Carbonero des del dia 1 a la Maria Escario i a mi ens van fregir a trucades. Deixeu-la créixer! Tant de bo tingués jo els seus ulls. Després hi ha qui sí que segueix el joc, però els espectadors no escolliran aquella persona per informar-se bé perquè ja saben que aquella persona està fent un altre joc que no és el del periodisme esportiu
- **Creus que realment l'audiència sap diferenciar-ho i no es decanten pel sensacionalisme?**
  - Això són gustos. Hi ha qui veu programes d'esports que giren al voltant del conflicte i on les dones serveixen per llegir els tweets i fan càstings i ens els ensenyen fins que escullen a la persona que substituirà a qui ho feia, i això ocupa un altre programa. Hi ha gent a qui li agrada perquè és una cosa fàcil i juga més amb les passions que amb la tècnica. Però també hi ha un públic a qui li agrada saber i sentir altres coses quan parlen del seu esport. Hi ha gent que vol escoltar el Valdano, el Paco González, la Susana Guasch, ... El llenguatge televisiu s'ha accelerat. La gent s'ha acostumat a veure coses d'una forma molt més compulsiva, i si no és així s'ha d'adornar amb el conflicte, amb la gent vestida de determinada manera, ... és

tot ànsies d'audiència i quan només busques audiència et pots equivocar

- **La gent jove com actuarà davant d'això?**

- Jo hi confio molt. Els hi costarà molt, però els seus criteris a la vida són uns altres i això va començar en èpoques de majories absolutes, èpoques de bonança i de bombolles. Quan a la gent li costa, les seves mirades canvies i a la gent jove ara li costarà. Hi ha molta gent preparada que en sap moltíssim. Per tant hi ha involució, però fa molts anys i no va començar pel periodisme esportiu sinó que va començar pel periodisme de telenotícies que podia presentar qualsevol, però gent amb presència física. Va ser una mena d'obsessió. La gent no es conforma amb poca cosa i som exigents.

8.3 Entrevista Amy von Arend

Periodista de beIN Sports i exbecària de L'Esportiu

- **En algun moment es va parlar de la falta de noies a la redacció?**
  - Em penso que no, però sí que és veritat que hi ha molt poques noies. A vegades hi ha noies que no els agrada tant el futbol i prefereixen fer política o altres temes
- **A beIN Sports hi ha més periodistes que a L'Esportiu?**
  - A beIN n'hi ha bastantes. Sí que és veritat que és més gran, però som 6 noies i 18 nois
- **Les noies que hi ha allà només apareixen en pantalla?**
  - Tenim a Danae Boronat i Gemma Soler que apareixen en pantalla i Danae es dedica més a la pantalla, però les altres no sortim mai en pantalla i fem la mateixa feina que els homes a la redacció
- **Els estereotips hi són?**
  - Estereotips sempre n'hi ha i n'hi haurà. Queda un camí molt llarg per al periodisme nacional per poder assemblar-se als altres països. A la televisió anglesa o americana hi ha noies lletges, guapes, de l'ètnia que sigui, ... i aquí les dones són guapíssimes i l'edat va dels 25 als 35. En canvi els homes poden ser més lletjos i estar-se fins una edat més avançada
- **En el cas del periodisme esportiu també hi ha aquesta diferència respecte Anglaterra i Estats Units?**
  - Aquí passa encara més. La Sexta, Cuatro, ... totes són models. A beIN Sports ens arriba la cadena de Milan TV i allà les noies són models i no tenen ni idea de periodisme i estan allà perquè són guapes. Tradicionalment al ser homes qui ho miren més hi ha la sensació que si hi surt una noia ho miraran més. La sort de beIN Sports és que per exemple la Danae a part de ser guapa fa un esforç molt bèstia per aprendre, i fa la feina igual de bé que els homes
- **Creus que quan trien una noia per sortir en pantalla aquesta té més pressió que no pas un home?**

- Totalment, a tot arreu. Sí perquè si ets guapa és que t'han agafat perquè ets guapa, i sinó sempre tens una pressió. Sempre hem de demostrar més que els homes. A L'Esportiu jo comentava coses de futbol i cap problema però sí que a vegades a beIN Sports altres companyes feien un comentari i els homes se la miraven com dient 'què n'has de saber tu'. Si aquest comentari l'hagués fet un home la dinàmica hauria estat diferent
- **El problema resideix en la societat, en els llocs de direcció, ... des d'on creus que s'hauria de començar a treballar perquè això canviés?**
  - Els anglesos tenen molt més assolit que si una persona fa bé la seva feina és igual que sigui un home o una dona perquè el que importa és que es faci bé. Això ve molt donat per la societat també, perquè sempre s'ha dit que les dones són més organitzades i per això estan més distribuïdes en els llocs de producció
- **I què passarà a la nostra societat?**
  - És trist però crec que cada vegada les periodistes que són de físic normal es dedicaran més a ràdio o premsa i no podran fer la televisió en el sentit de fer pantalla, perquè podran fer edició de vídeos. Estem parlant de models, no de gent guapa que apareix a la tele. Si ho fan bé cap problema, el problema és si no hi fan bé i només les han agafat pel físic
- **T'han fet algun comentari masclista?**
  - Mai, però sí que és veritat que a vegades no faig preguntes perquè em fa cosa que ells diguin 'com no ho pot saber?'. Tot i això les dones que estan en pantalla poden veure's enfonsades per comentaris a Twitter. Jo he llegit comentaris on diuen 'Danae que bona que estàs, per això miro beIN Sports' i no li diuen que és bona professional. Estem tirant enrere perquè cada cop les dones són més i més guapes. Si els mitjans canviessin potser la crítica seria el primer dia però després ja s'acostumarien. El que jo crec és que si els negres van arribar als Estats Units i van fer avenços més ràpids abans que aquí, aquí ens falta poc per fer els mateixos avenços que s'han fet allà. Jo tinc l'esperança de que passi això, perquè sempre hem anat tard en tot aquí

- **I veus a les dones narrant partits?**
  - Nosaltres a beIN Sports tenim a la Natalia Arroyo que feia la narració de partits de futbol femení i alguns masculins. El que passava era que volia demostrar tantes coses i justificar el per què estava allà que acabava fent unes narracions molt complicades que no entenia ni jo. De fet intenten introduir-ho perquè ells tenen partits de futbol en anglès i com que ma mare és anglesa m'han demanat més d'un cop que m'animi a fer locucions per als clients internacionals, però jo no em veig amb cor. A beIN Sports com que és un mitjà nou si hi hagués una dona que sabés narrar bé la fitxarien i cap problema perquè en aquest sentit són més oberts